

รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญครั้งที่ ๑
ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชนและการกระจายอำนาจ
พิจารณาศึกษาเรื่องสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของประชาชนชาวไทย (ต่อ)
ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๙/๒๕๕๐
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๓๗๐๑ ชั้น ๗ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๔๕ นาฬิกา

(นายชูชัย ศุภวงศ์ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ขออนุญาตที่ประชุม เข้าใจว่าครบองค์ประชุมแล้ว จะได้เริ่มประชุมเลยนะครับ
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม วันนี้มีเรื่องพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องสิทธิ
เสรีภาพหลายประเด็นด้วยกันนะครับ แต่ว่าบางเรื่องที่เราพิจารณาไปแล้ว และก็เห็นแนวทางที่ค่อนข้าง
ชัดเจนแล้วคือ เรื่องสิทธิชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม แต่ก็มีมาลงในรายละเอียดด้วย
ก็ปรับแก้ พิจารณาควบคู่กันไปแต่ยังไม่ถือว่าเป็น Final นะครับ ผมขอเริ่มไปตามวาระ มีเรื่องที่ประชุม
จะแจ้งให้ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม วันที่ประชุมก็เอาไปอ่านวันเสาร์-อาทิตย์ ก่อน
และค่อยไปรับรองคราวหน้า ค้างไว้หลายครั้ง

ระเบียบวาระที่ ๓ คือ เรื่องการพิจารณาศึกษาเรื่องสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของประชาชนชาวไทย
ต่อ นะครับ เมื่อวานเราพิจารณาไปถึงมาตรา ๓๘ วันนี้ก็มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ ต้องพิจารณา
ไปด้วยกันเลย อันที่จริงเรื่องนี้สิทธิของสื่อนี้ได้มีผู้แทนของสื่อมานำเสนอแล้วนะครับ แล้วก็เสนอมีเอกสาร
ในการที่จะเสนอปรับแก้ในแต่ละมาตราเลยนะครับ อันนี้ก็เดี๋ยวให้ทางฝ่ายเลขาช่วยนำเสนอขึ้น ๆ เพราะว่าอัน
นี้ก็ได้คุยกันพอสมควรแล้ว ประเด็นอยู่ที่ว่าเราจะพิจารณาในการปรับแก้ตามมาตราต่าง ๆ เลยหรือว่าจะ
อย่างไรครับ เชิญครับดอกเตอร์สุนทรียา

เลขานุการ : ขออนุญาตค่ะ ที่ได้พิมพ์เข้าไปก็คือเป็นร่างของทางฝ่ายสื่อนำเสนอแต่วันนั้น
เรายังไม่ได้มีการลงมติกันอย่างชัดเจนว่าเราอยากจะแก้ไขให้ตามที่สื่อประสงค์หรือเปล่าค่ะ ทีนี้สิ่งที่เรา
เพิ่มเติมหลัก ๆ ก็คงเป็นเรื่องว่า ในกรณีถ้าทางสื่อปฏิบัติหน้าที่เพื่อตรวจสอบในแง่โดยสุจริตแล้วตาม
กรอบวิชาชีพนี้ก็ให้เขาได้รับการคุ้มครองนี่ค่ะ และก็เพิ่มเรื่องของการปิดเรื่องโรงพิมพ์ก็ให้เพิ่มเรื่องของปิด
กิจการเข้ามาด้วยค่ะ และก็นอกเหนือจากเรื่องหนังสือพิมพ์ที่เป็นรูปธรรมก็อาจจะเป็นเรื่องของสื่อวิธีอื่น ซึ่ง
วันนั้นจะรวมถึงเรื่อง Internet เรื่องเว็บบอร์ด เว็บไซต์ อะไรพวกนี้ค่ะ อันนี้คือหลัก ๆ แล้วก็ในวาระสุดท้าย
จะเป็นเรื่องของการเข้าครอบครองครอบงำกิจการของสื่อ ก็จะทำให้รัฐดำเนินการ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑/๒

ประธาน : พิจารณาตามมาตรา ๓๙ ทางเลขาเสนอว่าไม่จำเป็นต้องแก้ไขใหม่ครับ เป็น
หลักการที่ดีอยู่แล้ว

เลขานุการ : อันนั้นคือในวรรคแรก ที่เน้นเป็นวรรค ๆ ไปเขาขอเพิ่มมานี้จะเป็นวรรคสามที่
ฝ่ายเลขาเขียนโน้ตไว้ข้างหลังว่าควรปรับปรุงหรือไม่ ข้อเสนอที่สื่อก็ต้องการเพื่อให้เป็นหลักประกันเพิ่มขึ้น
จะเน้นแก้เป็นวรรค ๆ ค่ะ วรรคท้ายก็เป็นจุดอย่างที่เขาขอ แล้วข้อสังเกตอีกอันหนึ่งข้างล่างคือเรื่องสื่อจริง ๆ
ไม่รู้ว่ามีคนดู เฉพาะเรื่องของวิทยุโทรทัศน์อะไรพวกนี้คะ ทำอย่างไรให้มันขยายคลุมไปทุกเรื่องและฝ่าย
เกี่ยวกับภาพยนตร์เขาก็เสนอน่าจะรวมเรื่องภาพยนตร์ด้วยหรือไม่คะ

ประธาน : เชิญที่ประชุมครับ เชิญครับอาจารย์ปกรณ์

นายปกรณ์ ปรียากกร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียากกร นะครับ คือมี
ข้อสังเกตที่อาจจะสอบถามที่มานิจก็ได้ครับ เรื่องที่ ๑ เป็นเรื่องของ คือกระผมเห็นด้วยว่าการที่จะเติม
ข้อความลงไป แต่ในขีดได้บรรทัด แต่เพียงว่ามันอาจจะมีคำถามว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีการที่เข้า
มาสู่การประกอบอาชีพนี้ได้มีการคัดสรร มีการควบคุม มีองค์กรที่ทำหน้าที่ในลักษณะที่จะถือว่าเป็นสถาบัน
วิชาชีพที่มีมาตรฐานหรือยังครับ ถ้ามันไม่มีผมเห็นว่าการดำเนินการในส่วนนี้ก็คงจะต้องพิจารณาอยู่
พอสมควร เพราะมันมีปัญหาอยู่บ้างโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสื่อนี้อ้างว่าตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และ
จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในเวลานี้ผมมีข้อสังเกตว่าในหลายกรณีนี้บางที่มันเป็นเรื่องการ
สื่อใหญ่ ๆ นี้ผมไม่ค่อยเป็นห่วงนะครับ แต่บางที่มันมีสื่อเฉพาะกิจ สื่อที่มันตั้งขึ้นโดยที่ไม่ทราบว่าเป็น
ผู้รับรองในการแต่งตั้งไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์หรือสถานีวิทยุหรือว่าสถานีโทรทัศน์นะครับ แต่เราก็อ้างว่ามี
การตรวจสอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คือเราต้องการให้มีการตรวจสอบจริยธรรมใช้ แต่
ว่ากระบอกในการทำงานของผู้ตรวจสอบนี้ก็ไม่อยากที่จะให้มีภาวะที่ทำให้เกิดข้อกังขาในผู้ประกอบวิชาชีพ
ทางด้านนี้ที่เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติด้วยจริยธรรมหลักวิชาชีพโดยเนื้อแท้เพราะอันนี้มัน
จะเป็นปัญหาที่สังคมค่อนข้างจะมองกันมากทีเดียว

ในประการที่ ๒ ก็คือว่าเวลานี้เรามีสื่อหลายประเภทมากนะครับ และในอนาคตก็คงจะมี
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนมากขึ้น ผมมีข้อสังเกตว่าในเวลานี้คนอาจจะ คน
อายุ ๒๐ ปีลงไปนี้อาจจะอ่านหนังสือพิมพ์ทั่วไปน้อยลง แต่ว่าไปใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มากขึ้น ปัญหา
ใหญ่ที่เกิดขึ้นก็คือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้ถ้าเราพิจารณาว่าเป็นสื่อมวลชนตามความหมายของผู้ประกอบ
วิชาชีพสื่อมวลชนนี้ ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนก็น่าจะมีข้อบัญญัติลงไปว่า
มันหมายถึงอะไรบ้างนะครับ การเขียนกฎหมาย ไม่อย่างนั้นต้องไปเติมไปเรื่อย เติมสื่อประเภทต่าง ๆ
ออกไปในอนาคตอีก ผมคิดว่าในอีกสัก ๑๐ ปีข้างหน้า ตัวรูปแบบของสื่อมันจะเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิงตาม
อิทธิพลของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มันเปลี่ยนไปค่อนข้างมาก ก็เป็นปัญหาว่ากฎหมาย

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑/๓

โดยเฉพาะกฎหมายรัฐธรรมนูญมันคงไปตามตรงนั้นไม่ทัน เพราะถ้าตามทันมันก็ต้องมาแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญบ่อย ๆ ถึงแม้เรามีเจตนาว่าจะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญในระยะหลัง ๆ นี้ให้มันง่ายขึ้นก็ตาม อย่างไรก็ตามถ้าเรามีข้อมูลตรงด้านนี้มาบ้างมันก็จะเป็ผลทำให้เราสามารถพิจารณาเรื่องนี้ได้ดีขึ้นและตอบคำถามต่อสื่อต่าง ๆ ที่บางครั้งมันก็คำถามใหญ่ ๆ มาก อย่างเมื่อเช้าถ้าดูรายการโทรทัศน์หรือฟังบทวิเคราะห์ในทางวิทยุก็พูดกันมากเรื่องของกรณีที่เกิดขึ้นเหมือนกับจะรู้ว่าวันนี้เราจะพิจารณาเรื่องนี้จะครับ

ประธาน : เชิญครับอาจารย์กิตติศักดิ์

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : ท่านประธานครับ ผม กิตติศักดิ์ ปรกติ ผมคิดว่าในเชิงหลักการนี้มีประเด็นที่คิดว่าน่าจะจะได้พิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรก็คือเรื่องเกี่ยวกับสิทธิทางทรัพย์สินของสื่อหรือผู้เป็นเจ้าของสื่อ ในร่างที่ได้เสนอแก้ไขมานี้ได้เสนอในทำนองว่า การให้เงินกิตติหรือการเข้ามาเจ้าของกิจการจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตัวแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำมิได้ ประเด็นซึ่งถกเถียงกันมากแล้วก็เป็นประเด็นที่เกิดขึ้นในต่างประเทศที่เป็นปัญหาก็คือ กรณีที่สื่อนี้เป็นของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาก่อนนะครับ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศอิตาลี ซึ่งจริง ๆ แล้วก็เป็นต้นตอที่ทำให้เกิดแนวความคิดเรื่องธุรกิจเข้าควบคุมการเมืองได้ แล้วการที่ธุรกิจเข้าควบคุมการเมืองได้นั้นก็โดยอาศัยสื่อเป็นเครื่องมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโทรทัศน์ เพราะฉะนั้นในยุโรปก็จะมีถกเถียงกันเรื่องว่าจะต้องแบ่งแยกอำนาจทางการเมืองตามทฤษฎีแบ่งแยกอำนาจทางการเมืองแล้วก็ต้องแบ่งแยกอำนาจสื่อตามทฤษฎีว่าด้วยไม่ปล่อยให้กรรมสิทธิ์ในสื่ออยู่นั้นอยู่ในมือของบุคคลคนเดียวมากเกินไป หรือถ้าปล่อยให้สื่ออยู่ในมือของบุคคลคนเดียวได้ก็ต้องห้ามมายุ่งเกี่ยวทางการเมือง ในกรณีที่เข้ามายุ่งเกี่ยวทางการเมืองก็ต้องผ่องถ่ายอำนาจทางทรัพย์สินที่เกี่ยวกับสื่อจะออกไปสู่บุคคลอื่น ซึ่งกรณีนี้ทางฝ่ายเลขาได้เสนอเข้ามาเฉพาะการครอบงำในหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้พูดถึงการครอบงำโดยผู้มีตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองหรือสถาบันหรือผู้ที่มีส่วนสำคัญในสถาบันการเมือง เช่น พรรคการเมือง ฉะนั้นข้อนี้ผมคิดว่าควรจะพิจารณาประกอบด้วยขอพระคุณครับ

ประธาน : อาจารย์วัชรินทร์แล้วก็ท่านทูตครับแล้วพีมานิจครับ

นายวัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม วัชรินทร์

ปัจเจกวิญญูสกุล ครับ คือมาตรา ๓๙ นี้เมื่อก็บางท่านได้พูดถึง ผมอยากจะเสนอให้ขยายออกไปหน่อยได้ไหมครับ เพราะว่าวรรคหนึ่งที่บอกว่า เพียงการโฆษณา อาจจะเพิ่มคำว่า การแสดง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งกฎหมายหลายฉบับก็ได้บัญญัติไว้แล้วครับ เช่น กฎหมายคุ้มครองเด็กเท่าที่ผมจำไม่ได้ขณะนี้ ก็ได้พูดถึงเรื่องสื่ออิเล็กทรอนิกส์เหมือนกันเพราะว่าถ้าหากจะให้ขยายกว้าง รวมทั้งการแสดงด้วย แต่ในข้อความเดิมที่ว่าและการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นก็อาจจะตีความได้ แต่ให้ใส่ลงไปไม่ทราบว่าจะขัดข้องไหม ก็คือการแสดงหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือ การสื่อความหมายโดยวิธีอื่นก็ยังให้คงอยู่เพิ่ม ส่วนวรรคสองนี้ผมอยากจะ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑/๔

เพิ่มอีกอันหนึ่งก็คือผลกระทบที่เกี่ยวกับศีลธรรมอันดีอะไรนี้ ผมอยากจะขอเสนอไม่ทราบจะเป็นไปได้ไหมคืออยากจะให้มีผลกระทบเรื่องสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยหมายความว่าสื่อทั้งหมดนี้ถ้าหากเป็นผลกระทบต่อสวัสดิภาพของเด็กหรือเยาวชนก็น่าจะถูกจำกัด หรือว่าถูกควบคุม ไม่ทราบว่าจะขัดข้องในที่ประชุม ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : เชิญท่านพูดครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ จะขอเรียนถามผู้แทนจากสื่อ นะครับ เรื่องเกี่ยวกับจริยธรรม อันนี้ผมขอกลับไปอ้างในมาตรา ๓๔ สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศชื่อเสียง โดยความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง ส่วนปัญหาของที่ศัพท์ทั่วไปเขาเรียกว่า Paparazzi ที่มีปัญหาอยู่ทั่วไปไม่ว่าในเมืองไทยหรือต่างประเทศ ซึ่ง Paparazzi สื่อก็อ้างความเสรีที่จะติดตามข่าวบอกว่าอันนี้คือข่าว ข่าวก็ต้องเป็นข่าว นะครับ แต่ว่าบางอย่างนี่มันไปกระทบต่อสิทธิในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่โดยส่วนตัว นะครับ บางครั้งเราจะเห็นสื่อนี้ไปแอบถ่ายตามชอกตามมุมต่าง ๆ ที่เขาไม่พึงประสงค์ให้ได้รับเผยแพร่ สื่อก็ไปเจาะจนได้ เอาบันไดป็นขึ้นไปข้าง หรือว่ามีช่องเล็ก ๆ รูเล็ก ๆ ก็แอบไปถ่าย ชุมมาจนเห็นแทบจะรวมชนเลย นะครับ อันนี้ผมไม่ทราบว่าเกี่ยวข้องกับจริยธรรมหรือว่าการประกอบวิชาชีพของสื่อ อย่าง Paparazzi เมืองนอกก็มีปัญหาเต็มไปหมด เรื่อง เจ้าหญิงไดอาน่า เมืองไทยนี้มีการควบคุมจริยธรรมในแง่นี้อย่างไรบ้างครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : พี่มานิจครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : เรียนท่านประธานครับ ผม มานิจ สุขสมจิตร ครับ วันนี้ตกเป็นจำเลยอีกแล้ว ขออนุญาตตอบคำถามท่านพูดก่อน นะครับ เรื่อง Paparazzi อย่างนี้เราในวงการวิชาชีพเราไม่ถือว่าอันนี้เป็นสื่อ นะครับ เป็นเรื่องของคนกระทำผิดกฎหมาย กฎหมายอาญาก็มีคุ้มครอง มีกฎหมายอาญาดูแลอยู่แล้วในการเข้าไปรบกวนความเป็นอยู่โดยปกติสุขของคนอื่นรวมทั้งการนำเอาภาพซึ่งไม่สมควรมาเปิดเผยทำให้เขาเสียหาย กฎหมายอาญามีอยู่แล้วเราในวงการเราไม่ถือว่าเป็นสื่อหรอกครับ พวกซึ่งไม่ออกไปยุ่งเกี่ยวกับพวกนี้ แล้วในเมืองไทยเรานี้มันก็มีไม่มากเหมือนต่างประเทศ มีแต่พวกที่เที่ยวอาศัยสื่อไปหากินไปเที่ยวถ่ายรูปตามงานต่าง ๆ นี้มีมากมายก่ายกอง แต่ว่าในความหมายของ Paparazzi แล้วนี้ครับเราไม่ถือเป็นสื่อ นะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือว่าพวกนี้หากินใช้ใหม่ครับ เอาจริงที่ว่าเขาไม่พึงเปิดเผยหรือว่ารูปเด็ด ข้อเด็ดอะไรต่าง ๆ แล้วก็ไปขายให้สื่อ สื่อก็ซื้อแล้วก็มาลง ถือว่าสื่อให้ความร่วมมือด้วยหรือเปล่าครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ในกรณีที่สื่อซื้อ นะครับ มีกฎหมายอาญาที่จะดำเนินการกับพวกนี้ อยู่อย่างเต็มที่ ถ้าเผื่อภาพนั้นเอามาลงแล้วทำให้เขาเกิดความเสียหายครับ มีอยู่แล้วครับ -----

อนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
การกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๒/๑

เพราะฉะนั้นก็คิดว่าคงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่จะมาขอใช้สิทธิเสรีภาพในการตรวจสอบนักการเมือง
คราวนี้จะตอบคำถามของท่านอาจารย์ปกรณ์ที่ได้กรุณาถามเรื่องนี้ ต้องขอขอบคุณนะครับที่ให้ผมได้มีโอกาส
พูดอีกครั้งหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องของการเข้ามาสู่วิชาชีพนี้ อยากจะเรียนว่าการเข้ามาสู่วิชาชีพหนังสือพิมพ์
หรือโทรทัศน์ หรือวิทยุเป็นหลักปฏิบัติในประเทศประชาธิปไตยทั้งหลายนะครับ ผมคิดว่าในประเทศ
ประชาธิปไตยทั้งหลาย ความเป็นประชาธิปไตยไม่ได้อยู่ตรง ๔ ปีมีการเลือกตั้งครั้งหนึ่ง แล้วก็เลือกผู้แทน
เข้ามาเนะครับ มันประกอบด้วยองค์ประกอบมากมายหลายอย่าง รวมทั้งคนที่จะเข้ามาสู่วิชาชีพนี้ไม่ต้อง
ถูกสกัดกั้น คราวนี้เมื่อไม่ถูกสกัดกั้นถามว่าทำอย่างไรคนพวกนี้จะอยู่อย่าง เป็นนักเลงโตเที่ยวทำอะไร
ตามใจชอบได้หรือเปล่า มันก็มีวิธีที่จะควบคุมคนพวกนี้อยู่ ๒ วิธีนะครับ

วิธีแรก คือกฎหมาย ซึ่งมาตรา ๓๙ เขาบอกไว้แล้วการจำกัดเสรีภาพก็ทำได้ ถ้าหากว่า
การกระทำกฎหมายจะออกมาเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ
ชื่อเสียงนะครับ อย่างเช่นเรื่องกฎหมายเปลี่ยนมาสิทธิในครอบครัว หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น
เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทราม
ทางจิตใจนะครับ ได้มีการนับกันแล้วนะครับ มีกฎหมายออกมาตามมาตรา ๓๙ ทั้งออกมาก่อนรัฐธรรมนูญ
ปี ๒๕๔๐ และออกหลังรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ประมาณ ๓๗ ฉบับ ที่เข้ามาควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อ
โดยอาศัยข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๙ อยู่แล้วมีอยู่มากมาย คราวนี้การที่บอกว่าคนที่จะเข้ามาสู่วิชาชีพนี้ ถ้า
หากมีการกีดกันนะครับ ประเทศนั้นก็จะเป็นประชาธิปไตย เพราะว่าคนที่มาสู่วิชาชีพนี้ก็เข้ามาถ้าเมื่อ
ไม่ Qualify เข้ามาไม่ได้เนะครับ ถ้าเมื่อทำอย่างนี้ก็เท่ากับว่าให้อำนาจรัฐไปสกัดกั้นคนไม่ให้เข้ามา ถ้าเมื่อรัฐ
ไม่ชอบหน้าใครไม่ชอบหน้าเจ้าของสื่อ ไม่ชอบหน้าคน รัฐก็สามารถจะห้ามเข้ามาสู่วิชาชีพนี้ได้ ซึ่งเป็นเรื่อง
ไม่ถูกต้องนะครับ คราวนี้ผมเรียนถึงเรื่องการควบคุมมาแล้ว ควบคุมทั้งเรื่องของกฎหมาย ควบคุมทั้งเรื่อง
ของจริยธรรม เรื่องจริยธรรมนี้ก็เช่นเดียวกับการประกอบวิชาชีพอื่น ๆ ทั้งหลายก็มีจริยธรรม ส่วนของ
หนังสือพิมพ์นั้นมีองค์กรที่ดูแลในเรื่องของจริยธรรมอยู่เนะครับ และก็มีข้อบังคับเรื่องจริยธรรมอย่าง
เจ้าหน้าที่ได้ ซีร็อคซ์ แจกท่านทั้งหลายไปแล้ว ข้อบังคับเรื่องว่าด้วยจริยธรรมอันนี้เป็นข้อบังคับซึ่งส่วนหนึ่ง
เอามาจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ มาบรรจุไว้ในนี้ซ้ำอีกทีหนึ่ง ส่วนหนึ่งเป็นวิธีปฏิบัติของสื่อมวลชนทั่วโลก
ปฏิบัติอย่างนี้นะครับ

อีกส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของประเพณีวัฒนธรรมไทย ซึ่งไม่บังคับว่าจะกระทำรวมอยู่ในนี้ด้วย
ถามว่าสื่อได้ปฏิบัติตามนี้หมดทุกคนไหม ก็ขอเรียนว่าการสื่อก็คงเหมือนวิชาชีพอื่น ซึ่งผมไม่อยากจะ
พูดคำนี้ แต่มันก็คงจำเป็นต้องพูด ไม่ใช่ว่าจะมีคนดีทั้งหมด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ อยู่ในนี้ เช่นเดียวกับอาชีพ
อื่น ๆ เช่นเดียวกัน เหมือนกับขณะนี้เรากำลังร่างรัฐธรรมนูญ เราให้สิทธิเสรีภาพกับประชาชน อันนี้
ประชาชนทุกคนไม่ใช่จะเป็นคนดีทั้งหมด เราจะเอาความไม่ดีของคนส่วนหนึ่งมาเพื่อสกัดกั้นไม่ให้คนอื่นได้

อนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
การกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้าพร ๒/๒

มีสิทธิเสรีภาพอย่างนั้นหรือนะครับ รัฐธรรมนูญนี้เราจะคุ้มครองอาชีพต่าง ๆ คนทุกอาชีพไม่ใช่จะดีหมดเป็น
เทวดาหมดทุกคนทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลย ก็ขอเรียนอย่างนี้ว่าคงจะไม่ใช่วิธีการที่จะให้ความคุ้มครองใน
เรื่องของการควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ส่วนวิชาชีพโทรทัศน์กับวิทยุนั้นเมื่อเข้านี้ได้เคยเป็นการ
ภายในกับท่านกรรมการบางท่านไปแล้ว ก็ขอเรียนอย่างนี้ว่า วิทยุกับโทรทัศน์นั้นเนื่องมาจากว่าผู้เป็น
เจ้าของคือรัฐบาล รัฐบาลไม่ได้ไปคำนึงถึงว่าจะมาให้ความสนใจกับเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นต่างคนก็ต่างอยู่
ผู้ผลิตรายการแต่ละคนก็มีอาณาเขตของตัวเองและที่จะทำอะไรแล้วก็ผู้เป็นเจ้าของสถานีไม่ได้ไปสนใจที่จะ
ไปดูแลตรงนี้อยู่ที่ว่ามีเงินมาส่งให้ตามอัตราที่เรียกเก็บรวมทั้งได้โตะบนโตะอะไรก็แล้วแต่ ถ้าเป็นไปตามนั้น
แล้วก็ไม่ว่าอะไร คือมันมีการควบคุมอยู่โดยสมัยก่อนเขามีองค์กรอันหนึ่งเรียกว่า กบว. คณะกรรมการ
บริหารกิจการสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งต่อมาเมื่อมีกฎหมายรัฐธรรมนูญออกมา มี พ.ร.บ. ว่าด้วยกิจการ
วิทยุโทรทัศน์ออกมาก็เรื่องหน้าที่นี้ก็ถูกละเลยไป แต่ผมจะเรียนเฉพาะเรื่องของหนังสือพิมพ์ว่าสภากา
หนังสือพิมพ์ประกอบด้วยคนที่เข้ามาดูแลกฎระเบียบอันนี้ว่าเป็นจริยธรรมนะครับ มีคน ๔ ประเภทด้วยกัน
ประเภทแรกมาจากเจ้าของเลือกกันมา ๕ คน ประเภทที่ ๒ เลือกมาจากบรรณาธิการ ๕ คน ประเภทที่ ๓
จากผูปฏิบัติงานในสนาม เช่น นักข่าวประจำสภา นักข่าวตามกระทรวงตามโรงพักอะไรต่าง ๆ เลือกกันมา
๔ คน เป็น ๑๔ คน แล้วในจำนวน ๑๔ นี้ก็มาเลือกผู้ทรงคุณซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจครอบงำของ
รัฐบาล ๗ คน รวมกันเป็น ๒๑ คน คน ๒๑ คนนี้ก็ทำหน้าที่ดูแลเรื่องจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
หนังสือพิมพ์เท่าที่ผ่านมานับ ตั้งแต่มีการตั้งสภากาหนังสือพิมพ์เมื่อปี ๒๕๔๑ เป็นต้นมานะครับ
ได้มีการลงโทษ ทั้งลงโทษด้วย ทั้งมีการสั่งให้แก้ไขด้วยจำนวนมาก บังเอิญผมไม่มีสติอยู่ในมือ แต่เรียน
ว่าเป็นจำนวนมากด้วยกัน ที่ไปขอให้บริการก็มีทั้งเอกชนและของรัฐขณะเดียวกัน ถ้าสภากาหนังสือพิมพ์
เห็นเองว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้หรือคน ๆ นี้ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมแล้วก็สามารถหยิบยกเรื่อง
ขึ้นมาพิจารณา แล้วก็มีความวินิจฉัยออกไปหลาย ๆ เรื่อง ผู้ที่ปฏิบัติผิดก็ปฏิบัติตามหลาย ๆ เรื่องผู้เป็นเจ้าของ
หนังสือพิมพ์ก็ปฏิบัติตามคำสั่งของสภากาหนังสือพิมพ์ เท่าที่ตั้งมารู้สึกจะมีอยู่ครั้งเดียวแล้วคนเดียวเท่า
นั่นเองที่ไม่ปฏิบัติตาม ผลสุดท้ายคน ๆ นั้นก็อยู่ในวงการไม่ได้ครับ คราวนี้มาถึงเรื่องที่ท่านอาจารย์สุนทรียา
ได้กรุณากร่างขึ้นมา อย่างนี้ต้องขอบคุณมากที่เห็นด้วย แล้วก็ขอเรียนว่าสิทธิที่จะขอเรียกร้องไม่ใช่
ต้องการที่จะเอาไปลงข่าวเรื่องดารา ใครจะมีลูก หรือไม่มีอะไรต่ออะไร ไปเดินควงกับใคร ใครเป็นกิ๊กใคร
ไม่เกี่ยวหรอกครับ จะขอตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการเท่านั้นเอง
ว่าปฏิบัติไปตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพของเขาหรือไม่ เท่าที่แล้วมานั้นพวกเหล่านี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
นักการเมืองเมื่อเวลาหนังสือพิมพ์เสนอข่าวก็ดี เสนอบทความก็ดี ไม่เป็นที่พอใจก็ไปยื่นฟ้อง เมื่อไปยื่นฟ้อง
แล้วเราก็ขอการคุ้มครองศาลก็ไม่มีการเสนอข่าวในเรื่องนั้นต่อไปโดยที่ยังไม่ได้มีการพิสูจน์ว่าเรื่องนี้จริงหรือ
เท็จอย่างไร ฝ่ายหนังสือพิมพ์ถูกหรือฝ่ายตกเป็นผู้เสียหายเป็นฝ่ายที่ถูกต้องก็ยังไม่มีการพิสูจน์นะครับ

อนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
การกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้าพร ๒/๓

บางทีก็ไม่อยากจะเป็นความกันต่อไป ก็ขอขมกันไปเสีย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง แล้วประชาชนก็ไม่มี
โอกาสได้ทราบว่าเป็นเรื่องเท็จจริงเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นก็ขอกฎหมายคุ้มครอง ซึ่งลักษณะการ
คุ้มครองอย่างนี้ขณะนี้ก็มีคุ้มครองอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๙ กับมาตรา ๓๓๐
มาตรา ๓๒๙ ในกรณีที่เสนอข่าวโดยสุจริตเพื่อป้องกันผลประโยชน์ส่วนได้เสีย เสนอข่าวในการประชุม
เสนอข่าวเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานอะไรต่ออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าหากเสนอโดยสุจริตและเป็น
ธรรมแล้ว ศาลก็ได้กรุณาไม่ลงโทษหรือกรณีมาตรา ๓๓๐ เป็นกรณีที่สามารพิสูจน์ความจริงได้ และการ
พิสูจน์นั้นเป็นประโยชน์ต่อประชาชน แต่ในเรื่องนี้ในบางครั้งบางครั้งศาลก็ไม่ยอมให้พิสูจน์ความจริงได้
ง่าย ๆ ทั้ง ๆ ที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องจริง การพิสูจน์ความจริงก็ไปต่อสู้อีกที่หนึ่ง ถ้าเมื่อจะได้ให้ความ
คุ้มครองไว้ตรงนี้แล้วก็ไปปรับปรุงตรงประมวลกฎหมายอาญา ขอเรียนว่าอันนี้จะไม่ใช้สิทธิที่จะไปละเมิด
ล่วงเกินส่วนบุคคลของใครรวมทั้งพวกดาราอะไรต่ออะไรด้วย ไม่เกี่ยว เอาเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งทาง
การเมือง หรือเป็นข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐเท่านั้น

ขอเรียนอาจารย์สุนทรียาว่าอยากจะเพิ่มคำไปคำหนึ่งในวรรคสามเพ็ชรข้างขึ้นใหม่จะครับ
ที่บอกว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในการเสนอ
ความเห็นอยากจะทำ ในการเสนอข่าวหรือความเห็น อันนี้เป็น ๒ เรื่องด้วยนะครับ เรื่องข่าวอันหนึ่ง เรื่อง
ความเห็นอันหนึ่ง เท่าที่เป็นมาทุกวันนี้ เรื่องข่าวถ้าหากเสนอผิดพลาดหรือเสนอโดยไม่สุจริต เราก็คงคิดที่
จะต้องถูกลงโทษอยู่แล้ว ส่วนการเสนอความเห็นนั้นในบางครั้งบางครั้งมันไม่ได้ผิดกฎหมายอะไรเลย แต่ว่าไม่
ถูกใจ เพราะว่าไปขัดขวางนโยบายของนักการเมืองบางคนเขาบอกเขาจะทำอย่างนี้ไม่เห็นด้วย ทำอย่างนี้
แล้วมันจะเกิดเรื่องอย่างนั้น ๆ เขาไม่พอใจ เขามาฟ้อง ซึ่งเรื่องอย่างนั้นจะครับ สู้คดีไปฝ่ายสื่อก็ชนะ แต่ว่ามัน
ก็เสียเวลาที่จะต้องไปต่อสู้คดี เพราะฉะนั้นก็อยากเพิ่มคำว่า เสนอข่าวหรือความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติ
หน้าที่ อันนี้ประเด็นหนึ่งที่อยากจะเรียน

มาถึงเรื่องหนึ่งเรื่องที่มีท่านผู้เสนอบอกว่าให้เพิ่มในมาตรา ๓๒๙ วรรคสองว่า เพื่อ
ป้องกันเรื่องสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนนั้น ผมคิดว่าก็ไม่ขัดข้อง แต่ว่ามันก็อยู่ในความหมายของคำว่า
เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอยู่ในนัยตรงนี้อยู่แล้ว คำ ๆ นี้ เป็นคำ ซึ่งกิน
ความหมายกว้างขวางอยู่มาก มีกฎหมายมากมายหลายฉบับที่ออกมาตามประโยคนี้อันนี้ของรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๒๙ วรรคสองอยู่แล้ว

ทีนี้มีคำถาม ถามว่าเรื่องสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะควบคุมอย่างไร อันนี้เป็นปัญหาอย่างมาก
ทีเดียว เมื่อเช้านี้ก่อนประชุมเราก็ได้คุยกันว่าทุกวันนี้สื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถจะแพร่ภาพ แพร่ข้อความ
อะไรต่ออะไรต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่มีกฎหมายอยู่ขณะนี้ แต่ว่าเจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้ให้ความสนใจเลย ผมก็ยกตัวอย่าง

อนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
การกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๒/๔

เรื่องภาพการแขวนคอชัตตันขณะนี้อายากจะดูเมื่อไรก็ได้มีเสียงให้ฟังด้วยนะครับ นอกจากนี้ภาพไปอะไร
ต่าง ๆ เราสามารถจะดูได้ ก็ไม่ขัดข้องถ้าเกิดจะควบคุมไปถึงเรื่องเหล่านี้ด้วยครับ

ที่นี้มาถึงเรื่องภาพยนตร์ ภาพยนตร์ถ้าเพื่อตีความว่าการสื่อความหมายด้วยวิธีอื่นมัน
ก็วนเวียนตรงนี้ อีกแล้ว ก็มีข้อมูลเห็นด้วยที่อาจารย์กิตติศักดิ์พูดถึงในวรรคสุดท้าย วรรคสุดท้ายของ
มาตรา ๓๙ ที่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาก่อน เป็นเจ้าของสื่ออยู่ด้วย เมื่อมาดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองก็น่าจะวินิจฉัยไปทำนองเดียวกันกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยทำธุรกิจไปพร้อม ๆ กัน
ไม่ควรจะมาตัด เช่นเดียวกันก็ไม่ควรจะมีสื่ออยู่ในมือ ถือว่ามาซื้อสื่อเอาที่หลัง

ประธาน : เดี่ยวท่านอาจารย์สมชัยครับ

นายสมชัย ฤชุพันธ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม สมชัย ฤชุพันธ์ ผมเห็นว่ามาตรา
นี้อยู่ในหมวดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชาวไทย เพราะฉะนั้นเป็นมาตราที่เขียนขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิ
และเสรีภาพของคนไทย ในการที่จะแสดงความคิดเห็น มาตรา ๓๙ บอกว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดง
ความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น เพราะฉะนั้น
ถ้าหากจะเขียนอะไรซึ่งนอกเหนือจากสิทธิเหล่านี้ ผมคิดว่ามันน่าจะไม่ใช่อยู่ตรงนี้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามในวรรค
สองของมาตรานี้ได้มีการพูดถึงข้อจำกัดของการมีสิทธินี้ เพราะว่าการใช้สิทธิอาจจะบล็อกคนอื่นได้
ข้อจำกัดเขาบอกว่าต้องทำเป็นกฎหมายเท่านั้น แล้วทำเพื่ออะไรบ้าง ซึ่งผมคิดเป็นเรื่องดีนะครับ คราวนี้เมื่อ
มืออย่างนี้แล้ว ผมคิดดี ๆ มีถึงเรื่องพูดกันที่เรานี้ก็พูดกันในเรื่องของการปฏิบัติของสื่อ คือผมคิดว่าสื่อได้ทำ
หน้าที่ที่เป็นประโยชน์ของประเทศไทยมาโดยตลอด ปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อพิมพ์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ
ทำประชาธิปไตยของคนไทยก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบันนี้ ขณะเดียวกันก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีคนที่ไม่ควรจะเป็น
สื่อยังไม่มีจริยธรรมที่ดีที่จะเป็นสื่อเข้าไปอยู่ในวงการสื่อ อย่างที่ท่าน สสร. มานิตก็ได้ยอมรับแล้วนะครับ
ผมคิดว่าถ้าเผื่อว่าจะมีอะไร ซึ่งเป็นการจำกัดกติกาการทำงานของสื่อ เพื่อให้สื่อให้ความเป็นกลางไม่ควร
ไปจำกัดเสรีภาพอะไรอย่างนี้ แต่ควรจะให้สื่อได้มีการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับลูกค้า กับประชาชน กับ
ผู้ใช้บริการทุกราย อันนี้ผมคิดว่า ในวงการสื่อเขามีการทำเรื่องนี้อยู่ มีสมาคมมีกำกับดูแลกันเอง มีการ
ควบคุมการประพฤติ มีการใช้วินัย Serve อยู่ แต่อย่างไร ก็ตามถ้าเผื่อในรัฐธรรมนูญได้เขียนคุ้มครองไว้
โดยเติมเข้าไปในวรรคสองของมาตรา ๓๙ ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องบอกว่าจะออกกฎหมายจำกัดสิทธิก็ออกได้
เพื่อการเหล่านี้เท่านั้น ซึ่งมีการอยู่หลายการตาม -----

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๑

ซึ่งมีการอยู่หลายการนะครับ แต่ผมก็ยังขาดอยู่การหนึ่ง คือการที่จะให้หลักประกันว่าสื่อจะปฏิบัติตามหลัก Pate Factice ของวงการสื่อเองนะครับ อันนี้ถ้อยคำผมไม่แน่ใจใช้คำอย่างไร แต่ความหมายคือว่าต้องการให้สื่อนี้ให้การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ว่าถ้ามีความเห็น ๒ ฝ่ายนี้ก็ต้องตรวจสอบ ๒ ฝ่ายก่อน นำเสนอความเห็นที่ขัดแย้งกันทั้ง ๒ ฝ่ายเพื่อว่าสื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจรรโลงประชาธิปไตยของประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น ขอบคุณครับ

ประธาน : ประเด็นที่เป็นปัญหาขณะนี้ผมกลับไปทีกรอบในการพิจารณานะครับ เราจะพิจารณาว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วง ๕ - ๖ ปีที่ผ่านมา แล้วก็ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ว่าเราจะปรับแก้อย่างไรนะครับ ที่ประชุมอภิปรายนี้ก็นำเรื่องของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของธุรกิจและก็มาครอบงำสื่อ ทำให้องค์กรตรวจสอบ สื่อเป็นองค์กรตรวจสอบอันหนึ่ง ตรวจสอบอำนาจรัฐนะครับ ไม่สามารถทำหน้าที่ได้เต็มที่ แล้วก็สื่อของรัฐนี้ถูกรับใช้โดยนักการเมืองที่เป็นเจ้าของสื่อด้วย ใช้ทั้งอำนาจรัฐและอำนาจเงินนะครับทุกวิถีทางทั้งทางตรงและทางอ้อม ทีนี้ก็มาพูดถึงเรื่องจริยธรรม อันนี้เป็นกลไกที่จะต้องไปดูแลกันเองในสภาวิชาชีพ แต่เมื่อที่อาจารย์สมชัยได้เสนอในประเด็นที่ให้เพิ่มเรื่องของให้สื่อได้ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมของวิชาชีพนะครับ ซึ่งตรงนี้เดี่ยวฝ่ายเลขาก็ไปเพิ่มเติมตรงไหนผมลองดูอีกที

นายมานิจ สุขสมจิตร : ที่ท่านสมชัยได้เสนอมันอยู่ในยกร่างใหม่ของพรรคสามของ มาตรา ๓๙ อยู่แล้ว ในหน้า ๑๐

ประธาน : เดี่ยวฝ่ายเลขาค่อย ผมขอเอกสารอันใหม่ อันนี้รู้สึกจะเก่าไม่มี หน้าขวาง หน้า ๑๐ ผมไม่มี ผมดูตามที่สื่อเสนอมา แต่ผมไม่แน่ใจว่าประเด็นที่สำคัญคือผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองเป็น เจ้าของธุรกิจสื่อนี้ ตรงนี้จะแก้อย่างไร อันนี้เป็นอันที่ผมอยากจะถามนะครับ และก็ประเด็นเรื่องของสื่อสาร ชนิดอื่นเราจะลงไปในเรื่องของ Internet เรื่องของภาพยนตร์อะไรหรือเปล่านะครับ อันนี้เดี่ยวประเด็นที่ผม ตั้งไว้เพราะนำไปสู่การปรับในมาตรา ๓๙ มาเอา ๒ - ๓ ประเด็นนี้ก่อน อาจารย์เอกบุญ เชิญครับ

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล : ขอบคุณท่านประธาน ผม เอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล ผมมี ๒ ประเด็น ประเด็นแรก หรือก็คือว่าประเด็นที่ท่านอาจารย์สมชัยพูดถึงนี้ ในตารางถ้าดูในหน้า ๑๐ อย่างที่ ท่านมานิจบอกคือ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพนี้ะครับ ในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตัวเอง มันมี ข้อความอยู่ช่วงตรงกลางก็คือโดยสุจริตเป็นธรรม และเป็นไปตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ซึ่งผมคิดว่า

ประธาน : อันนี้ที่เพิ่มใหม่ใช่ไหมครับ

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล : ครับ มันมีอยู่แล้วในเอกสารที่พวกผมมีอยู่ครับ ซึ่งตรงนี้มันก็จะโยงไปสู่ในวงการของผู้ประกอบวิชาชีพนี้เขามีสภา มีอะไรแล้วเขาจะมีข้อกำหนดพวกนี้อยู่ส่วนหนึ่ง ปัญหาก็คือว่า เราจะคิดว่าในทางปฏิบัติมันใช้ได้มากน้อยแค่ไหน ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่ามันอาจจะหลุดกรอบ

อนุ. ยกวางรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๒

ไปนิดหนึ่ง คือบางเรื่องมันก็ต้องไปดูว่าเวลาปฏิบัติจริงมันเป็นอย่างไร มันอาจจะเกินกว่ากำลังของ
รัฐธรรมนูญที่ต้องเขียนทุกเรื่อง ผมหรือแบบนี้ครับ

ประธาน : อาจารย์จะเสนอให้ใส่ไปไหม หรือว่าอย่างไร

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล : ไม่ครับ ผมคิดว่าอันนี้มันสื่อได้อยู่แล้วครับ เพราะว่าทำยที่สุด
มันหลักไม่พ้นเวลาไปปฏิบัติแล้วมันมีคนผิดอันนี้เรื่องปกติ กฎหมายเขียนแล้วพอมาฝ่าฝืนบทบัญญัติ
กฎหมาย อันนี้มันมีตลอดครับ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง เขียนมาเป็น ๑๐๐ ปี ฝ่าฝืนจนทุกวันนี้ครับ
อันนี้เป็นเรื่องปกติครับ อีกประเด็นหนึ่ง เรื่องที่ท่านอาจารย์กิตติศักดิ์เสนอในเรื่องของนักการเมืองที่เป็น
เจ้าของ ผมดูคร่าว ๆ เร็ว ๆ ก็คือว่าในตอนท้ายของหน้า ๑๑ ช่องกลางมันมีเรื่องการให้เงิน ททรัพย์สินอย่าง
อื่น อุตุหนุณหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นนะครับ และเพราะความผิดเพิ่มรวมทั้งการเข้าเป็นเจ้าของ
กิจการหรือเข้าครอบงำกิจการนี้ตรงนี้เราไปเน้นเฉพาะเรื่องหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผมคิดว่า
ตรงนี้เราเพิ่มข้อความได้ว่าหมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือบุคคลอื่นที่ทำในนามผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง คืออยากให้มีNomineeด้วย ทำนองนี้ก็ฝากประเด็นอย่างนี้ไว้

ประธาน : ต้องตรงเป่าเลย เพราะว่าเป่านี้มันมีปัญหายุ่งตรงนี้ เชิญครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : คำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยากให้มองให้กว้างอันนี้
เพราะว่าถ้าใช้คำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มันจะแคบไปนะครับ อย่าง ส.ส. นี้ไม่ถือว่าเป็นผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองนะครับ

ประธาน : ส.ส. นี้ไม่ถือนะครับ อาจารย์สนั่นเชิญครับ ประเด็นที่กำลังอภิปรายนะครับ ผม
ไม่อยากให้อภิปรายทั่วไปเพราะว่าสรุปไม่ลง

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ผมคิดว่าการที่มีสื่อนี้เป็นเรื่องที่ดี ทางด้านการศึกษาเราก็ได้จัด
สัมมนาเรื่องนี้ เพิ่งจบไป นี้เราก็มีข้อเสนอแนะว่าให้รัฐจัดตั้งองค์กรอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่เพื่อให้
ได้รับความเป็นธรรมในการดูแลคลื่นต่าง ๆ แล้วก็ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับท้องถิ่น
ทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของชาติ ประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ

ประธาน : ประธานโทษครับอาจารย์ อันนี้มันจะอยู่ในมาตรา ๔๐ ใหม่นะครับ ผมเอาประเด็น
ตรงนี้ก่อนครับ ที่เมื่อที่อาจารย์เอกบุญเสนอเรื่องของอาจารย์กิตติศักดิ์ตั้งข้อสังเกตคือนักการเมืองเข้า
ครอบงำสื่อแล้วก็มีข้อเสนอแนะวรรคท้ายที่ทางสื่อเขาเสนอว่า การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นอุตุหนุณ
หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชนและรัฐทำไม่ได้ อันนี้เขาเพิ่มเข้าไป แล้วก็ที่บอกว่าจะให้ Ingroup
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอะไรต่าง ๆ นี่ก็อาจจะไม่ครอบคลุม ตรงนี้จะช่วยกันแก้อย่างไรประเด็นนี้

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ตอนนี่ที่ผมเสนอคือหมายความว่า ให้มีองค์กรอิสระขึ้นมา
ควบคุมดูแลสื่อคือถ้าเมื่อเราตั้งเป็นสภาหนังสือพิมพ์ก็ดี สื่ออะไรต่าง ๆ ก็ดี ก็พวกสื่อทั้งหลายมาเป็น

อนุ. ยก่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๓

กรรมการ เรามีองค์กระอิสระจัดตั้งโดยฝ่ายรัฐบาลมาเอาคนเป็นกลางมากำกับดูแลควบคุมให้จรรยาบรรณ
หรืออะไรทั้งหลายให้เป็นไปตามนี้หรือว่าจะตั้งให้สื่อเข้ามาดูแลตัวเองอีกครับ

ประธาน : คือคณะกรรมการอิสระในการดูแลสื่อทั้งหมดนี้ก็มีคนเสนอไม่น้อยนะครับ
เพราะว่าปัญหาสื่อต่าง ๆ ในเมืองไทยทั้งหมดมันไม่ Free - fall ไม่มีอิสระอย่างแท้จริง ตรงนี้ฝ่ายเลขานุการที่
ไว้อ่อนแต่ผมยังไม่รู้ อันนี้เป็นการปรับใหม่เหมือนกัน อาจารย์ปกรณ์ เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียาการ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียาการ ขอขอบคุณ สสร. มา
ผมไม่ได้มีเจตนาที่จะไปคัดค้านวาระนี้แต่ประการใดทั้งสิ้น แต่เราต้องการที่จะให้มีการอภิปรายเพื่อบันทึก
ไว้ในเจตนารมณ์ เหตุผลที่ท่านมานิยามมาให้ผมเห็นด้วย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เลยว่า สภาการหนังสือพิมพ์
ได้มีพัฒนาการที่เป็นตัวอย่างของการวางบรรทัดฐานของสื่อในบ้านเราค่อนข้างมาก แล้วเราก็จะเห็นว
กระบวนการของการจัดการทางด้านหนังสือพิมพ์ในระยะหลังนี้ มันก็เป็นเรื่องที่มีการควบคุมกันเองอย่าง
ชนิดที่เรียกว่าเข้มขันนะครับ แต่สิ่งที่เป็นห่วงและเมื่อตะกี้ก็เป็นข้อสังเกตที่ท่านมานิจได้พูดไว้ก็คือว่า
วิชาชีพวิทยุกับโทรทัศน์ ผู้ควบคุมคือรัฐบาล แล้วก็พระราชบัญญัติกิจการวิทยุโทรทัศน์ แต่ปัญหาก็คือว่า
รัฐบาลนี้เป็นเสียเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลา ๖ - ๗ ปีที่ผ่านมาในเรื่องของการที่กำหนดหรือไม่
กำหนด หรือไปปิดหรือไม่ปิด อนุญาตหรือไม่อนุญาต ซึ่งตรงนี้นั่นก็เลยทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม
ในระหว่างสื่อด้วยกันเองในเรื่องของการควบคุมมาตรฐาน จริยธรรม จริยธรรม ไม่ค่อยเป็นห่วงเท่าไร
มาตรฐานในเรื่องการดำเนินการผลิตรายการ เราจะเห็นว่าในช่วง อันนี้ขออนุญาตพาดพิงไปถึงรัฐบาล
ที่แล้ว ในช่วงรัฐบาลที่แล้วนี่นะครับ สื่อวิทยุโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งแทบจะเรียกได้ว่า ไม่มีโอกาสในการ
นำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์สาธารณะ แต่ว่าได้มีการไปเชิดชูในสิ่งที่มีมันเป็นสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้อง แล้วไปให้
เวลากับสื่อบางคนที่มีมันไปทำให้ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ค่อนข้างมาก เพราะตรงจุดนี้เป็นจุดหนึ่งที่เรา
อาจจะเห็นว่าข้อสังเกตของเรานี้มันไปพาดพิงถึงกระบวนการ แต่ว่าไม่ควรจะเอาตรงนั้นมาเป็นบรรทัดฐาน
ในเรื่องของสิทธิขั้นพื้นฐานของการที่จะปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน เพราะโดยปกติแล้วอย่างพวกผมนี่สอน
หนังสือในมหาวิทยาลัย เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องจัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ แต่ปรากฏว่าในการที่จะ
เข้าไปสู่วงการเหล่านี้มันค่อนข้างจะถูกจำกัดด้วยช่องทางที่รัฐบาลอาจจะกำหนดให้ และก็ในลักษณะ
หนึ่งซึ่งมันอาจจะไปเกี่ยวพันกับที่ท่านอาจารย์สนั่นได้พูดถึง แต่ว่าตรงนั้นอาจจะไปอยู่ในหมวดอื่น ๆ นะ
ครับ ซึ่งตรงนั้นก็ไปพุดพาดพิงกันไป แต่ว่าตรงจุดนี้ผมถือว่าผู้ร่างได้พยายามที่จะร่างให้มีข้อความที่เป็น
ประโยชน์มาก แล้วมันจะเปิดกว้างที่เราจะสามารถดำเนินการต่อไป อีกส่วนหนึ่งที่เราจะเห็นก็คือว่า ใน
ข้างล่างนี้ก็คือในตอนท้ายของวาระทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ปัญหาที่มันเกิดมากใน
ส่วนท้องถิ่นในเวลานี้ถ้าเราอยู่ในต่างจังหวัดนะครับ บรรดาสื่อโดยเฉพาะแม้แต่สิ่งพิมพ์เองนี้ หนังสือพิมพ์

อนุ. ยกวางรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๔

ท้องถิ่นเองก็ถูกอิทธิพลท้องถิ่นเข้าไปครอบงำ เข้าไปปิดกั้นเข้าไปดำเนินการหลาย ๆ อย่าง การเติบโตของ
สื่อมวลชนในระดับท้องถิ่นมันจึงเติบโตยากมากในเรื่องของการดำเนินการนะครับ สิ่งนี้ก็จะ เป็นสิ่งที่สำคัญ
อยู่ค่อนข้างมากนะครับ ความจริงแล้วมันมีเรื่องที่จะอภิปรายได้เยอะมาก เนื่องจากการพูดคุยในเรื่องนี้
มากพอสมควร

ประธาน : ประเด็นอาจารย์กิตติศักดิ์ ประเด็นเรื่องนักรบการเมืองที่เข้ามาครอบงำสื่อนี้จะแก้
อย่างไร ในมาตรา ๓๙ จะได้เข้าตรงนี้เลย เดี่ยวจะช่วยกัน เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : ท่านประธานครับ ผม กิตติศักดิ์ ปรกติ ผมอยากจะให้คงข้อความ
เดิมของที่ฝ่ายเลขาได้เสนอมาที่บอกว่า การให้เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นอุดหนุนหนังสือพิมพ์หรือ
สื่อมวลชนของเอกชนนี้ อันนี้อันหนึ่งนะครับ เป็นสิ่งที่เราต้องพิจารณา แต่ว่าในความเห็นของผม
ประการแรกก่อนนะครับ ตัวอย่างที่เป็นปัญหาก็คือการที่หน่วยงานของรัฐให้เงินโฆษณา กับหนังสือพิมพ์
หรือสื่อบางประเภทเพื่อโฆษณาบริการของรัฐ โดยไม่ได้ให้กับทุก ๆ กิจกรรมนะครับ อันนี้ผมเข้าใจว่าฝ่าย
เลขาที่ต้องการอันนี้นะครับว่า การให้เงินอุดหนุนกับสื่อมวลชนบางอันนี้เพื่อที่จะทำการสื่อสารเรื่องบางเรื่อง
ที่เป็นนโยบายของรัฐนี้ จะกระทำไม่ได้ หรือว่าตรงนี้จะต้องการสื่อเสียให้ชัดเจนหรือไม่ว่า ถ้าจะทำก็
ต้องทำโดยเสมอภาค ซึ่งตรงนี้ก็จะเป็นเหตุที่ทำให้เป็นการซื้อสื่อว่าง่าย ๆ นะครับ ในส่วนที่เป็นภาครัฐผม
คิดว่าเราต้องให้ชัดเจนลงไปถึงขนาดว่าจะใช้เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนหรือจำกัดความเห็นหรือว่าแนวคิด
อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยหน่วยงานของรัฐนี้ทำไม่ได้ อันนี้เสียก่อนนะครับ ซึ่งมันจะเป็นการขยายมาตรา ๓๙
ที่เสนอเข้ามา ในส่วนที่เป็นภาครัฐนี้ การจะเข้าควบคุมกิจการหรือครอบงำกิจการโดยวงในหรือโดยอ้อม
จากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนะครับ จะกระทำไม่ได้ เสร็จแล้วเราก็ในการนี้เราก็ตอบไปด้วยว่า
ในการนี้ให้รวมถึงการควบคุมหรือการเป็นเจ้าของกิจการของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งตรงนี้มีข้อที่
ผมคิดว่ามีข้อที่สำคัญนิดหนึ่งว่า เราจะต้องตัดสินใจกันให้ดีกว่า เราจะห้ามเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งการเมืองใน
ซีกรัฐบาลหรือห้ามทุกชีกมาเลย ซึ่งมันก็จะมีความว่า ถ้าจะห้ามนี้ ถ้าเราจะห้ามในฐานะที่เป็นการใช้
อำนาจรัฐเข้าครอบงำ หรือว่าใช้อำนาจธุรกิจเข้าครอบงำอำนาจรัฐนี้ มันควรจะห้ามเฉพาะชีกผู้ควบคุม
อำนาจรัฐ ไม่ใช่ไปห้ามชีกที่เขาเป็นฝ่ายค้าน แต่เมื่อไรก็ตามเขาเป็นฝ่ายรัฐบาล เราถึงจะไปห้าม ตรงนี้เป็น
เรื่องที่กรมการนิเวศจะคิดให้ดี สำหรับความเห็นของผมนะครับ ผมเห็นว่ามันควรจะห้ามเฉพาะผู้ที่กุม
อำนาจรัฐหรือมีอำนาจครอบงำในรัฐเท่านั้น เพราะเหตุว่ามันจะเกิดการใช้อำนาจในทางที่ผิดได้ ไม่อย่างนั้น
ก็เท่ากับว่าเราจะไปห้ามไม่ให้ผู้ที่มีความเห็นแตกต่างจากรัฐนี้เขาดำเนินการหนังสือพิมพ์ ซึ่งผมคิดว่าอัน
นี้เขาทำได้ทราบได้ที่ยังมีฝ่ายค้าน คุณยังเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์

ประธาน : ห้ามความเห็นแตกต่างนี้ไม่ห้าม แต่ว่าห้ามเข้าไปเป็นเจ้าของ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๕

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : เหมือนกับที่ห้ามสัมปทานต่าง ๆ แต่ห้ามในความหมายนี้จะให้ต่อ
จากความหมายของหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในความหมายที่หมายถึง
ผู้ควบคุมอำนาจรัฐนะครับ ส่วนถ้อยคำนี้ในรายละเอียดไปเขียนกันได้ แต่ให้เข้าใจตรงกันตรงนี้เสียก่อน
เพราะว่าถ้าเราไปห้ามฝ่ายค้านนี่นะครับ จนถึง ส.ส. นะครับ ส.ส. ฝ่ายค้านจะหมดอาชีพ

ประธาน : คือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งการเมือง ผู้ที่เข้าควบคุมอำนาจรัฐหรือนักการเมืองทั้งหมด
เลยเราจะเอาอย่างไร เดี่ยวรายละเอียดไปเขียนได้

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ก็ถ้าท่านต้องการถึงขนาดว่ารวมทั้งฝ่ายค้านฝ่ายรัฐบาลคือคุณ
อยากเป็นสื่อมวลชน คุณควรจะอยู่กับสื่อมวลชนไม่ควรเข้าไปยุ่งเป็นการเมือง อันนี้ก็ได้ นะครับ

ประธาน : จริง ๆ แล้วผมว่ามันก็น่าจะทำได้ นะครับ ควรจะแยกกันเลย ไม่ทราบเป็นไปได้
ไหมครับพี่มานิจ

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๔/๑

นายมานิจ สุขสมจิตร : ท่านประธานครับ ก็ฟังที่อาจารย์กิตติศักดิ์อภิปรายก็มี
เหตุผลว่าห้ามเฉพาะฝ่ายที่มีอำนาจรัฐเท่านั้น ส่วนฝ่ายค้านเขาอยากจะทำก็ทำไป ที่นี้ตราบได
ถ้าเมื่อเราเป็นฝ่ายค้านแล้วเขากลับมาเป็นฝ่ายรัฐบาลอีก อันนี้ผมคิดว่าน่าจะจะใช้คำอยู่คำหนึ่งนะครับ
หรือคงความเป็นเจ้าของ

ประธาน : เอาเรื่องหลักการก่อนพี่รายละเอียดจะได้ประธาน

นายมานิจ สุขสมจิตร : หลักการถ้าเมื่อเราจะห้ามเฉพาะว่าฝ่ายรัฐบาลไม่ให้ไปเจ้าของ
สื่อหรือไปครอบงำสื่อ ถ้าตกลงหลักการนี้แล้วก็ให้ทางฝ่ายเลขา

ประธาน : ฝ่ายรัฐบาลรวมทั้งนายกรัฐมนตรี ครม. รวมทั้ง ส.ส. ซีกรัฐบาลทั้งหมดใช้ใหม่
ครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : คือถ้าไปห้ามเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเราก็
ใช้ ส.ส. เขาทำได้ หรือว่าใช้ลูกจ้างใช้ใครต่อใครมาทำได้

ประธาน : ที่ประชุมเห็นอย่างนี้ใหม่ครับ ถ้าเห็นอย่างนี้เดี๋ยวฝ่ายเลขาจะไปเขียน
เชิญท่านปรกรณ์ Present ครับ

นายปรกรณ์ ปรียากร : คือเข้าใจว่าถ้าเราไปเขียนไว้ตรงนี้เดี๋ยวเราก็ต้องไปดู
ข้อห้ามในหมวดอื่นคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือว่าวุฒิสมาชิกหรือว่าอะไรก็แล้วแต่
อาจจะมีการห้ามอยู่ตรงนั้นหรือไม่ซึ่งตรงนี้ก็ดู เพราะถ้าเอามาเขียนตรงนั้นบับมันอาจจะ
ยกเว้นว่าเจตนารมณ์ของเราต้องการให้มี

ประธาน : ผมคิดว่าเราต้องเขียนไว้ก่อนแล้วก็ไปเชื่อมตรงนั้นนะครับ
เชิญอาจารย์เอกบุญครับ

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล : ผม เอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล ผมมีข้อสังเกตนิดเดียว
ว่าจริง ๆ แล้วในข้อความที่เรากำลังคุยกันอยู่มันค่อนข้างมีปัญหาเยอะเหมือนกันถ้าดูรายละเอียด
เราบอกว่าการเข้าเป็นเจ้าของหรือเข้าครอบงำการดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ สื่อมวลชน ทั้งโดย
ทางตรง ทางอ้อม จากหน่วยงานของรัฐ แล้ว ณ วันนี้กรมประชาสัมพันธ์ทำอะไร ถ้าเราเขียนแบบนี้ คือ
สถานที่เป็นหน่วยงานของรัฐอยู่มันยังมีอยู่ผมเข้าใจว่า เพราะฉะนั้นมันต้องกลับไปตั้งต้นใหม่ว่าหน่วยงาน
ของรัฐหรือภาครัฐยังจะทำเป็นเจ้าของกิจการตรงนี้อยู่หรือเปล่า มันไปไกลเหมือนกันนะครับ เพราะฉะนั้น
ตรงนี้ผมไม่แน่ใจว่าจริง ๆ แล้วต้องการเพียงแค่ว่าคนที่เข้ามาแล้ว
Abuse เพราะฉะนั้นต้องกลับมาคิดใหม่แล้วครับ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : จำกัดเฉพาะกิจการที่เป็นของเอกชน

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๔/๒

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล : ที่นี้ถ้าเป็นอย่างนี้ผมก็ย้อนกลับมาต่อนิดเดียว ก็คือว่ากรณีที่เราจะไปจำกัดโดยความเห็นผม ผมคิดว่าถ้าให้ก็ให้ทั้งคู่ ถ้าไม่ให้ก็ต้องไม่ให้ทั้งคู่ เพราะว่ามันจะได้ต่อสู้กันเต็มที่ คือในขณะที่เราไปห้ามฝ่ายรัฐในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งสามารถที่จะทำอะไรได้มันก็ไม่ Fair ผมยกตัวอย่างนี้สมมุติว่า ณ วันนี้ถ้าเปลี่ยนกันนะครับ เอาฝ่ายค้านเดิมไปเป็นรัฐบาล แล้วถ้าฝ่ายคุณทักษิณมาเป็นฝ่ายค้านคิดว่าฝ่ายทักษิณจะมีศักยภาพพอในฐานะ

ฝ่ายค้านที่จะทำอะไรได้มากกว่าฝ่ายรัฐบาล ผมคิดว่าเขามีศักยภาพมากกว่าในการที่จะทำเรื่องแบบนี้ เพราะฉะนั้นผมมองว่าถ้าให้ก็ให้ถ้าไม่ให้ก็ไม่ใช่ทั้งหมดในความเห็นผมนะครับ เพราะว่ามันจะไปบอกแต่เพียงว่าการที่เป็นรัฐบาลแล้วเหนือกว่าอย่างเดียว ผมคิดว่าการเป็น ส.ส. พรรคตาบางคนก็มีบทบาทมีอิทธิพลมากพอ

ประธาน : เราคือนักการเมืองไม่ควรเข้ามายุ่งกับกิจการสื่อใหม่ครับ
เชิญท่านพูดครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ครับ คำว่า การเป็นเจ้าของ รวมถึงการเข้าไปมีหุ้นด้วยหรือเปล่าครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : มีหุ้นนี้ไม่ใช่เรื่องใหญ่ครับ เข้าไปแทรกแซง มีหุ้นเหลือเท่าไรต้องทำได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คืออย่างหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษขณะนี้ก็มีหุ้นใหญ่ของนักการเมืองอยู่

ประธาน : ใช่ อันนี้เป็นปัญหา คือถ้าแยกสื่อกับทางการเมืองออกจากกันได้เลย ก็จะเป็นประโยชน์กับประเทศชาติอย่างมาก

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าถ้าตรงกันอย่างน้อยอันนี้ก็เป็นการคิดทางวิชาการเขาเสนอมานะครับ อันนี้เราต้องยอมรับว่าอังกฤษไม่ยอมรับ ประเทศอังกฤษจะถือว่าจะต้องรวมกันได้และเป็นสิทธิของผู้ประกอบการที่จะเข้าไปกำหนดเจตจำนงทางการเมืองนะครับ แต่ถ้าเราเห็นว่าในประเทศไทยมีปัญหาเราก็ต้องยอมรับว่าโดยทั่ว ๆ ไปประเทศอื่นเขาจะพยายามกีดกัน

ประธาน : ประเทศอื่นมีประเทศอะไรบ้างที่มึความคิดเห็นเรื่องนี้แตกต่างกัน

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ยุโรป คือต้องเอาให้ชัดเพราะว่าเวลาที่ท่านเสนอท่านจะพบข้อโต้แย้งจากทางอังกฤษ หรือแม้กระทั่งเรื่องการเลือกตั้งเสียงข้างมากก็คือผู้ที่จบการศึกษาจากกลุ่มประเทศแอกโกรอเมริกัน

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๔/๓

ประธาน : ตอนนี้เขาก็กำลังแก้ปัญหาบ้านเรา

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : เพราะฉะนั้นถ้าให้ชัดก็คือว่าในทางยุโรปก็จะถือว่า
จะต้องแยกออกจากการเมือง หมายความว่าเพื่อจะได้ให้เขามีสิทธิเสรีภาพอย่างเต็มสมบูรณ์ได้โดยที่ ๑. ไม่
ประสงค์เข้ามาครอบงำการเมือง และอันที่ ๒ ก็คือว่าไม่ใช่เป็นผลจากความต้องการที่จะดำเนินการในทาง
การเมืองจากฝ่ายฟากการเมืองใดฟากการเมืองหนึ่ง

ประธาน : เชิญอาจารย์หนึ่งครับ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉัน จันทจิรา ค่ะ ดิฉันยังไม่ได้
ตั้งใจในประเด็นเรื่องนักการเมืองเข้ามาดำเนินกิจการสื่ออะคะ แต่ว่าประเด็นที่ดิฉันคิดว่าถ้าให้
ก็คงจะได้ เพียงแต่ว่าเราคงไประมัดระวังเรื่องประเด็นการควบคุมผูกขาดมากกว่า คือดิฉันอยากจะเสนอ
เพิ่มเติมบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ นี้ว่า การควบคุมผูกขาดกิจการสื่อสารสิ่งพิมพ์
กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารด้วยวิธีอื่นจะกระทำมิได้
ซึ่งอันนี้ก็จะสอดคล้องกับวรรคท้ายของมาตรา ๔๐ ที่กำหนดให้องค์กรอิสระจัดการสื่อต้องจัดการให้
การดำเนินการสื่ออันนี้มีการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม ซึ่งก็จะสอดคล้องกันกับทั้ง ๒ มาตรา
ดิฉันขอเสนอให้มีการเพิ่มข้อความนี้เข้าไปคะ ซึ่งก็หมายความว่าเอกชนควบรวมกับเอกชนจนเกิดการ
ผูกขาดก็ไม่ได้ อันนี้เราคงมีตัวอย่างในกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ CNN เข้าไปควบรวมกับ AOL
จนกระทั่งกลายเป็นสื่อขนาดยักษ์ใหญ่เลย ซึ่งกรณีอย่างนั้นแม้แต่กฎหมายของอเมริกาเองก็ต้องขอ
อนุญาตตลาดหลักทรัพย์ว่าจะอนุญาตให้มีการควบรวมหรือไม่ เพราะว่า
พอควบรวมแล้วก็จะกลายเป็นสื่อที่ครอบงำการสื่อสารทั้งหมดของสังคม ซึ่งจำสังคมได้นะคะ ซึ่ง
ประเด็นนี้ดิฉันขอเสนอที่ประชุมพิจารณาคะ

ประธาน : มันมีการแยก ๒ ประเด็นนะครับ มีแยกนักการเมืองกับเรื่องสื่อ ดูแล้ว
ที่ประชุมอยากให้แยกออกจากกัน ทีนี้ของอาจารย์หนึ่งมันเป็นเรื่องของสื่อล้วน ๆ หรือเปล่าครับ
ที่ควบรวมกันโดยที่ไม่เกี่ยวกับการเมือง ซึ่งอันนี้ก็ปัญหา เชิญอาจารย์กิตติศักดิ์

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : ท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับที่อาจารย์จันทจิราเสนอนะครับ
แต่ผมอยากจะเสนออย่างนี้ว่าประเด็นนี้ควรจะไปกำหนดเอาไว้ในส่วนที่ว่าด้วยเสรีภาพในการประกอบ
อาชีพและการคุ้มครองการแข่งขันโดยเสรี ซึ่งอาจจะเน้นขึ้นมาโดยเฉพาะ
สำหรับสื่อก็ได้ แต่ว่าตอนนั้นเราจะไปพูดกันได้ โดยหลักการเรื่องว่าสื่อไม่ควรใหญ่เกินไปหรือว่ามี
เพียงอันเดียวเป็นหลักการที่ถูกต้องนะครับ เพื่อว่าไม่ให้มีเสียงที่เราถือกันว่าเป็นเสียงของสาธารณชนไป
ในทางเดียว

คณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๔/๔

ประธาน : อันนี้ถูกต้อง อันตราย อันนี้เดี๋ยวโน้ตไว้ นะครับ เชิญคุณอังคณาครับ

นางอังคณา นีละไพจิตร : ดิฉันเห็นว่าเราคำนึงว่าทำอย่างไรนักการเมืองจะไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสื่ออะไร ในทางกลับกันดิฉันคิดว่าวันหนึ่งถ้าสื่อผืนตัวเองเป็นนักการเมืองเราจะมีการดูแลตรงนี้อย่างไร แล้วก็ดิฉันยังห่วงใยถึงสื่อเล็ก ๆ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นเวลาที่บ้านเมืองมีปัญหา แล้วก็จะมีสื่อเล็ก ๆ ออกมาที่จะต่อต้านกับความคิดอะไรที่มันไม่ชอบธรรมอะไรอย่างนี้ รัฐธรรมนูญจะให้ความคุ้มครองอย่างไรกับสื่อเล็ก ๆ เหล่านี้ได้คะ

ประธาน : มันมีอันนี้ที่ฝ่ายเลขาเสนอเพิ่มเติมครับ การสั่งปิดโรงพิมพ์ ปิดกิจการหนังสือพิมพ์ ห้ามทำการพิมพ์ ปิดสถานีวิทยุโทรทัศน์รวมทั้งสื่อสารด้วยวิธีอื่น ๆ ไม่ว่าทั้งหมดหรือจะบางส่วน โดยตรงหรือโดยแทรกแซงวิธีการอาจจะกระทำไม่ได้ อันนี้คิดว่าน่าจะรวมไซ้ใหม่ครับ วิทยุชุมชนต่าง ๆ ผมคิดว่าประเด็นที่สรุปได้ก็คือนักการเมืองกับสื่อต้องแยกกัน แล้วก็การรวบรวมห้ามรวบรวมนะครับ เดี่ยวอันนี้เอาไปไว้ตรงอื่น เชิญอาจารย์หนึ่งครับ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉัน จันทจิรา ดิฉันยังคิดว่าเราควรจะพูดถึงเรื่องการควบคุมผูกขาดสื่อไว้ต่อจากเรื่องการปิดโรงพิมพ์ ด้วยเหตุว่าในวรรคเรื่องการปิดโรงพิมพ์นั้นเราห้ามรัฐไม่ให้เข้าไปแทรกแซง ไม่ให้เข้าไปจำกัดเสรีภาพในการสื่อสาร ในขณะที่เดียวกันในภาคเอกชนหรือในส่วนของเอกชนหรือรัฐเอกชนก็สุดแต่แต่จะ ถ้าผูกขาดกันก็จะทำให้มีน้อยอย่างเดิยวกันก็คือเข้าไปผูกขาดสื่อ เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าถ้าจะเขียนก็น่าจะเขียนตรงนี้แล้วก็อาจจะเขียนในที่อื่นได้ด้วยให้รับ

ประธาน : ดีครับ ที่นี้ประเด็นเรื่องสื่อเล็กสื่อน้อยซึ่งมีความหมายมากที่ท่านอังคณาพูดเวลาเกิดอะไรต่าง ๆ ในบ้านเมืองวิทยุชุมชนมีบทบาทมากไม่ว่าทั้งทางการเมืองและในพื้นที่ที่ประสบปัญหาอะไรต่าง ๆ วิทยุชุมชนช่วยได้เยอะ อันนี้ที่สั่งข้อเสนอเพิ่มเติมมาอันนี้รวมใหม่ครับ ช่วยให้ครบถ้วนใหม่ครับ เอาประเด็นหลัก ๆ นะครับ เชิญอาจารย์กิตติศักดิ์ครับ

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : คือในเรื่องการห้ามไม่ให้รัฐใช้อำนาจแทรกแซงเสรีภาพของสื่อมันเป็นหลักทั่วไป ซึ่งอยู่ในมาตรา ๓๙ แล้ว ที่นี้วิธีที่จะสะท้อนให้เห็นว่าจะต้องคุ้มครองสื่อทั้งหลายโดยเสมอกัน แล้วก็ต้องไม่เข้าไปแทรกแซง เขาจะใช้วิธีเขียนว่า อาจจะเขียนในรูปของการคุ้มครองซึ่งให้เห็นว่ามันคุ้มครองกว้างครับ อย่างที่เราฟังมาเราจะไม่พูดถึงกิจการที่เกี่ยวข้องคือพวกสื่อเล็กจะมีปัญหาอย่างนี้ครับ เขาไม่ไปห้ามคุณออกอากาศหรอก แต่ว่าไปห้ามบริษัทที่ทำ Service ให้กับพวกนี้ นะครับ เพราะไม่มีโรงพิมพ์เอง ไม่ได้ทำกิจการทั้งหมดเอง พอไปปิดโรงพิมพ์โรงพิมพ์นั้นไม่ใช่หนังสือพิมพ์นะครับ แต่ไปทำ Art work ให้กับหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๔/๕

เด็ก ๆ มันก็จะกลายเป็นปัญหาว่าคล้าย ๆ กับจะทำได้นะครับ จริง ๆ แล้วเขาก็คือจะพยายามเขียน
ไปในลักษณะที่ว่า จะไปแทรกแซงเรื่องการให้ได้มาซึ่งข้อมูลก็ไม่ได้นะครับ ไปแทรกแซงให้รู้ถึงแหล่งข้อมูลก็
ไม่ได้นะครับ ไปแทรกแซงในกระบวนการเตรียมการหรือดำเนินการอย่างอื่นอันเกี่ยวกับกการสื่อสารไปถึง
สาธารณชนก็ไม่ได้นะครับ ไม่ได้แทรกแซงเฉพาะเนื้อหา นะครับ ไปแทรกแซงรวมทั้งวิธีการและกระบวนการ
ทำให้ข้อความหรือความเห็นนั้นไปถึงสาธารณชน อันนี้

ก็ทำไม่ได้นะครับ ไปแทรกแซงการเข้าสู่วิชาชีพ ตัวอย่างเช่น ต้องไปสอบผู้ประกาศ ถ้าคุณไม่ไปสอบผู้
ประกาศแล้วก็ทำให้การสอบผู้ประกาศนั้นเป็นการใช้ดุลยพินิจมาก ๆ เข้าเสีย มันก็จะทำให้ผู้ประกาศใน
วิทยุชุมชนมีไม่ได้หรือมีได้ยากมาก ต้องไปสวามิภักดิ์เข้ากับกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นผู้สอบ

ก็จะยุ่งนะครับ หรือบอกว่าใครเป็นหนังสือพิมพ์ต้องสอบได้ปริญญาบัตรใดปริญญาบัตรหนึ่ง เช่น
ต้องจบนิติศาสตร์อย่างนี้ก็จะยุ่ง ซึ่งอันนี้เขาก็จะถือว่าเป็นการเข้าแทรกแซง

ประธาน : ที่นี้ในมาตรา ๔๐ มันจะมีองค์กรที่เราคิดว่าเขาจะทำหน้าที่วางกฎเกณฑ์ให้
เป็นธรรมได้อย่างไร

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ในแง่นี้ผมก็คิดว่าถ้าเราจะทำเราก็เพียงแค่เขียนมาตรา ๓๙ ให้
ขยายความไปถึงกระบวนการอื่นด้วยนะครับ ให้กว้างขึ้นนิดหนึ่งสำหรับหลักที่เราใช้

เราหมายถึงเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การพิมพ์ การโฆษณา หรือการสื่อความหมายเป็น
อย่างอื่น โดยพิจารณาถึงกระบวนการก่อนและหลังของการนำเอาความเห็นนั้น

ไปสู่สาธารณชนด้วยก็จะช่วยทำให้แก้ปัญหาเรื่องสื่อขนาดเล็กหรือผู้ที่ยังไม่มีกำลังทางเศรษฐกิจ
เพียงพอที่จะเข้าไปสู่กระบวนการประกอบการขนาดใหญ่ และต้องการจะแสดงความคิดเห็น
หรือว่าสื่อสารความคิดของตนสู่สาธารณะสามารถทำได้โดยอิสระมากขึ้นครับ

ประธาน : ผมจะผ่านนะครับ แล้วที่ประชุมให้ความเห็นก็จะรวบรวมไว้แล้วเดียว
ฝ่ายเลขาไปปรับอีกทีหนึ่งนะครับ เชิญครับ

นางสาวสุนทรียา เหมือนพะวงศ์ : กราบเรียนท่านประธาน ขออนุญาตไล่เป็น
วรรคได้ไหมคะ อาจจะเป็นข้อสรุปนะคะ อย่างเช่นวรรคแรก มาตรา ๓๙ คำว่า การขยายความ
ไม่ว่าจะเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การศิลปะ ภาพยนตร์ต่าง ๆ เราควรจะขยายไหมคะ อันนี้หลักการ
เบื้องต้น คือเรื่อง Wording ฝ่ายเลขาคงไปทำในรายละเอียด แต่ว่าหลักการควรจะขยายนะคะ
แล้ววรรคที่เพิ่มมาเดี่ยวท่านอาจารย์จันทจิราจะมีประเด็นว่ามันควรจะอยู่ตรงนี้หรือว่ามาตรา ๔๑
ซึ่งถัดไปจะลงดู แล้วก็เรื่องว่าด้วยการสั่งปิดโรงพิมพ์ คือทางสื่อจริง ๆ แล้วสิ่งที่เสนอ วรรคหนึ่ง
กับวรรคสามทางสื่อตัดข้อยกเว้นไปเลยคะ อันนี้ไม่ทราบ คือเดิมอาจจะบอกว่าสั่งปิดโรงพิมพ์

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๔/๖

จะกระทำไม่ได้เว้นแต่ในช่วงประเทศมีปัญหาหรืออะไรต่าง ๆ นะคะ ทางสี่ก็ตัดตรงนี้ออกไปเลย
ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้เราน่าจะคงเหมือนเดิมไหมคะ หรือว่าทางท่านมานิจจะมีประเด็นอย่างไรบ้าง
คือตรงนี้นั้นก็จะมองได้ ๒ มุม คือในมุมหนึ่งทำให้รัฐมีอำนาจน้อยลง แต่อีกมุมหนึ่งก็คือถ้าบ้านเมืองมี
ปัญหาหรืออะไรขึ้นมาจริง ๆ แล้วเจอสื่อที่เราจะไม่มีโอกาสที่จะสั่งปิดกิจการหรือ
โรงพิมพ์ได้เลย อันนี้ควรคิดสามคะ

- ๕/๑

อนุ. ยกวางรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๕/๑

ประธาน : เชิญครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : เฉพาะประเด็นนี้เรียนให้ทราบอย่างนี้นะครับว่า เนื่องจากว่าการใช้
ถ้อยคำว่าจะกระทำได้ในระหว่างที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบนั้น ก็เกรงไปว่าในบางครั้งบาง
คราวมันไม่ใช่สงครามที่มีการประกาศโดยพระบรมราชโองการ เป็นการรบกันซึ่งอย่างเช่น กรณีปากีสถาน
อย่างนี้ เป็นการรบกันถ้าจะมาตัดสินเสรีภาพด้วยซึ่งไม่ยอมให้ทำอย่างนั้น คือฝ่ายสื่อนี้มองเห็นว่า ถ้าเมื่อ
ประเทศชาติเกิดความยุ่งเหยิงขึ้นมากก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมือ แต่ไม่ใช่ว่าเป็นการรบเฉพาะกิจ รบเล็ก ๆ
น้อย ๆ อะไรต่ออะไรและก็มาอาศัยปิดปากสื่อ

ประธาน : เราก็อย่างนี้ได้ไหมครับพี่ ในภาวะการณ์สงคราม เราคงไว้ เรื่องการรบ ตัดออก
การรบนี้มันเล็ก ๆ น้อย มันก็การรบได้ แต่ภาวะสงครามต้องประกาศใช้ไหมครับ ซึ่งก็อาจจะคงไว้ได้ไหม
ครับอย่างนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมเข้าใจว่าภาวะสงครามต้องประกาศครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์สนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : สงครามต้องประกาศครับ ประกาศภาวะสงครามโดย
พระมหากษัตริย์

ประธาน : อันนี้เราก็ควรจะใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่การรบนี้มัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมมีข้อสังเกตนะครับ ขณะที่อยู่ในระหว่างกฎอัยการศึก คณะปฏิรูป
นี้พยายามจะขอร้องสื่อ ไม่ได้ปิด อยากขอร้องสื่อว่าให้งดร่วมมือ

ประธาน : อาจารย์สนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : เราคงไม่ห่วง จริง ๆ ผมก็เห็นใจสื่อ แต่กลัวว่าถ้าเผื่อว่ามันมี
บทลงโทษหรือบทห้ามที่ชัดเจนลงไป สื่อก็อาจจะแหกใจนิตแหกนี้หน่อย สร้างความปั่นป่วน ความเข้าใจ
ผิดให้กับกลุ่มชุมชนต่าง ๆ และเกิดสงครามขึ้นจนได้ครับ ถ้าเผื่อว่าเราไม่ป้องกันเสียก่อน ปัญหาจะเกิดขึ้น
ได้

ประธาน : ตัดคำว่า การรบ ออก เชิญครับ

เลขาฯ : โทษค่ะ อันนี้ต้องขออภัย พอดีเป็นเรื่องพิมพ์ผิด จริง ๆ โทษเมื่อที่อ่านไปขอ
อนุญาตย้อนไปแล้วลบทั้งหมด เพราะว่าจริง ๆ ในรัฐธรรมนูญเดิมก็ไม่มีเงื่อนไขห้าม พอดีตรงนี้ถ้อยคำมัน
ติดกับวรรคถัดมาแล้วพิมพ์ซ้ำก็คือ สรุปว่าเขาไม่ได้ขอแก้ตรงนี้ รัฐธรรมนูญเดิมตามเดิม

ประธาน : ผมผ่านนะครับ คือเมื่อที่เราใช้เวลาเยอะเพราะว่าพูดถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น
และก็พยายามหาทางซึ่งแก้ได้หลายประเด็นเมื่อที่นี้ในมาตรา ๔๐ นี้ปัญหาก็คือเรื่องขององค์กรของรัฐที่
เป็นอิสระในการทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ อันนี้ทางผมไม่รู้ว่าจะชัดเจนได้ ทางสื่อเสนอหรือเปล่า ทางสื่อ

เขาไม่เห็นเสนอข้อนี้ เขาบอกให้มีหลักประกันให้เกิดผลในทางปฏิบัติ แต่ว่าอันนี้ทางฝ่ายเลขาเสนอเพิ่มเติม
ขึ้นมาใช่ไหมครับ ทางฝ่ายเลขาเชิญครับ

เลขานุการ : คือในส่วนนี้ทางฝ่ายเลขาได้ดูจากหลายทาง ก็เป็นสื่ออีกกลุ่มหนึ่ง อย่างเช่น
คุณสุพิญา คืออันนี้มีพรรคประชาชนพยายามรวบรวมประเด็น และก็รู้สึกจะตรงกับที่ท่านอาจารย์สนั่นเขียน
มาด้วยว่าทำอะไรให้มีการจัดสรรคลื่นให้เป็นประโยชน์กับหลายฝ่ายคล้าย ๆ ทั่วถึง และก็โดยเฉพาะคนที่
เป็นฝ่ายที่ด้อยโอกาสหรืออะไรพวกนี้ หรือว่าบางคนก็จะเสนอว่า สื่อให้มีฝ่ายค้านเข้าไป คล้าย ๆ สื่อของ
พรรคฝ่ายค้านให้มีโอกาสมีเวทีในทีวีหรือในอะไรอย่างนี้ค่ะ ก็เลยเกิดมาตราบนี้ที่เป็นข้อเสนอเข้ามาค่ะ

ประธาน : เชิญครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ขออนุญาตอภิปรายในวาระนี้นะครับว่า ผมไม่ใช่ตัวแทนของทาง
ทีวีหรือวิทยุ นะครับ แต่เท่าที่ได้ฟังเสียงของพวกนี้เข้ามา นะครับ เขาก็ไม่ขัดข้องที่จะกำหนดอย่างนี้ลงไปแต่
ว่าเรื่องที่น่าจะต้องคำนึงถึงให้มากคือว่า การควบคุมให้การปฏิบัติหน้าที่ของพวกทำวิทยุโทรทัศน์เป็นไป
ตามหลักจริยธรรม อันนี้เท่าที่ผ่านมา เขาก็ยังรวมตัวกันไม่ได้ ไม่เหมือนกับทางฝ่ายหนังสือพิมพ์ ทางฝ่าย
หนังสือพิมพ์นี้เมื่อการร่างรัฐธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๔๐ กำหนดมาอย่างนั้นฝ่ายหนังสือพิมพ์ก็ไปบอกว่า ฝ่าย
หนังสือพิมพ์จะไปตั้งองค์กรขึ้นมาควบคุมกันเองแบบอย่างี่ต่างประเทศเขาทำอยู่ ก็เกิดสภาการหนังสือพิมพ์
ขึ้นมา ที่นี้ทางฝ่ายวิทยุโทรทัศน์อย่างที่ผมเรียนตอนต้นแล้วว่ายังรวมตัวกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ยังไม่
มีองค์กร ไม่มีหน่วยงานที่จะมาคุม ก็เลยอยู่ในสภาพต่างคนต่างอยู่นะครับ ที่นี้ที่จะเรียนต่อไปก็คือว่า จาก
เทคโนโลยีที่มันเจริญขึ้นมาทุกวันนี้ ผมคิดว่าการควบคุมคลื่นความถี่ การจัดสรรอะไร มันจะไม่จำเป็นแล้ว
ครับ ทุกวันนี้สามารถจะออกวิทยุ ออกโทรทัศน์ ได้โดยไม่ต้องไปขอคลื่นความถี่ใคร อย่างตัวอย่างที่เห็นอยู่
ทุกวันนี้ แล้ววันที่ ๑ มีนาคมก็จะมีมาออกอีกแล้ว

ประธาน : ควบคุมไม่ได้ใช่ไหมครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : เพราะฉะนั้นสิ่งที่น่าจะควบคุมคือเรื่องการปฏิบัติตามหลัก
จริยธรรมแห่งวิชาชีพ ซึ่งเขาต้องมีเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นวิทยุหรือโทรทัศน์จะต้องมีเหมือนกัน อันนี้เป็น
ปัญหาว่าทำอะไรที่จะให้เขาได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพ การใช้อำนาจรัฐเข้าไปจัดการอย่าง
ที่ท่านอาจารย์สนั่นเสนอนั้น ในวงการก็รับไม่ได้ เพราะว่า การใช้อำนาจรัฐเข้าไปจัดการนั้น มันจะมีการเลือก
ปฏิบัติครับ ฝ่ายไหนที่ไม่ใช่พวกของรัฐบาลก็ไม่ยอมให้ทำจะเป็นอย่างนั้นไป ซึ่งเรื่องอย่างนี้ได้เคยมีการ
เสนอกฎหมายเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรในอดีต ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมา ๓ ครั้งด้วยกัน แต่วงการสื่อเขาไม่ยอมรับ
ครับ เขาต้องการจะควบคุมเขาเอง

ประธาน : สื่อเขาคิดครับที่นี้ต้องการให้มีกลไกในการควบคุมกันเอง เขาให้ใส่ใน

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๓

นายมานิจ สุขสมจิตร : ให้ใส่ไว้ในตรงนี้ครับ

ประธาน : ฝ่ายเลขาไปดูอีกทีนะครับว่า ถ้าวิชาซีพีนี้ใส่ วิชาซีพีอื่นต้องใส่หรือเปล่า ไปดูอีก
ที เชิญครับ

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉัน จันทจิรา ดิฉันคิดว่าเดี่ยวเราดูมาตรา
๔๑ ดิฉันขออนุญาตพูดเลยไปนิดหนึ่งค่ะ

ประธาน : เสร็จแล้วเดี๋ยวกลับมา ไม่เป็นไรครับ

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : ดิฉันขออนุญาตสลับเนื้อความของมาตรา ๔๐ กับมาตรา
๔๑ โดยดูจาก Sequence ที่เราดูมา มาตรา ๓๙ เราพูดถึงเรื่องเสรีภาพในการสื่อสาร พอมาตรา ๔๑
ข้ามไปเรื่องของผู้ปฏิบัติงานจะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างไร ดิฉันคิดว่าน่าจะมาต่อจากเรื่องเสรีภาพใน
การสื่อสารคือมาตรา ๓๙ ก่อน แล้วจึงพูดถึงเรื่ององค์กฤษฎีการควบคุมหรือการจัดสรรคลื่น ซึ่ง
Sequence น่าจะเป็นลำดับอย่างนี้ค่ะ

ประธาน : หมายความว่าเสนอให้สลับกัน

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : สลับเนื้อหาคะ คือเอาเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อของ
พนักงานลูกจ้างของสื่อนี้ต่อจากเรื่องมาตรา ๓๙ เลย

ประธาน : เราเสนอมาตรา ๔๐ ตามนี้

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : ให้เลื่อนเป็นมาตรา ๔๑ ค่ะ

ประธาน : ให้เจ้าของกิจการสนับสนุนให้มีการตั้งสหภาพ อันนี้จะพูดรวมไปเลยใหม่ครับ
จากมาตรา ๔๑ ยุบไปเป็นมาตรา ๔๐

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : น่าจะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือสิทธิเสรีภาพของผู้ปฏิบัติสื่อ
ประเด็นที่ ๒ ดิฉันไม่แน่ใจว่าจะขออนุญาตดูในส่วนที่สื่อขอเพิ่มเติมมา ในช่องกลางของหน้าที่ ๑๐ ที่เป็นตัว
เอน บนจอภาพจะดูง่ายกว่าไหมคะ ที่ขอเพิ่มมาในมาตรา ๓๙ ที่เพิ่มเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ ดิฉันคิดว่า
เนื้อความจะเป็นไปอย่างเดียวกับมาตรา ๔๑ คือถ้าที่ประชุมมีมติว่าจะรับหลักการในส่วนที่สื่อขอเพิ่มเติม
มา ดิฉันคิดว่าน่าจะไปรวมพิจารณาอยู่ในมาตรา ๔๑ ซึ่งกำลังจะพิจารณาต่อไปนี่ค่ะ

ประธาน : อาจารย์เอกบุญ เชิญครับ

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิกุล : ขออนุญาต ผมเอกบุญนะครับ จริง ๆ ไม่เป็นประเด็นแต่ผม
อยากให้เป็นข้อสังเกตและบันทึกไว้ เพราะว่าหลายคนฝากมา คือจริง ๆ ถ้าดูกันโดยเนื้อหานี้มาตรา ๔๐ นี้
มันไม่ใช่เรื่องสิทธิเสรีภาพ มาตรา ๔๐ นี้มันเรื่องการจัดสรรคลื่นความถี่ จริง ๆ มันควรจะไปใน
แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แต่ผมคิดว่าเนื่องจากไม่ยากให้เป็นประเด็นในเมื่อเข้าไปสู่กระแสแล้วก็มี

อนุ. ยกวางรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๔

ปัญหาที่คือคงไว้ แล้วก็การสลับนี้มันก็เลยทำให้อย่างที่อาจารย์จันทจิราบอกมันต้องสลับ เพราะจริง ๆ ตัวนี้ไม่ใช่เรื่องสิทธิเสรีภาพนะครับ เป็นเรื่องที่ต้องการให้จัดสรรคลื่นความถี่แล้วก็ให้องค์กรอิสระ ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่ได้เป็นการตั้งขึ้นมาเพื่อทำให้สื่อเป็นอิสระหรือมีสิทธิเสรีภาพ เป็นการไปกำกับดูแล เพราะฉะนั้นตรงนี้จริง ๆ ถ้าเริ่มต้นคิดว่าจะให้มีองค์กรอิสระในการที่จะไปดูแลสื่อจริง ๆ หรือว่าให้เขาดูแลกันเอง ผมคิดว่าอันนี้ต้องกลับมาดู เพราะว่าวาระสองที่บอกว่า ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรนี้ มันเลยไปถึงการกำกับดูแลการประกอบกิจการ ซึ่งผมไม่แน่ใจว่า ณ. วันนี้ในทางปฏิบัตินี้ กทช. กสท. ทำอะไรแค่ไหนอย่างไร เหมือนอย่างกับการเข้าไปกำกับดูแล เรื่องสุดท้ายที่พูดไว้เป็นเรื่องของการไปจำกัดสิทธิเสรีภาพสื่อ ถ้ามองอีกด้านหนึ่ง เพราะฉะนั้นอันนี้ผมฝากเป็นข้อสังเกตไว้

ประธาน : ถ้าย้ายไปอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐก็น่าจะตรงกว่านะครับ แล้วกำหนดให้เกิดสภาพบังคับอย่างไร อาจารย์

นายมานิจ สุขสมจิตร : ผมเข้าใจว่าข้อความที่เอามาใส่ในช่องกลางของหน้า ๑๒ นี้ เรื่องคลื่นความถี่ ส่วนหนึ่งเอามาจาก พ.ร.บ. กิจการวิทยุกระจายและโทรทัศน์ เอามาใส่ตรงนี้ที่บอกว่า ให้แบ่งประเภทของสื่อ เป็นสื่อสาธารณะ สื่อภาคประชาชน อะไรต่ออะไรต่าง ๆ เหล่านี้เอามาจาก พ.ร.บ. อันโน้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีเอามาใส่ไว้ตรงนี้ เพราะว่ามันจะเป็นบันทึงเสียทั้งหมด ทั้งรายการเลย ทั้งสถานีเลย มันก็เป็นเรื่องซึ่งไม่ถูกต้อง สูญเสียทรัพยากรไปเปล่า ๆ

ประธาน : ผมคิดอย่างนั้นครับ มาตรา ๔๐ ที่อาจารย์เอกบุญพูดนี้ผมว่ามีเหตุผล เพราะว่าอาจจะต้องโยกไปอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แล้วทำให้ปรากฏเป็นจริง อันนี้เดี๋ยวไปหาทางเอานะครับ แล้วก็ที่ในมาตรา ๔๑ ที่ฝ่ายสื่อไม่ได้เสนออะไรนะครับ แต่ว่าฝ่ายเลขาเสนอเรื่องหลักประกันของผู้ปฏิบัติงานพนักงานในการตั้งสหภาพแรงงาน ผมคิดว่าไม่มีใครขัดข้องนะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่จะเพิ่มเติมเข้าไปหรือไม่รู้ในรัฐธรรมนูญจำเป็นต้องเพิ่มเติมหรือเปล่าตรงนี้ เชิญคุณวิทยา

นายวิทยา งานทวี : จริง ๆ แล้วในกฎหมายแรงงานนี้เขาเขียนไว้ชัดเจนนะครับ คือผู้ประกอบการนี้จะต้องไม่มีสิทธิที่จะไปยับยั้งถ้าพนักงานจะตั้งสหภาพอะไร ผมไม่ทราบว่าจะทำไมต้องไปเขียนซ้ำลงไปอีกที่จริง ๆ ก็ฟ้องได้เลยถ้าฝ่ายบริหารไปยับยั้ง

นายมานิจ สุขสมจิตร : เพราะมีกรณีอย่างนี้ ในสื่อไม่ว่าจะเป็นวิทยุหรือโทรทัศน์ มันจะมีคนงานอยู่ ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นข้าราชการ ซึ่งตั้งสหภาพไม่ได้ อีกประเภทหนึ่งเป็นประเภทลูกจ้าง หรือว่าเป็นประเภทที่บริษัทเข้าไปจัดรายการแต่ละรายการ บริษัททั้งหลายนี้มันมีอยู่ทั่ว ๆ ไป มันมี ๒ ประเภท ผมเข้าใจว่าที่เสนอตรงนี้น่าจะหมายถึงคนที่ไม่ใช่ข้าราชการ

ประธาน : คุณวิทยาบอกว่า ถ้าเป็นอย่างนั้นอาจารย์ก็สามารถทำได้เลย ตรงนี้เดี๋ยวฝ่ายเลขาไปพิจารณาอีกทีนะครับ ผมขออนุญาตไปเรื่องสิทธิเสรีภาพด้านวิชาการและสิทธิในการศึกษาครับ

อนุ. ยกวางรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓/๕

เชิญครับ เชิญท่านอัฐพร

พลเรือเอก อัฐพร เจริญพานิช : ขอประทานโทษครับ ผมไม่แน่ใจว่าจะผ่านมาตรา ๔๐ ไป
เลยนะครับ คือในมาตรา ๔๐ ในวรรคแรกที่กำหนดว่า เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์
สาธารณะคือทางด้านกระทรวงกลาโหมก็ได้ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนะครับ แล้วก็ประกอบกับ
เหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเราเห็นว่ามีปัญหาในเรื่องดาวเทียม และเรื่องการเปลี่ยนเจ้าของกิจการไปเป็นของ
ต่างชาติได้ด้วยในลักษณะต่าง ๆ นี่นะครับ ทางเราก็อยากจะเสนอให้พิจารณา อยากจะขอให้เพิ่มเติมว่า และ
ความมั่นคงของรัฐ เอาไว้ด้วย

ประธาน : เพื่อประโยชน์สาธารณะและความมั่นคงของรัฐ ใช่ไหมครับ

พลเรือเอก อัฐพร เจริญพานิช : ครับ เพื่อประโยชน์สาธารณะและความมั่นคงของรัฐ
จริงอยู่ในวรรคสามได้กำหนดเอาไว้แล้วว่า การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์ ก็มีอยู่ใน
เรื่องของการศึกษา วัฒนธรรม และความมั่นคงของรัฐอยู่แล้ว แต่อันนั้นเป็นบทบัญญัติในเรื่องของการ
ต้องคำนึงถึงในการที่จะมีองค์อิสระที่จะทำหน้าที่จัดสรร ซึ่งอันนั้นก็เขียนอยู่แล้ว แต่ว่าในทางปฏิบัติ
เมื่อมันมีปัญหาอย่างในเรื่องของคลื่นความถี่ แต่เราต้องยอมรับทั้งวิทยุโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทาง
โทรคมนาคม ซึ่งความหมายมันกว้างมาก และก็มีความหมายก้าวหน้าไปมากนะครับ ในขณะนี้ใช้คลื่นใน
ลักษณะต่าง ๆ กันนี้นะครับ ก็เลยอยากจะเสนอขอให้พิจารณาในจุดนี้ด้วยครับ

ประธาน : ไม่ทราบที่ประชุมว่าอย่างไรครับประเด็นนี้ เชิญครับอาจารย์กิตติศักดิ์

นายกิตติศักดิ์ พรกิตติ : ท่านประธานครับ ความจริง ความมั่นคงของรัฐเป็นประโยชน์
สาธารณะอยู่แล้วนะครับ ทีนี้ถ้าหากว่าเราจะบัญญัติขึ้นไปนี้มันก็จะมีความ เราอาจจะต้องพูดถึงเรื่อง
การศึกษา วัฒนธรรม อะไรอื่น ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นด้วย อันที่จริงแล้วผมคิดว่าการบัญญัติ
เอาไว้ในรูปเดิมซึ่งหมายถึงว่าในชั้นดำเนินการต้องกล่าวถึงความมั่นคงขึ้นมาเนี่ย ยังจะดีกว่าเพราะว่าพอถ้า
หากว่า กล่าวไว้ตั้งแต่มาตรา ๔๐ วรรคแรก จะทำให้เป็นเหตุเวลาที่นำเสนอเข้าไปในวงใหญ่ก็จะมี
ผู้เสนออย่างอื่นขึ้นมาด้วย ก็อาจจะต้องถกเถียงกันแล้วเสียเวลาเปล่า ๆ -----

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ

วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๖/๑

นายเดชอุดม ไกรฤกษ์ : ผมว่าข้อ ๓ นี้ก็ยังไม่น่าจะมีความจำเป็น เพราะว่าสิทธินี้ก็มีอยู่แล้ว นะครับ สิทธิของการรวมตัวกันนะครับ เป็นสิทธิของมนุษย์อีกเหมือนกันนะครับ เดี่ยวจะคิดว่าพูดซ้ำ แต่จริง ๆ แล้วการรวมตัวเป็นชุมชน การรักษาประโยชน์ในฐานะประโยชน์ร่วมกัน เป็นสิทธิของชุมชนดั้งเดิมอยู่แล้ว

ไม่ต้องร่วมกัน ยกตัวอย่างนะครับ อย่างเช่นการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่ละเมิดเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เราเคยเป็นผู้แทนของ อบต. อบจ. ร่วมกันแล้ว เป็นโจทก์ฟ้อง เรื่องที่ไปถ่ายหนังที่อำเภอมาหา ที่จังหวัดภูเก็ต ตอนนี้ศาลฎีกาก็มีคำพิพากษาฎีกาลงมาแล้วบอกว่าให้รับเรื่อง ซึ่งซ้ำมาก อันนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะพูด แต่คิดว่าสิทธิการมีส่วนร่วมของชุมชนมีอยู่แล้วนะครับ ไม่ต้องไปเขียนรัฐธรรมนูญขยาดความออกไปอีก เพียงแต่รับรองว่าเขาจะต้องใช้สิทธินั้นอย่างไร เหมือนอย่างที่ท่านอนุกรรมการท่านหนึ่งที่ได้กรุณาอธิบายในเรื่องของสิทธิ ในการรวมตัวกัน ในการฟ้องคดี Class action เราพูดว่ากำลังจะออกกฎหมาย แต่ผมก็เรียนว่าจริง ๆ แล้วนี่อย่างที่ท่านอาจารย์ ดอกเตอร์เจิมศักดิ์พูด ถ้าเป็นคดีปกครองพอฟ้องได้อยู่แล้ว เหมือนกับเราฟ้องขอให้คืนสัญชาติที่ถูกนายอำเภอถอนสัญชาตินี้พอฟ้องไปชนะแล้ว ฟ้องแค่ ๖๐๐ กว่าคน แต่เวลาผลคำว่า พิพากษา มันออกไปพันกว่าคนได้ ในคดีปกครองนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้มีอยู่แล้ว ไม่ต้องไปเขียนให้ เป็นเรื่อง Action มากกว่าเป็นเรื่องของกระบวนการมากกว่า ไม่ต้องไปเขียนอีกแล้ว เพียงแต่เขียนสั้น ๆ อยู่ในรัฐธรรมนูญ การรวมตัวกันเป็นสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ อันนั้นก็คงจะไปปรับปรุงตรงนั้นมากกว่า

ประธาน : เชิญครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมขออนุญาตรบกวนอาจารย์กิตติศักดิ์นะครับ เมื่อสักครู่นี้อาจารย์พูดถึงสิทธิชุมชนนะครับ เผิดูวันนั้นผมไม่ได้เข้า แล้วโดยบทบาทของชุมชนนี้ทั้งทางบวกและทางลบ ในทางบวกอำนาจหน้าที่ของชุมชนที่อ่านดูก็เห็นในข้อเสนอ ดูเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผมก็รบกวนก็มีโบราณวัตถุแล้วก็ขยายออกไป และมีอย่างอื่นครับ ที่จะพบกำหนดบทบาท คือเมื่อก่อตัวขึ้นมาแล้วนี่นะครับ บทบาทนอกจากตรวจสอบ เผ่าระวังแล้ว จะมีส่วนไหนที่จะส่งเสริมให้องค์กรของรัฐในพื้นที่จะเป็น อบต. หรือจะเป็นผู้นำในส่วนของหมู่บ้าน ตำบล หรืออำเภอจะได้เป็นเหมือนกับคอยเช็คคอยคานอะไรได้ครับ พอรวมกลุ่มอย่างนี้แล้ว ถึงไม่เป็นนิติบุคคลก็เถอะนะครับ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ท่านประธานครับ ผม กิตติศักดิ์ ปกติ อนุกรรมการครับ อยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ที่คำถามที่ว่าจะทำอย่างไรให้มีการตรวจสอบคานกันอยู่ในระหว่างสิทธิของชุมชนกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ

วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๖/๒

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขอเป็นหน้าที่เลยครับ นอกจากจะเขียนที่เรอบอกเป็นหน้าที่เลยครับ

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ : ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วก็หลักของการปกครองท้องถิ่น เท่าที่มีพระราชบัญญัติอยู่นี้อำนาจหน้าที่ในการคุ้มครอง แล้วก็บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วก็ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดี เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าปรากฏการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมไปในทางที่ขัดต่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่เรามีอำนาจหน้าที่อยู่นะครับ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์กรที่เราเรียกกันว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่านี้ เรามีอำนาจหน้าที่ที่จะเข้าไปสะกัดหรือเข้าไปยับยั้งหรือเข้าไปจำกัดการใช้อย่างเหล่านั้น แล้วมันก็จะทำให้เกิดการโต้แย้งว่ามันเป็นการทำลายศิลปวัฒนธรรมอันดีหรือไม่ หรือเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ขัดต่อหลักความสมดุลและยั่งยืนหรือไม่ ตอนนั้นถึงจะเป็นเรื่องกัน แต่ด้วยเหตุนี้มันก็จะทำให้เกิดสิทธิและหน้าที่คานกันอยู่ในตัวอยู่แล้วในโครงสร้างที่มีอยู่ปัจจุบันครับ

ประธาน : อาจารย์หนึ่งเห็นว่าอย่างไรครับ ทางฝ่ายเลขาคณะ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉันขออนุญาตยกตัวอย่าง อย่างกรณีของอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นกับสิทธิของชุมชน ซึ่งเราเขียนอยู่ในส่วนของแนวนโยบายพื้นฐานด้วยสิทธิเสรีภาพด้วยว่ามีสิทธิในการบริหารจัดการแล้วก็ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติในขณะเดียวกันในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เอง มาตรา ๒๙๐ นี้ก็บัญญัติให้องค์กรท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการบำรุงรักษาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ อยู่ในวรรคสอง (๑) ของมาตรา ๒๙๐ กรณีอย่างนี้เป็นต้นคะ ที่ดิฉันยกขึ้นมาเป็นประเด็นหรือที่ประชุมว่ากฎหมายฉบับเดียวกัน คือรัฐธรรมนูญ เขียนอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกันให้องค์กร ๒ องค์กร แล้วในเชิงพื้นที่ก็ทับซ้อนอยู่บนพื้นที่เดียวกัน กรณีอย่างนี้เราจะเขียนให้เชื่อมโยงอย่างไร ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เนื่องจากว่ายังไม่เป็นประเด็นมาก่อนใน ๑๐ ปีที่เราใช้มานี้ เนื่องจากชุมชนยังไม่มีสถานภาพ แต่ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ นี้คาดว่าจะประเด็นปัญหาได้ในอนาคตคะ

ประธาน : อาจารย์กิตติศักดิ์ครับ

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ : ท่านประธานครับ ผม กิตติศักดิ์ ปรกิติ อนุกรรมการครับ เรื่องนี้เป็นปัญหาแล้วนะครับ ในปัจจุบันเกิดขึ้นที่ อบต. ผ่าขาว แล้วก็ อบต. แถว ๆ ปรารณบุรี ได้แย้งกันระหว่างสิทธิชุมชน ซึ่งเป็นชุมชนชาวประมงกับ อบต. เขาอยากจะทำโรงแรมที่ชายหาดครับ แล้วจึงกันเขตที่เรือจะเข้าออกแล้วก็ทำท่าเรือ เพื่อที่จะก่อตั้งเป็นเขตลงทุนสำหรับโรงแรมครับ ชาวบ้าน ซึ่งเป็นชาวเรือเขาก็ไปจัดที่ให้จอดเรือใหม่ก็เกิดข้อถกเถียงระหว่างชาวประมง ซึ่งใช้ที่บริเวณนั้นจอดเรือมาเป็นเวลานาน โดยอ้างว่า

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ

วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๖/๓

เขตที่จัดให้ใหม่นั้นไม่ปลอดภัย และก็อาจจะได้รับผลเสีย เพราะว่ามีขีดหิน ซึ่งอาจจะทำให้เรือเสียหาย เวลาที่คลื่นลมแรงได้เรื่องนี้ขึ้นสู่ศาลปกครองครับ แล้ว อบต. เขาก็อ้างอำนาจในการที่เขาจะเป็นผู้จัดการ สิ่งแวดล้อม ในขณะที่หมู่บ้านชาวประมงนั้นนะ อ้างว่าเป็นชุมชนที่อยู่มาแล้วนาน แต่ว่าอยู่ในเขตปกครอง อบต. เพราะว่า อบต. มันใหญ่กว่าชุมชนนะครับ เพราะฉะนั้นเขาได้แย้งกัน ศาลปกครอง ศาลชั้นต้นนี่ที่แรก ให้ยกฟ้อง แต่ว่าศาลปกครองสูงสุดก็สั่งให้ อบต. กลับไปพิจารณาคดีใหม่ แต่ว่าเรื่องนี้เผชิญทางศาล ปกครองไม่ถึงขนาดซึ่งลงไปว่าชาวประมงนั้นเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือไม่ เพียงแต่อธิบายว่าตามกำหนด เขตพื้นที่สำหรับลงทุนตั้งเป็นโรงแรมนี้มันกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานที่ใช้สาธารณสมบัติของชาวประมง ซึ่ง นั่นคือใช้หลักทั่วไปในกฎหมายโดยยังไม่ได้นำเอามาตรา ๔๖ มาบังคับใช้ ผมก็เข้าใจว่านายความ เขายัง ไม่ได้นำเอามาตรา ๔๖ ไปอ้าง แต่ถ้าอ้างนี้ก็อ้างได้ ถ้าหากว่าสามารถที่จะชี้แจงให้เห็นได้ว่าการที่เป็น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมก็มีรากฐานการดำรงชีพ โดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติที่มีมาแต่เดิมนี้มันเป็นพื้นฐาน แห่งสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มันก็จะทำให้เกิดความชัดเจน แล้วก็ทำให้ศาลต้องตัดสินด้วย แต่ว่าอันนี้มันเป็นความเข้าใจในวงการนักกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ สิ่งที่คุณจะกรรมาธิการจะช่วยได้นะ ครับ ในเคียงคู่กับการร่างอันนี้ นอกจากเราจะทำความเข้าใจด้วยตนเองจนชัดเจนแล้ว ก็คือทำให้วงการอื่น ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องนี้เข้าใจไปในการทำงานด้วยกันด้วย เพราะว่าไม่ว่าจะถึงในขั้นกรรมาธิการชุดใหญ่และ ในการลงประชามติก็จะเขียนกันแบบนี้ครับ เพราะว่าความเข้าใจในเรื่องนี้ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ประธาน : มาตรา ๔๖ เรามีแนวโน้มว่าจะ Include ชุมชนท้องถิ่นเข้าไปด้วย เพราะว่าถ้า ไปเฉพาะดั้งเดิมมันก็ช่วยท้องถิ่นได้ไม่มากเท่าไร

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ขออนุญาตครับ ที่ท่านประธานพูดนี้ผมอยากจะกราบเรียนชี้แจง อย่างนี้ครับว่า ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมนี้เราต้องทำความเข้าใจเท่านั้นเองครับ ว่ามันหมายถึงอะไร คนจำนวนมาก เข้าใจว่าชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม หมายถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่มาตั้งแต่ก่อนมีประเทศไทย ซึ่งมีใช่ครับ อันนี้ เป็นความเข้าใจที่ไม่ถูก

ประธาน : แต่ว่าที่อาจารย์ให้ Definition ก็แคบมากเลยว่าจะต้องมีวิถีชีวิตแบบเดิม โดยที่

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ต้องมีวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านครับ

ประธาน : ไม่ใช่มีวิถีชีวิตแบบส่วนใหญ่ อย่างนั้นมันมี Gray area เยอะ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : มิได้ครับ อย่างนี้ครับท่านประธาน คือเราต้องแยกระหว่างสิทธิ ของชุมชนท้องถิ่น กับชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และเหตุผลที่รัฐธรรมนูญจะพึงคุ้มครองชุมชนท้องถิ่น กับชุมชน ท้องถิ่นดั้งเดิม ความพิเศษของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ก็คือการที่เขาเป็นผู้ทรงไว้ ซึ่งความหลากหลายทาง วัฒนธรรม และเป็นผู้ทรงซึ่งการดำรงชีพโดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ

วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๖/๔

อย่างสมบูรณ์สมดุลและยั่งยืน จะสมดุลและยั่งยืน หมายความว่าเขาไม่ได้ใช้เครื่องจักร เขาไม่ได้ใช้
เครื่องมือสมัยใหม่

ประธาน : อันนั้นมันมีไม่มาก

นายกิตติศักดิ์ ประกิต : โดยหลักนะท่านประธาน ถูกครับ แต่ว่าต้องจัดระดับคือเรื่องจัด
ระดับรัฐธรรมนูญเดิมที่เขาจัดระดับเอาไว้ว่า ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมนี้มีสิทธิพิเศษมากกว่าชุมชนท้องถิ่น
เพราะเขาเป็นเอเยนต์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ส่วนชุมชนท้องถิ่นนี้เป็นผู้ได้ประโยชน์
จากทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม แล้วถ้าไปเปลี่ยนแปลงทรัพยากรทางวัฒนธรรมนั้นจะไปกระทบ
ต่อรากเหง้าหรือกระทบต่อรากฐานในการดำรงชีวิตของเขา เพราะฉะนั้นสิทธิของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม กับ
ชุมชนท้องถิ่นธรรมดา ต่างกันตรงที่ว่า ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมนั้นเขามีสิทธิในฐานะเป็นผู้ใช้และได้ประโยชน์
ส่วนชุมชนท้องถิ่นธรรมดานะเป็นผู้ได้ประโยชน์เฉย ๆ ไม่ใช่เป็นผู้ใช้และได้ประโยชน์

ประธาน : แต่มีจำนวนมากที่ผมไปเป็นร้อย ๆ แห่ง ไปรายการผมเห็นเขาก็ทั้งใช้ประโยชน์
และทั้งจัดการทั้งรักษา ไม่เป็นใครครับ ประเด็นนี้เดี่ยว Paper ของอาจารย์มีเวลาอ่านอีกเยอะ พี่เดชอุดม
เชิญครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ขอขยายความนิดหนึ่งที่ท่านอาจารย์กิตติศักดิ์พูดถึง วิชาชีพ
ทนายความ ความจริง มาตรา ๔๖ ใช้มาตั้งแต่เริ่มมีรัฐธรรมนูญนะอาจารย์ ใช้มาตั้งแต่องค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ผมไม่สู้คดีเขาชนะ ตั้งแต่ทั้ง อบต. ยอมรับ

ประธาน : ทนายเอาประเด็นนี้ไปอ้าง นำไปใช้

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ใช้กันทุกกระบวนการ

ประธาน : ทั้งนอกศาลและในศาล

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ศาลปกครองเราก็ใช้ สิ่งที่มีมันทำให้เราสับสน อยู่ตรงที่ผม
อภิปรายก็คือว่าตามที่กฎหมายบัญญัติ พอกฎหมายบัญญัติปุ๊บนี่นะที่เราไปทำหรือขัดกัน คือว่าไปให้ อบต.
อบต. กับกรมทรัพยากร นี่ขัดกันตลอดเวลา อบต. กับกรมป่าไม้ นี่ขัดกันตลอดเวลา เพราะเดี๋ยวให้ อบต.
เป็นโจทก์แล้วชุมชนไปไหน เราก็บอกชุมชนฟ้องได้ ตามมาตรา ๔๖ นะครับ มาตรา ๕๖ ก็ฟ้องได้ ศาลก็รับ
ฟ้องมาแล้วบางทีก็ไปประนีประนอมยอมความกันแล้วคดีก็เลิกไป ไม่ปรากฏ แต่ตรงนี้เรียนว่าเราได้ใช้
มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๖ นี่ก่อนคนอื่นนะ ขอเรียนย้ำว่าสิ่งที่มีมันทำให้เราต้องสับสน ก็เพราะว่าเราไปเอา
ตามที่กฎหมายบัญญัตินี้ทำให้ทั้ง อบต. ทั้งส่วนกลางนี่ชนกันตลอดเวลา อย่างที่ผมเคยอภิปรายในที่ประชุม
ใหญ่มาแล้วว่าส่วนกลางนี่ออกไปสัมปทานจะให้ระเบิดเขา ตัดเขา มันเป็นหินแกรนิตที่ระยอง เราให้ อบต.
นี่ใช้ชุมชนประชุม อบต. บอกว่ามติไม่ได้รับ ต้องเอาสัมปทานออกครับ เราไม่ให้ เราวมใช้กฎหมาย อบต.
และมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญ ผลสุดท้ายเขาถูกนั้นยังอยู่ครับ ปัจจุบันนี้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๖/๕

ประธาน : ประเด็นนี้ใหม่ครับ เชิญครับ

นางรัฐภาภรณ์ แก้วสนิท : ท่านประธานคะ รัฐภาภรณ์ แก้วสนิท ค่ะอาจารย์ คือดิฉัน
ไม่ได้เป็นนักกฎหมายนะคะ เพียงแต่ว่าลงไปในพื้นที่บ่อยแล้วก็พยายามที่จะไปพูดเรื่องสิทธิเสรีภาพให้กับ
ประชาชนนี้เพียงแต่ว่าดิฉันก็จะไม่เข้าใจที่อาจารย์พูดถึงในเชิงของกฎหมายว่าถ้าชุมชนมีสิทธิก็เป็นสภาพ
บุคคลอะไรอย่างนี้ อันนั้นไม่เข้าใจ เพียงแต่อยากจะทราบเรียนว่าเราพยายามที่จะดูว่าพอไปพบกับ
ประชาชนนี้เราก็บอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ นี้มันดีตรงที่มันให้ทุกส่วนนี้ถ่วงดุลกันได้ให้อำนาจ
องค์กรปกครองท้องถิ่น คือกฎหมายจะบอกว่าถ้าคุณจะไปเปิดเขา คุณต้องได้รับความเห็นชอบจาก
อบต. แล้วที่นี้เราก็พยายามคุยกับประชาชนว่า ถ้า อบต. เห็นแก่เงินหรือเกรงใจนี้มันก็ยังให้สิทธิชุมชนนี้ที่จะ
แย้งได้ หรือถ้าชุมชนเองก็ยังไม่เห็นด้วย มาตรา ๕๖ ก็ยังให้บุคคลนี้สามารถที่จะฟ้องได้ ถ้าไม่ทำตาม ไม่
ศึกษา EIA หรืออะไรอย่างนั้นนะคะ แล้วก็โยงไปที่มาตรา ๔๕ ที่ดิฉันเรียนตอนแรกว่า รัฐธรรมนูญก็บอกว่า
ประชาชนสามารถที่จะรวมกันเป็นกลุ่มองค์กร คณะบุคคลก็ได้ นิติบุคคลก็ได้ นี้ก็แปลว่าคนเหล่านี้ก็
สามารถที่จะไปช่วยดูแลจัดการทรัพยากรได้ ในขณะเดียวกัน มาตรา ๕๗ ก็ยังบอกว่าหน่วยงานของรัฐถ้า
จะทำกิจกรรมใดก็ตาม ถ้ามันจะกระทบกับประชาชนมันต้องไปถามความเห็นประชาชน ต้องไปฟัง
ประชาชน เพราะฉะนั้นถ้าตรงนี้มันโยงกันให้หมดนี้แปลว่ามันก็ยังจะรับรองสิทธิของประชาชนทั้งตัวบุคคล
และก็ทั้งชุมชนด้วย เพียงแต่ว่ามันจะต้องโยงแล้วก็กิจกรรมทั้งหลายตรงนี้ เพียงแต่ว่ามาตรา ๕๗ ของเดิมนี่
ก็จะต้องไปปรับปรุงนะคะ

ประธาน : โดยสรุปนี้เราเห็นว่ารัฐธรรมนูญให้การรับรองสิทธิชุมชนอยู่แล้วใช่ไหมครับ
ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติที่เป็นอุปสรรค แล้วเราตัดออกใช่ไหมครับ แล้วก็เขียนให้สามารถที่จะปกป้อง
คุ้มครองสิทธิชุมชน และสิทธิชุมชนดั้งเดิมนี่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อันนี้คือเจตนารมณ์ร่วมกันใช่ไหมครับ ถ้าอย่าง
นี้ฝ่ายเลขาจะได้ไปทำหน้าที่ต่อ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไช่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไช่มุกด์ นะครับ อยากจะขอความรู้
คำว่า ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมนี่ ภาษาอังกฤษใช้คำว่าอะไรครับ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ตามคำแปลของทางราชการในขณะนี้นะครับ ที่แปลโดย
คณะกรรมการกฤษฎีกานี้ แปลว่า Traditional local community ไม่ได้ใช้คำว่า Indigenous people และ
ไม่ได้ใช้คำว่า Flock group คือหลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ที่จะไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศนะครับ --

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๗/๑

ยังเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงนี้ในเวลานี้มีปัญหาขนาดใหญ่เลยก็คือว่า ห้องเรียนแต่ละห้องนี้แค่รับ ๕๐ – ๖๐ คน ในขณะที่มาตรฐานบอกว่า ๔๐ โรงเรียนดัง ๆ ทั้งหมดนี้ตอนนี้มีปัญหาหมดเลยนะครับ เพราะว่าไม่สามารถที่จะจัดการในเรื่องนี้ได้ด้วยตัวเอง เพราะฉะนั้นมาตรา ๔๓ นี้ผมคิดว่าถ้าเรายังคงไว้ก็คงไม่เสียหาย แต่ว่าปัญหาที่เราจะไปแก้ไขในมาตรา ๔๑ และไปบังคับใช้ให้เกิดเรื่องการจัดสรรงบประมาณแบบใหม่

ประธาน : เรื่องการศึกษาในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนี้ การศึกษา การสาธารณสุข การสุขภาพ เราต้องให้มีสภาพบังคับใช้ใหม่ครับ เพราะว่าเป็นความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต อันนี้เดี่ยวฝ่ายเลขานุการที่ไว้ ถ้ามาตรา ๔๓ เรายังคงอย่างนี้ไว้ แต่รู้สึกว่าจะมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมใช้ใหม่ครับ อย่างเท่าเทียมกัน แต่ว่าอย่างไรก็ตามต้องไปเชื่อมโยงกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ อาจารย์เห็นเชิงครับ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉันสนับสนุนคำอภิปรายของท่านอาจารย์ปกรณ์นะคะ เพราะว่าในแนวของประเทศที่เขามีกการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา อย่างเช่น ประเทศฝรั่งเศสในยุโรป รัฐนี้สนับสนุนเฉพาะตัวบุคลากร คือรัฐเป็นคนจัด Recruit บุคลากรก็คือตัวครูทั้งหมด ส่วนอาคาร อุปกรณ์ งบประมาณที่เกี่ยวกับฮาร์ดแวร์ทั้งหมดนี้จะเป็นของท้องถิ่นที่จะเป็นคนจัดสรรให้ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นกรณีอย่างนี้รัฐก็ไม่หนักเกินไป แล้วก็อยู่ในวิสัยที่ท้องถิ่นจะเข้ามาสนับสนุนรัฐแล้วก็จัดการศึกษาให้ได้อย่างดี ในขณะที่เดียวกันรัฐก็ยังสามารถที่จะควบคุมมาตรฐานการศึกษาโดยผ่านทางบุคลากรซึ่งรัฐเป็นผู้กำกับดูแลเอง ถ้าเป็นกรณีอย่างนี้ก็น่าที่จะเป็นแนวทางที่จะทำให้การศึกษานี้สามารถไปสู่ทางปฏิบัติได้จริง แต่ว่าในประเด็นที่ท่านอาจารย์สนั่นเสนอมาคือมาตรา ๔๓ ดิฉันเห็นมีข้อเสนออยู่ ๓ ข้อเสนอ ดิฉันเข้าใจว่าคงต้องการให้ที่ประชุมอภิปรายว่าควรที่จะเห็นด้วยกับข้อเสนอใด ตกลงเรามีการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ซึ่งดิฉันเข้าใจว่าสภาพการศึกษานี้ไม่ได้เปลี่ยนแปลง แต่เรามีการศึกษาภาคบังคับนี้ ๙ ปี เพราะฉะนั้นในส่วนที่เราไม่ต้องการให้มีการเก็บค่าใช้จ่ายนั้นคือส่วนที่เป็นการศึกษาภาคบังคับ ส่วนการศึกษาอีก ๓ ปีต่อยอดมา ๑๒ ปีนั้น ๙ – ๑๒ ปีนั้นสามารถเก็บค่าใช้จ่ายได้ใช้ใหม่ครับ อันนี้ขอความรู้ค่ะ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : อันนี้เราหมายถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ๑๒ ปีให้เปล่าอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเท่าเทียมกัน

ประธาน : ๑๒ ปีนับจากไหนครับอาจารย์จะมีคำถามเสมอ นับจากไหนครับ

นายจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : นับจาก ป. ๑ ถึงมัธยม ๖

ประธาน : ป. ๑ ถึงมัธยมปลายใช้ใหม่ครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ถึงมัธยมปลายถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๑๒ ปี ท่านมีอะไรที่จะคลิกที่ไซต์ อีกใหม่ครับ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๗/๒

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉันได้รับเอกสารจากของสำนักพัฒนา
กฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งข้อเสนอก็ตรงกันนะครับ ก็คือเสนอว่าควร
อันนี้คงจะปรึกษาที่ประชุมมากกว่าว่าจะเขียนอย่างไรดีในมาตรา ๔๓ วรรคแรกนี่คะ จะคงไว้
อย่างเดิมเลย ตามข้อเสนอที่ ๒ หรือว่าจะเขียนว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี แต่ว่ารัฐสามารถที่จะเรียกเก็บค่าใช้จ่ายได้บ้าง หรือจะต้อง
ให้มีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยรัฐไม่เก็บ
ค่าใช้จ่ายเลย ก็คือข้อเสนอที่ ๑ กับที่ ๓ ซึ่งแตกต่างจากอันเดิม

ประธาน : ท่านผู้ว่าประเด็นนี้ใหม่ครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมก็ยังอยู่ในประเด็นนี้อยู่ครับ แต่ว่าก่อนเข้าประเด็นผมขอ
อนุญาตตั้งข้อสังเกตสักนิดหนึ่งคือ เวลาแยกตัวอย่าง ถ้าอาจารย์ยกแต่เยอรมันกับฝรั่งเศส
ผมมองว่าประเทศไทยน่าจะมากในกลุ่ม ไม่ใช่ผมอิจฉาเยอรมัน เพียงแต่ก็คืออยาก
ให้มันอยู่ในฐานเดียวกัน เขาในกลุ่มได้หัวสิงคโปร์ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน มันน่าจะ
เหมือนสภาพพื้นฐานน่าจะใกล้เคียงกัน นั่นส่วนที่ ๑

ประธาน : เพราะว่าได้หัว สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เขามาตรฐานสูงกว่าพวกนั้น อาจสูงเยอรมัน

นายวิจิตร วิชัยสาร : ไม่เป็นไรครับ เดียวก็ไปถึงสแกนดิเนเวีย ไปกันใหญ่ เอาที่กลุ่ม
มาเลเซีย กลุ่มที่ใกล้ ๆ กันกับบ้านเรา ที่พอจะดูกันได้นั่น ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ในมาตรา ๔๓ คือขออนุญาตที่ตามอาจารย์สนั่นมานะครับ ในนโยบาย
พื้นฐานเรื่องการศึกษาในมาตรา ๘๑ เผอิญผมได้รับข้อเสนอของทางกระทรวงวิทยาศาสตร์
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทางอุทยานวิทยาศาสตร์ อาจารย์อดิศักดิ์
เขามาฝากไว้ให้ช่วยเสนอท่านประธานว่าในมาตรา ๘๑ นี้ ตรงเร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เขาก็อยากขอเพิ่มคำว่า และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาประเทศ และจัดให้มีกฎหมายว่าด้วย
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ เขาก็อยากให้ได้มาเป็นตัวตรงนี้ด้วย
อันนี้ผมก็สนับสนุนอยู่ด้วย เนื่องจากว่านอกจากการวิจัยต่าง ๆ แล้วมันก็ต้อง
สามารถ apply ใช้ได้เพราะงานวิจัยเขาก็เยอะแยะนะครับ เพราะฉะนั้นในจุดนี้
ก็นำเสนอ ผมคงไม่ต้องอธิบายเหตุผลนะครับ

ประธาน : ในเอกสารเดี่ยวฝ่ายเลขานุการนำมาแจกครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : คือที่จริงนี้ถ้าไม่การปฏิรูปการศึกษาของบ้านเรา
จึงล้มเหลวและเสียเงินเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ ล้านบาท แล้วก็เหมือนกับเดินหลงทาง ใช้น้ำมัน
เรื่องจริงนะ การศึกษาทั้งหลายรู้ดี มันอยู่ที่การบริหารและการจัดการที่อาจารย์ปรกรณ์
ได้ว่า การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ แล้วที่รัฐมนตรีอย่างประเทศบางประเทศกำหนด
เลยว่าต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านนี้มาอยู่ที่นี้ เพราะฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการ
ใช้รัฐมนตรีเปลืองมาก ๖ คนในเวลานี้ที่ผ่านมาแล้วมาใช้รัฐมนตรีเปลืองมาก
นี้แล้วการศึกษาก็ล้มเหลว ต่างคนต่างมาก็ไม่รู้ นอกจากจะใช้รัฐมนตรีเปลืองแล้ว

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๗/๓

สิ่งที่เป็นข้อสังเกตคือว่า โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อก่อนนี้เรามีองค์ชาย ๑๔ กรม ก็ยังไม่ค่อยจะพูดกันรู้เรื่องเท่าไร ต่างคนต่างก็ แต่ยังมีปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวงอะไรนี่ มันมีกระบวนการในการบริหารมันอย่างนี้ เดียวนี้ ๕ ออร์หันต์ครับต่างคนต่างพูดกันไม่รู้เรื่อง แล้วรัฐมนตรีเท่านั้นที่จะลงไปประสานงาน คุณสมเชาวน์วันนี้มีส่งผู้แทนมา เลขาธิการรัฐมนตรีผมให้มารับฟังด้วย ที่นี้คุณสมเชาวน์ก็บอกว่าเหนื่อยมาก เวลารัฐมนตรีไม่อยู่เขาพูดกันไม่รู้เรื่อง งานของกระทรวงเป็นงานทั้ง ๖ แห่ง แต่ว่าแต่ละแห่งขึ้นตรงกับรัฐมนตรีหมด ไม่ยอมมารับฟังใคร ที่นี้รัฐมนตรีไม่อยู่ตัวเลขาธิการรัฐมนตรีก็ต้องมาทำหน้าที่ประสานแล้วก็เป็นการที่เหนื่อยมาก วันนั้นผมก็เชิญทั้ง ๖ แห่ง มาพูดมาคุยกัน ที่จริงก็เห็นด้วยทั้งหมดว่าต้อง การบริหาร และการจัดการต้องแก้ไขปรับปรุงให้มันเป็นธรรมดา ธรรมดา เวลาที่กระทรวงศึกษาธิการ มีซี ๑๑ อยู่ ๕ คน มีออร์หันต์ ๕ คน ที่นี้เป็นซี ๑๑ และกระทรวงอื่น ๆ นี้ธรรมดา ธรรมดา กระทรวงมหาดไทยก็ยิ่งใหญ่ ไซ้ใหม่ท่านผู้ว่า แต่กระทรวงมหาดไทยก็มี ซี ๑๑ อยู่คือปลัดกระทรวง มีของเรา ซี ๑๑ ทุกคน ที่นี้ก็เริ่มต้นคิดเรื่องโครงสร้างก็คิดแล้ว เพราะฉะนั้นการบริหารงานจะต้องสำเร็จตามวิชาการ ได้นี้ ๑. ต้องโครงสร้างดี นี้โครงสร้างเราทำให้คนทะเลาะกัน อันที่ ๒ กฎหมายดี กฎหมายนี้ปฏิรูป การศึกษาก็มันปฏิรูปเพื่อประโยชน์ของคนบางคน อันที่ ๓ มีคนดี เพราะฉะนั้นคนไปอยู่โครงสร้างนี้ ท่านสังเกตดูสิทะเลาะกัน ได้เถียงกัน แ่งแย่งชิงดีกัน เพราะว่าต่างคนต่างไม่ฟังกัน อันที่ ๓ ทรัพยากรเพียงพอ นี้ทรัพยากรก็ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตพื้นที่ฐานการศึกษาทั่วประเทศ เมื่อก่อนนี้มี ๑๔ กรม เวลานี้มี ๑๗ กรม แต่ละแห่งก็อิสระไม่ขึ้นต่อกัน ที่นี้การจัดการการบริหารงานอย่าง คือปัญหา มาก เราจะทำอย่างไรครับ ผมอยากจะให้พวกเราช่วยกันคิดนะครับในรัฐธรรมนูญ จะทำอย่างไรจึงจะให้เขาได้มาปรับปรุง โครงสร้างที่มีประสิทธิภาพ และบริหารงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ท่านประธานที่เคารพ ผมขออนุญาตได้พูดแทนรัฐมนตรี ขอดูสัก ๕ นาที เพื่อจะได้เข้าใจกับข้อเท็จจริงหัวอกของรัฐมนตรีเขาทำอย่างไร แล้วก็เขาพอใจไหมอันนี้ ขอเชิญคุณสุนทรครับ

ประธาน : ๕ นาที ครับ

นายสุนทร มีทอง (ตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สุนทรี้ จากสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ครับ ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้นะครับว่า ความจริงแล้ว เหตุเดิมท่านก็คงทราบดีแล้วครับ ๑๔ องค์ชายนี้ต่างคนต่างทำเลยก็หุบมาเหลือ ๕ แห่ง ศัพท์ที่เขาชอบเรียกกันเพื่อให้อยู่ในการบริหารของรัฐมนตรีให้กระชับขึ้น ลดขั้นตอน ไม่ต้องผ่านปลัดกระทรวง ไม่ต้องผ่านคอบชวดเหมือนกระทรวงอื่น แต่ว่าแล้วก็สปิดงานออกไปที่เขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด เป็นระบบบริหารที่แตกต่างกระทรวงทั้งหมด ๑๗ กระทรวง แต่ว่าเนื่องจากว่ากลไกทั้งหมดนี้ไม่มีผู้วางให้เพียบพร้อมเสียก่อน เมื่อปล่อยเขตออกไปบ๊ีบไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์ ทั้งเรื่องการบริหารบุคคล ป.ป.ส. ออกกฎเกณฑ์ตามไม่ทัน เมื่อการบริหารนี้ขาดกฎเกณฑ์จึงไปคนละทิศคนละทาง แล้วก็เกิด Feedback กลับเข้ามา สิ่งที

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๗/๔

Feedback ที่กลับมาเร็วที่สุดคือการบริหารบุคคล มีการโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรมเกิดขึ้น ซึ่งตอนนี้เป็นปัญหาใหญ่ นั่นคือความจริงแล้วระบบนี้ต้องการที่ว่า การบริหารจัดการกับส่วนกลางให้มีหน้าที่กำกับสนับสนุนส่งเสริมติดตามเท่านั้น แต่ที่ผ่านมาไม่ปฏิบัติตามหลักการนี้ซะครับ กลับไปล้วงลูกควบคุมจัดการทั้งหมด จะบนจะล่างเหมือนเดิม ตรงนี้ต้องจัดการให้เขตพื้นที่การศึกษานี้ไปให้ได้ เพราะว่าไปแล้วเอากลับไม่ได้ เพียงแต่ว่าต้องปรับปรุงกฎเกณฑ์ทั้งหลายทั้งปวงให้ทัน แต่ว่ากฎเกณฑ์ยังไม่ได้ออกเลยไม่ออกเลย เพราะติดกฎเกณฑ์ต้องออกโดยคณะรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นกลับมาส่วนกลางครับ กระจายอำนาจไปแต่กฎเกณฑ์ต้องออกโดยส่วนกลาง กฎเกณฑ์ของไทยต้องผ่านคณะรัฐมนตรีเท่านั้นจึงจะออกได้ ตรงนี้เอง เข้ามากับคอขวดอย่างเดิมอีก ตอนนี้การเตรียมไว้ให้พร้อม คือว่า ไม่มีกำหนดวงครับ หน่วยงาน ที่จริงก็ห่วงให้แล้ว ๓ ปี ๕ ปี แต่ระหว่างห่วงไม่ทำครับ เลยพอล้นกายเปื้อนเลยพังหมดเลยครับ อันนี้คือในภาพรวมปัญหาซะครับ ซึ่งทางมัธยมก็มาเรียกร้องแล้ว อันนั้นคือเป็นปัญหาภายในที่ในการจัดระบบซึ่งมันช่องว่างให้การเมืองนี้เข้าไปแทรกได้เท่านั้นเองนะครับ ถ้าการเมืองนี้เป็นธรรมแล้ววางกฎเกณฑ์ให้เป็นธรรม ไม่มีปัญหาครับ ถ้าประถมศึกษา ๓ มัธยมศึกษา ๓ องคกรนั้นมันลึกเหมือนกัน ไม่มีปัญหาครับ เวลานี้ประถมมีพวกเยอะกว่าเลือกตั้งทั้งหมด นั่นคือปัญหา ต้องวิธีแก้คือ ถ้าเลือกตั้งได้ ๓ มัธยมต้องแต่งตั้ง ๓ ครับ มันก็ Balance กันครับปัญหาก็ไม่เกิดครับ อันนั้นคือเป็นช่องว่างที่การเมืองแทรกที่ผ่านมามาเท่านั้นเอง อันนี้แก้ได้ครับเป็นปัญหาที่พอจะแก้ได้นะครับ

ส่วนขออนุญาตกราบเรียนเรื่องค่าใช้จ่ายการศึกษานิดหนึ่งครับ ซึ่ง สกศ. จัดการศึกษา ข้อดี ฟังดูแล้วเห็นชัดแล้วว่าที่ผ่านมารัฐบาลอยากจะจัดให้แต่สตังค์ไม่มี หรือบางครั้งก็อาจจะคิดว่ารวบทำไมต้องฟรีด้วย บางคนรวบทำไมต้องมารับฟรีกับเขาด้วย ซึ่งตรงนี้กระผมก็คุยกับทางฝ่าย สกศ. แล้ว นะครับว่า รัฐธรรมนูญอย่าเขียนยาว เขียนว่า ประกันสิทธิค่าใช้จ่ายไว้แล้วไปต่อทำว่า

ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติเพื่อบัญญัติเป็นช่วง ๆ ช่วงไหนเงินเยอะสนับสนุนเยอะอาจารย์เด็กใหม่ ๆ มาเถียงกันนะครับ และจะช่วยเหลืออย่างไรให้กฎหมายบัญญัติเป็น คือต้องไปแจงอยู่ในกฎหมาย จะอยู่ในรัฐธรรมนูญแล้วจะตั้งครับ บอกให้ฟรีอย่างนี้แต่สตังค์ไม่มีนะครับ แล้วหรือฟรีทั้งหมด มันก็ไม่เหมาะสม รวยไม่กี่ล้านแล้วมาฟรีได้อย่างไร -----

คณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๘/๒

แก้ปัญหาทางได้เรื่องคุณภาพการศึกษาเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้น ออกแป๊ะเจี๊ยะ สมาคมมีผลกระทบหมด โดย
การฝากเรื่องโควตา ผลพวงอันนี้เรายังไม่แก้ปัญหาที่ถูกทาง แล้วทำยสุตก็อีกประเด็นหนึ่ง ก็คือหลักการถูก
แต่อันอื่นเป็นไปไม่ได้ ถ้าไม่มีหลักการ ก็คือการกระจายการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บ้านผม
ชลบุรีเกิดแล้วนะครับ คือหลักการนายกฤษฎาภิบาลแล้วก่อนหน้าให้โรงเรียนอนุบาลชลบุรีของ
กระทรวงศึกษาธิการ ใช้สถานที่แล้วก็มีหลักการนี้ออกมา ปราบกว่าย้ายโรงเรียนครับ แล้ว อบจ. ไปเปิด
อนุบาลใหม่ อนุบาลชลบุรีเมืองใหม่ โรงเรียนเกิดขึ้นไม่ได้ เหล่านี้เราไม่ได้แก้ ผมยืนยันว่างบประมาณ
ทั้งหมดพอครับ แต่บ้านเราบริหารการศึกษาค่อนข้างไม่มีคุณภาพ รวมทั้งระบบสาธารณสุขด้วย ยืนยัน
งบประมาณพอ แต่บ้านเราเองบริหารกระจายมากเกินไปแล้วเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
เพราะฉะนั้นถ้าสามารถตรงนี้ได้ก็จะดี

ข้อสุดท้าย ที่ขอ Comment นิดเดียว คือว่าบุคลากร คือผมอยากจะเปลี่ยนเป็นคำนี้คนเดียว
ครับ คือที่เสนอมาค่อนข้างจะแคบ คือวิชาชีพ อาจารย์ให้มีคุณภาพ โดยมีผลตอบแทนที่สูง ผมเห็นด้วย แต่
ควรที่จะเปลี่ยนจาก ครู เป็น บุคลากรทางการศึกษา อาจจะต้องครอบคลุมถึงมหาวิทยาลัย ไม่ใช่เฉพาะ ๑๒ ปี
น่าจะครอบคลุมทั้งหมด เพราะปัญหาตอนนี้คือทั้งระบบนะครับ ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : ก็มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็น มีเรื่องการศึกษาทางเลือกที่มีอภิปรายกัน
ไว้ในกรอบแล้วไม่เห็นอยู่ตรงไหนเลย สิทธิประชาชนที่จะมีสิทธิศึกษาทางเลือก อาจารย์เอกบุญ เชิญครับ

นายเอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล : ประเด็นพวกนี้ที่คุยกันมันอยู่ในแนวนโยบาย ที่นี้ผมคงไม่ได้
อธิบายในแง่ที่ว่าเอกสารขึ้นนั้นะครับ แต่ว่าประเด็นที่เราคุยมาทั้งหมดนี้มันอยู่ในเอกสารที่ฝ่ายเลขานุการ
ที่ทำเรื่องแนวนโยบายพื้นฐานใส่ไว้หมดแล้วครับ

ประธาน : อาจารย์กิตติศักดิ์ครับ เดี่ยวผมจะได้ผ่านตรงนี้ไปนะครับ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ท่านประธานครับ ผมอยากจะให้พิจารณาในข้อหลักการ
เรื่องมาตรา ๔๓ ในเรื่องการได้รับการศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ๑๒ ปี นี้ว่าเป็นหลักการที่ควรคงไว้อย่าง
ที่ว่าผมคิดว่ามันควรจะต้องพิจารณาประกอบกับมาตรา ๕๒ เรื่องสาธารณสุข เรื่องสาธารณสุขนี้หลักการ
คือว่ารับบริการสาธารณสุขต้องได้มาตรฐาน แล้วการได้รับการ การรักษาพยาบาลของผู้ยากไร้
นั้นะครับ ถึงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ประเด็น ก็คือว่าในปัจจุบันนี้ตามมาตรา ๔๓ ไม่ว่าผู้ยากไร้หรือว่าไม่ยากไร้
ก็มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา ๑๒ ปี โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ผลก็คือทำให้เกิดการกำหนดมาตรฐานเดียว
แล้วก็มีปัญหาเกิดขึ้น ก็คือว่าคือความเท่าเทียมกันในทางมาตรฐานนี้มันได้ตั้งคุณภาพ ทำให้โรงเรียนที่ยังมี
คุณภาพได้สูงนี้ไม่สามารถมีคุณภาพสูงได้ เพราะเหตุว่าไม่สามารถเรียกเก็บค่าใช้จ่ายได้ วิธีเลี้ยงที่เขาทำ
กันอยู่ทุกวันนี้ก็คือเลี้ยงด้วยการเก็บเงินผ่านสมาคมครูและผู้ปกครอง จริง ๆ แล้วมันก็คือมันเก็บอยู่แล้ว แต่

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน

และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๘/๓

การที่รัฐธรรมนูญไปกำหนดอย่างนั้นะครับ ก็ทำให้มันเกิดวิธีเลี้ยงแล้วก็ทำให้เกิดกระบวนการรับเด็กฝากจำนวนมาก ด้วยเหตุผล

ต่าง ๆ นานา ไม่ต้องอะไรเหตุที่ทำให้เกิดคดีสิทธิพิเศษ นั่นก็เป็นเพราะว่าการเรียกค่า จะเรียกว่าแป๊ะเจี๊ยะก็ได้เนาะครับ แล้วก็กลายเป็นคดีใหญ่โต ด้วยเหตุผลคดีออกมาเพียงแค่ว่าจะขอดูแลเนบอสอบ แต่จริง ๆ แล้วเบื้องหลังมีอีกมากเนาะครับ มีการประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประกาศว่าจะไม่เรียกเก็บแป๊ะเจี๊ยะอีก แต่ถ้าท่านไปดูข้อเท็จจริงท่านก็จะพบว่าโรงเรียนที่มีชื่อทั้งหลายในปัจจุบันได้หันกลับมาเรียกอีกแล้ว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าบทบัญญัติในมาตรา ๔๓ ไม่ได้แก้ปัญหา เราอาจจะจำเป็นต้องรับความจริง ไม่ทราบว่าจะตรงกับคุณโสภณหรือเปล่า ที่พยายามบอกว่าให้พูดเรื่องความจริง ผมคิดว่าคุณโสภณก็พยายามพูดว่าเห็นด้วยกับหลักการในมาตรา ๔๓ แต่ผมคิดว่าอาจจะควรบัญญัติตามหลักการในมาตรา ๕๒ นั่นก็คือว่าควรมีสภที่ที่จะได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน และผู้ยากไร้นี้เขาก็มีสิทธิได้รับการศึกษาฟรี แต่ว่าคนที่เขามีฐานะเขาควรจะมีสิทธิได้รับการศึกษาตามอย่างมีมาตรฐาน แล้วก็เข้าช่องทางปกติ นั่นก็คือว่าเรียกเก็บค่าเล่าเรียนกันได้ปกตินี้แหละ อัตราคิดตามต้นทุน ปัจจุบันนี้การคิดต้นทุนก็พยายามคิด เพื่อให้มันเป็นไปได้แล้วก็ทำให้หลังตัวเป็นไปได้ทำให้ต้นทุนจริง ๆ ที่แสดงต่อภาครัฐหรือว่าการกำหนดนั้นอะไรต่าง ๆ มันไม่เป็นอะไร เป็นเพื่อประโยชน์ในเรื่องการทำงานประมาณเท่านั้น มันไม่มีต้นทุนที่แท้จริงเนาะครับ แต่ถ้าหากว่ากำหนดเรื่องว่าให้คนที่ฐานะรับภาระของตนเองนี้มันจะมีการพิจารณาต้นทุนที่แท้จริงเกิดขึ้น แล้วก็ที่มีฐานะนี้จะต้องรับภาระของคนที่ยากไร้ด้วย ซึ่งตรงนี้เป็นหลักทั้งในเรื่องความพอเพียงและในเรื่องความเป็นปึกแผ่น ความรู้รักสามัคคีในสังคม ผมคิดว่าผมนี่ยังจะรักไปในทางที่ว่าผู้ที่มีฐานะเขาควรจะรับภาระเพิ่มขึ้น และเขาแบกรับภาระของผู้ยากไร้ แต่เราก็จะต้องเขียนให้มันชัดเจน ที่นี้ปัญหามีอยู่ตรงที่ว่าต่อไปมันก็จะปัญหาเรื่องกฎหมายต่อไปว่าจะไปกำหนดฐานะของผู้ยากไร้อย่างไร แล้วผมคิดว่าปัญหาในต่างจังหวัด ทุกวันนี้ใคร ๆ ก็อยากเป็นผู้ยากไร้ แล้วที่เราเห็นกรณีของการได้ทุนไปต่างประเทศ นักเรียนหนึ่งอำเภอหนึ่งตำบลอะไรต่าง ๆ เราก็จะพบว่าคือลูกหลานของคนที่มีสถานะในทางการเมืองและเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้มีอำนาจทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเราก็ยอมรับความจริงเสียแล้วเปิดช่องให้มันมีการแข่งขันดีกว่านี้ดีกว่า อันนี้ขอเสนอให้เป็นหลักการ ซึ่งเผชิญไปขัดต่อความรู้สึกนึกคิดของท่านส่วนใหญ่ แต่ผมคิดว่าต้องพูดเรื่องจริง ขอขอบคุณครับ

ประธาน : พูดเรื่องจริงก็ถ้าผู้ยากไร้ในการศึกษาให้ได้รับบริการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใช่ไหมครับ แต่ผู้ยากไร้ก็เป็นผู้ยากไร้ของพวกหัวคะแนนมันก็เป็นเรื่องไม่จริงอีก มันก็ยากครับ ในสังคมไทย

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน

และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้าพร ๘/๔

นายกิตติศักดิ์ พรกิตติ : บางที่เป็นอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ มันจะมีประเด็นตรงที่ว่า องค์การที่จะต้องมาจัดการในเรื่องนี้เหล่านี้จะต้องทำหน้าที่เหมือน สป.สช. ในที่สุดเขาจะอยู่ไม่ได้ เพราะเหตุว่ามันจะมีมาตรฐาน ๒ อัน ที่แข่งกันนะครับ คือมาตรฐานของผู้ที่เราออกค่าใช้จ่าย ผู้ที่เราออกค่าใช้จ่ายนี้ เขาจะพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนตามหลักเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน แล้วเขาก็จะตั้งมาตรฐานของโรงเรียนที่เขาเข้ามามีส่วนร่วม แล้วมันก็ชัดและแตกต่างจากการจัดการที่แบบแก่ผู้ยากไร้ แต่ไม่มีผู้มีส่วนร่วม เพราะไม่มีใครเป็น Spec holder นอกจากว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ซี. ๙ ทั้งหลายในบรรดา ๑๔ องค์ชายหรืออะไรก็ตามนะครับ เพราะว่าทั้งหมดนี้มันก็เป็นความผิดของเพื่อนร่วมงานผมคนหนึ่ง ซึ่งไปเป็นที่ปรึกษาในการปฏิรูปการศึกษาทั้งหมดนี้ครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ผมนี่ก็ออกแล้วอย่างนั้นเอง ซึ่งแย่มากเลย

นายกิตติศักดิ์ พรกิตติ : ผมรู้สึกว่าการปฏิรูปการศึกษา ที่ปฏิรูปที่กฎหมายนี้มันผิดตั้งแต่ต้นแล้ว แล้วมันไม่มีการปฏิรูปกระบวนการคิด ไม่มีการปฏิรูปการคิดช่วยตัวเอง ไม่มีการปฏิรูปกระบวนการที่จะเข้าไปเป็นเจ้าของการศึกษา เมื่อไรก็ตามที่ประชาชน คือผมคิดว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีข้อบกพร่องอยู่มาก ก็คือการทำให้เชื่อว่าการศึกษาคือของรัฐ และประชาชนเป็นผู้รับการศึกษาจากรัฐ ซึ่งมันผิด ที่ถูกต้องก็คือการศึกษาคือของประชาชน ประชาชนจัดการศึกษาเองได้ ประชาชนมีหน้าที่ต้องรับภาระการศึกษาเป็นของตนเอง มีส่วนร่วมและจัดการด้วยตนเอง แต่หากใครเป็นผู้ยากไร้รัฐเข้าไปช่วย ซึ่งอันนี้จะเป็นการกลับมาตรา ๔๓ ที่เรากำลังพิจารณากันอยู่

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : อันนี้รัฐถือว่าการศึกษาคือสวัสดิการของรัฐ ก็ให้การศึกษาในระดับหนึ่ง ระดับนี้ทุกคนควรจะได้รับสิทธิเท่าเทียมกันแล้วจะทำหน้าที่พลเมืองดี เขาบอกปรัชญาการศึกษาว่าการศึกษาคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือทรัพยากรคนให้เป็นคนที่มีสมรรถนะ ผลจากการวิจัยหรือเปรียบเทียบต่างประเทศที่ใกล้เคียง เขาถือว่า ๑๒ ปี จะเป็นพลเมืองดีที่ได้รับการพัฒนาที่จะช่วยในการที่พัฒนาประเทศ เมื่อเราได้คนพลเมืองดี ๑๒ ปีแล้ว พลเมืองดีเหล่านั้นนั้นเวลาที่มีการเลือกตั้ง ส.ส. เขาก็จะมีสมองที่จะคิดว่าเขาควรจะเลือกคนชนิดไหนไปเป็น ส.ส. เป็นตัวแทนเขา และเมื่อได้ ส.ส. ดี ส.ส. เหล่านั้นก็ไปจัดการเมืองเป็นนักการเมืองที่ดี ไปจัดรัฐบาลที่ดี รัฐบาลที่ดีก็มาพัฒนาประเทศที่ดี เป็นวงจรลักษณะนี้ เพราะฉะนั้นจากผลการวิจัย ผมว่าอันนี้ก็น่าเชื่อถือได้ว่าการเรียนการสอน ๑๒ ปี จะช่วยให้พัฒนาประเทศได้ อันที่ ๑

ประธาน : มาตรา ๔๓ สรุปว่าอาจารย์ยังไม่ปรับแก้

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ยังไม่ปรับแก้ครับ คือถ้าปรับแก้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็จะมีปัญหาครับ อาจจะไม่ผ่านหรือไม่ผ่าน

คณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๘/๕

ประธาน : คือถ้าถอยหลังก็ลำบากนะครับ เราต้องไปตั้งแต่ตอนแรกแล้วครับ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ดิฉันมีข้อเสนอจากของสภาการศึกษา ที่เขาทำการรับฟัง
มาถึง ๔ ครั้งนี้นะคะ คือดิฉันคงไม่ได้ปรับแก้วรรคแรก เพราะว่าในประเด็นอาจจะทางจิตวิทยาการเมือง
ด้วยแต่อยากจะขอเสนอเพิ่มเติมเป็นวรรคต่อมา หรือว่าจะเป็นมาตราใหม่ แต่ว่าอยู่ในกลุ่มของเรื่องสิทธิ
เสรีภาพในการศึกษานี้แหละ ก็คือเสรีภาพในการศึกษาตลอดชีวิต อันนี้เป็นประเด็นที่ ๑ นะคะ ก็คือสภา
การศึกษาเสนอว่าบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต อันนี้เป็น
หนึ่งวรรคนะคะ แล้วก็ขอเพิ่มเติมสิทธิของผู้ด้อยโอกาสและเด็กที่ไม่มีผู้ดูแล โดยขอเพิ่มเติมดังนี้
วรรคแรก

ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐให้ได้รับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาสต้องจัดด้วย
รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

ประธาน : อันนี้ก็เป็นการพัฒนามากขึ้นนะครับ จากปี ๒๕๔๐ อาจารย์สนั่นเอาอย่างไร
ครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : อันนี้ผมขอเพิ่มเติมนิดหนึ่ง ที่จริงยังไม่หมดที่สภาการศึกษา
และกระทรวงศึกษาธิการได้ไปคิดกันมีอีกเป็น

มาตรา ... รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา ... รัฐต้องจัดและส่งเสริมให้มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งจัดสรร
ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๙/๑

และมาตราสุดท้ายว่า รัฐต้องส่งเสริมสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมและสังคม
ฐานความรู้ ตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทย ความสมานฉันท์ และวิถี
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันนี้ก็เพื่อเสนอให้ทันกับเหตุการณ์และกัทันสมัยหน่อย
ก็แล้วแต่ที่ประชุมจะเอาไปปรับเข้าได้อย่างไรครับ ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

ประธาน : อาจารย์กิตติศักดิ์ประเด็นมาตรา ๔๓

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ : ผมคิดว่าเห็นด้วยกับที่เสนอมา ประเด็นที่อยากจะขอให้พิจารณา
คือว่า มีบุคคลบางประเทศที่เขาศึกษาด้วยตัวเองนะครับ เขาไม่มีเสรีภาพในการที่จะเขาจะสอบเทียบ แล้ว
ใช้วุฒิการศึกษาที่ได้จากการสอบเทียบเข้ารับตำแหน่งต่าง ๆ ทุกตำแหน่งนะครับ ซึ่งผมคิดว่า มันจะต้อง
คุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการเทียบวุฒิการศึกษาทุกระดับนะครับ โดยผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ
โดยวิธีอย่างนี้เท่านั้น คือมันก็มีปัญหาเกี่ยวเรื่องกันคุณธรรมเรื่องอะไร แต่ผมคิดว่า เอาละ ถ้าหากบอกว่ารัฐ
จะรับประกัน เพราะฉะนั้นใครที่เข้าไม่เข้าระบบของรัฐเขาจะไปอยู่ฝึกวิชาของเขาในถ้าในตัวเขาเองแล้วเขา
ออกมาเขาสอบได้ ไปเรียนพม่า ลาว แล้วมาสอบได้นี้ให้ถึงขั้นปริญญาตรีไปเลย มันก็จะทำให้เขาสามารถ
เข้าสู่ตำแหน่งและเข้าสู่อะไรต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : สมัยก่อนขงเบ้งก็อยู่เขาเสียนาน เรียนรู้ด้วยตัวเอง เชิญท่านผู้ว่าครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ถ้าอย่างนั้นผมก็ขอตามหลังอาจารย์ไปด้วย ผู้ที่มีประสบการณ์ผมว่า
น่าจะให้เขาเทียบได้ด้วย

ประธาน : ผ่านกลไกในการ

นายวิจิตร วิชัยสาร : น่าจะต่อไปเลย เพราะมีฉะนั้นแล้วโอกาสที่เราจะให้เขาต่อยอดอะไร
ต่าง ๆ มันก็จะลำบาก เพราะฉะนั้นเขาก็เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถแต่ที่ไม่มีวุฒิเทียบเพื่อ
ความก้าวหน้า

ประธาน : มีกลไกในการสอบวัดมาตรฐาน

นายวิจิตร วิชัยสาร : ใช่ครับ

ประธาน : ของแพทยสภามีครับ อย่างผมอยู่บ้านนอกนี่ผมไม่ได้มาเรียนครับ แต่พอถึง
๕ ปีผมก็ไปสอบ พอสอบได้ก็เทียบวุฒิเท่าปริญญาเอกเลย

นายวิจิตร วิชัยสาร : คุณหมอเก่ง

ประธาน : ไม่ใช่ คนอื่นด้วย เขามีกลไกอย่างที่อาจารย์กิตติศักดิ์ว่า คือไม่ต้องไป ถึง
ปริญญาเอกแล้ว ถ้าปริญญาตรีเขาก็มีความสุขแล้วเขาก็ต่อไปได้เรื่อย ๆ

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ : ด้วยความเคารพครับ คืออย่างนี้ในต่างประเทศนี้มีถึงปริญญาเอก
จริงครับ คือเขาจะให้ผ่านการ อย่างเช่น จะมีกระบวนการว่าถ้าพิมพ์หนังสือมาแล้วผ่านการพิมพ์ของ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๙/๒

คณะกรรมการที่เขาพิจารณานี้ เขาจับพืมนี่ มีค่านะครับ คือไม่ได้ปริญญาเอกนะครับ ไปอ้างว่าเป็น
ดอกเตอร์ไม่ได้ แต่มีวุฒิเทียบเท่าปริญญาเอกในเรื่องของราชการทั้งหมด ซึ่งมันก็จะทำให้รัฐนี้ เท่ากับรัฐ
รับรองบุคคลบางคนซึ่งมีความรู้ความสามารถที่ผ่านการคัดเลือกที่เข้มข้นของกลุ่มบุคคลซึ่งเชื่อว่าเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิ จริง ๆ ไม่ต้องไปสร้างขึ้นมาครับ แล้วเขาจะมีฐานะ ตรงนี้แบบนี้เทียบปริญญาตรีให้ อย่าง
นี้เทียบ แต่ไม่ได้หมายความว่าเขามีปริญญาตรีนะ เขามีวุฒิเทียบปริญญาตรี ซึ่งตรงนี้ถ้าถามว่าสิทธิในการ
เทียบวุฒินี้ให้เขาไป หรือเปล่า

ประธาน : โดยหลักคือเรื่องการศึกษาที่เราไม่ได้เน้นเฉพาะระบบโรงเรียน ในระบบโรงเรียน
นี้เรายังประกันขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี แต่ว่าขยายส่งเสริมการศึกษานอกระบบและก็มีกลไกในการที่ให้เรา
เทียบวุฒิ อันนี้ผมคิดว่าเป็นการก้าวหน้าขึ้นไปอีกนะครับ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : ผมขอเสนอ Wording ได้ไหมครับ ท่านประธานครับ ให้บอกว่า
บุคคลมีเสรีภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองและรับการศึกษาอบรมนอกระบบการศึกษาที่รัฐจัดให้ และมีสิทธิ
ในการขอเทียบวุฒิจากการศึกษาด้วยการสอบเทียบความรู้หรือระบบการเทียบอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

นายวิจิตร วิชัยสาร : แล้วประสบการณ์อยู่ตรงไหนครับอาจารย์

นายกิตติศักดิ์ ปกติ : จากการเทียบความรู้ทั้งหมดแล้วนะครับ เพราะเหตุว่าประสบการณ์
นี้มันได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นายวิจิตร วิชัยสาร : อันนี้ประสบการณ์คือการเรียนรู้ด้วยตนเองใช้ได้ไหมหรือเปล่าครับ

ประธาน : เพิ่มในมาตรา ๔๓ ไซ้ใหม่

นายวิจิตร วิชัยสาร : มันจะช่วย มันจะลดค่านิยมต่าง ๆ ที่ต้องเอาจากปริญญาแล้วก็นี้เต็ม
ไปหมดที่สวนอัมพร เต็มไปหมด ไซ้ นำสงสารพ่อ - แม่

ประธาน : สถาบันวิชาการที่ผมพูดในที่ประชุมใหญ่นี้ว่าเป็นโรงพิมพ์ปริญญาบัตรมาซ้ำ
นานแล้ว ท่านทูตครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ เมื่อพูดถึงประเด็นนี้ เรื่องเทียบคุณวุฒิ
การศึกษานะครับ มีปัญหาทางด้านความมั่นคงอันหนึ่งที่นักศึกษาไทยที่เดินทางไปศึกษาทางด้านศาสนา
เป็นศาสนาเปรียบเทียบในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผมอยู่ประเทศอิหร่านนี่นะครับ มีนักศึกษาไทย
ได้รับทุนที่เขาแอบให้ทุนกัน โดยไม่ผ่านกระบวนการคัดเลือกจัดสรรโดยรัฐหรือเอกชนไทยเลย คือผู้แทน
ทางการทูตของสถานทูตหนึ่ง เขาไป recruit รับสมัครนักศึกษาโดยให้ทุนให้ค่าเครื่องบิน ให้ตัวเครื่องบิน ให้
ค่าใช้จ่ายการศึกษาค่าที่พักต่าง ๆ นี้ฟรี แก่นักศึกษาบางส่วน แล้วเขาไปรับการศึกษาต่อ จบการศึกษามา
หลายประเทศในตะวันออกกลาง หรือว่าอัฟริกาเหนือ มากี่มีปัญหาเพราะว่าจะต้องผ่าน ภาครัฐไม่เทียบ
คุณวุฒิให้ แล้วก็มีปัญหาทางด้านความมั่นคง เพราะว่าเขา ก็ไม่รู้จะไปสอบเทียบ แล้วรัฐก็ไม่รับเข้าทำงาน

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๙/๓

ด้วย เขาก็ไม่รู้ว่าทำงานที่ไหน ไม่มีอาชีพ เขาก็หันเหไปตามที่เขาได้รับทุนหรือว่าการอย่างอื่น ก็มีปัญหามาก อยากจะเสนอให้มีหน่วยงานอะไรอันหนึ่งที่จะมาจัดการเกี่ยวกับเรื่องนี้นะครับ ที่ไหนก็ได้ครับองค์กรไหนก็ได้

ประธาน : อันนั้นจะเป็นปัญหาใหญ่เลยครับ เพราะว่าถ้าเราเอาคุณภาพของส่วนกลางไปกำหนดในทั้งหมดนี้อันนี้เดือดร้อนมาก ทีนี้ตรงนี้จะหาทางออกด้วยรัฐธรรมนูญอย่างไรครับ อาจารย์หนึ่งช่วยตรงนี้ อาจารย์กิตติศักดิ์ เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : ผมคิดว่าข้อความที่เมื่อกี้จะใช้ได้นั้นก็คือว่า บุคคลมีเสรีภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองและรับการศึกษาอบรมจากระบบการศึกษาที่รัฐจัดให้ และมีสิทธิในการเทียบวุฒิการศึกษาด้วยการสอบหรือด้วยวิธีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งจะมีผลทำให้ปัจจุบันนี้มีคนที่ พุดง่าย ๆ นะครับ คนไทยเราที่อยู่ปึกษาได้จำนวนมากไปจบจากมาเลเซียครับ จบแล้ว ถ้าจบจากมาเลเซียเราไม่รับรองครับ แล้วทุกวันนี้เขาก็ทำหน้าที่ล่ามให้กับกองทัพนั้นะครับ เขาจะมาสมัครเป็นอาจารย์ที่ธรรมศาสตร์รับไม่ได้ คือวุฒิเขาเป็นผู้รู้ในเรื่องภาษาและวัฒนธรรมมาลาเลย์ชัดเจนมากเลย แต่ว่ามีปัญหาหลายอย่าง อย่างเช่น เป็นต้นว่า เวลาที่ไปเรียนที่มาเลเซียก็ไปแจ้งว่าเป็นชาวมาเลเซียทั้ง ๆ คนไทยเพื่อจะได้สิทธิเป็นภูมิบุตร พวกปัญหาตรงนี้นั้นก่อให้เกิดปัญหาต่อความมั่นคงของรัฐและก็ต่อเรื่องการจัดการถ้าเรามีระบบเทียบความรู้ให้เขา ความจริงแล้วเขาทำได้เนะครับ เขาก็จะต้องไปขอพิสูจน์ตัวที่ศาลให้ศาลสั่งว่าเขาคือคนคนเดียวกับคนที่จบมีชื่ออยู่ในสำมะโนครัวประเทศไทย แล้วศาลก็จะช่วยได้ แล้วก็มีวิธีที่กฎหมายกำหนดนี้รับรองวุฒิเขาเสีย มันก็จะจบ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ผมเรียนถามคุณหมอนิดครับ คือผมมีเพื่อนเป็นนักเรียนแพทย์ไปเรียนต่างประเทศ และกลับมาเขาไม่สามารถจะใช้วิชาชีพรักษาทางแพทย์ได้เพราะว่าทางอะไรไม่รับรอง

ประธาน : แพทยสภา

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ทีนี้เขามี Validate หรือมีอะไร วิธีการของทางหมอเขานะครับ เสร็จแล้วเขาก็มาทำงานในโรงพยาบาลได้ มาเปิดคลินิกได้ อย่างนี้เราก็น่าจะ apply เข้าไปสู่อย่างที่ว่านี้นะครับ

ประธาน : ของแพทยสภานี้ยิ่งสติกมากครับ อาจจะไม่ผ่านตรงนั้น เขาจะต้องรับรองโรงเรียนแพทย์ประเทศนั้น ๆ ก่อน เขามีกลไกในการรับรองโรงเรียนแพทย์ก่อน ถ้ารับรองแล้วก็มาสอบแพทยสภาอีกทีหนึ่ง ซึ่งสอบก็ผ่านค่อนข้างยาก ต้อง ๒ จังหวะ ถ้าบังเอิญไปเรียนที่อียิปต์มาแล้วโรงเรียนแพทย์นั้นไม่รับรองนี้ ไปเรียนมานี้เสียเปล่าเลยนะครับ อันนั้นซึ่งเป็นปัญหาอยู่พักหนึ่ง แต่ตอนนี้พอมัโรงเรียนแพทย์เอกชนของรังสิต คนที่จะไปเรียนต่างประเทศก็ลดลงหรือเกือบจะไม่มี ก็มาเรียนทางรังสิต

อนุ. ยกวางรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๙/๔

นายสุพจน์ ไชมุกต์ : ขอนิดหนึ่งครับ ถ้ามอาจารย์กิตติศักดิ์ครับ นอกจากการสอบเทียบ
คุณวุฒิแล้ว มีวิธีการอื่นใหม่ครับที่จะรับรองคุณวุฒิเขา หรือวิธีอื่น

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ : โดยที่กฎหมายบัญญัติ นั่นคือโดยการสอบหรือโดยวิธีอื่นที่กฎหมาย
กำหนด ที่ท่านพูดบอกว่าต้องเปิดช่องตรงนี้ไว้ ผมว่าดี มันเป็นปัญหา ว่าสอบจะใช้ภาษาอะไรแล้วแต่
กฎหมาย ยกตัวอย่างอย่างเช่นเป็นต้นว่า คนที่ไปจบสมมุติเนครับ เขามีความรู้ความเชี่ยวชาญในภาษา
มาเลย์ หลักก็คือต้องสอบความรู้ภาษามาเลย์เขานะครับ ไม่ใช่ไปสอบความรู้ภาษาไทย ส่วนความรู้
ภาษาไทยนี้สำหรับการสื่อสารเบื้องต้นให้เข้าใจได้ ประกอบการบรรยายได้เท่านั้นเองเหมือนกับคนที่ มันก็
ตกลงดีเหมือนกันบางทีอย่างเช่น สอบไปนอก ของเราทุกวันนี้เนครับ ไปประเทศจีนก็สอบภาษาอังกฤษ เขา
บอกเขามีความรู้ภาษาจีนเขาอยากจะทำสอบภาษาจีนแข่ง เขาบอกไม่ได้ เพราะผู้จัดสอบไม่มีความรู้เลยไป
สอบ เป็นปัญหาครับ แต่ว่ามันจะทำให้หน่วยงานและสถาบันวิชาการนี้จะต้องจัดองค์กรขึ้น จัดสอบเทียบ
ให้ทุกสาขาวิชา แต่จะต้องมีการกำหนดไว้ว่ารัฐจะปฏิเสธไม่รับบุคคลหรือไม่จัดสอบเทียบให้กับบุคคล
ไม่ได้ แต่ว่าถ้าเขียนอย่างนี้ก็หมายความว่าเขาปฏิเสธ รัฐจะปฏิเสธไม่จัดสอบให้ เพราะไม่มีผู้รู้ไม่ได้

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับ เรื่องที่อภิปรายกันนี้เป็นเรื่องที่ตื่นครับ แล้ว
เป็นปัญหาของบ้านเมือง วันนี้กระทรวงศึกษาธิการมาเกือบทั้งหมด รวมทั้งผู้แทนของสภาการศึกษา
แห่งชาติ ซึ่งดูแลทั้งระบบการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ผมขออนุญาตเผื่อจะมีอะไรเพิ่มเติมสักนิดใหม่
หลังจากฟังเราอภิปรายแล้ว ขอเชิญผู้แทนทางสภาที่ปรึกษาสักนิด

นายวิจิตร วิชัยสาร : คือผมสนับสนุนที่ท่านพูดสุพจน์พูดมาก มาจากกลุ่มตะวันออกกลาง
หมายความว่า กลับมาต้องช่วยแต่งตัวด้วยเนครับ ถ้าปล่อยให้มาแบบกระจัดกระจายนี้ที่เกิดปัญหาภาคใต้
อยู่ส่วนหนึ่งก็คือ เหตุตัวนี้เพราะว่าเราไม่ได้แต่งตัวให้เขา มาแล้วก็ปล่อยให้เขาเกิดปัญหาขึ้น นี่เป็นส่วน
หนึ่งที่มันขยายผลเพราะฉะนั้นถ้าเราสามารถแต่งตัวตรงนี้ได้เนครับก็จะช่วยด้านปัญหาภาคใต้

ประธาน : ทางการศึกษากระชั้นสั้นเนครับ เดียวผมจะไปมาตราอื่นแล้วครับ ขอเชิญสั้น ๆ
เพราะว่าอภิปรายกันมาพอสมควรแล้ว

ตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการ : กราบเรียนครับท่านประธาน ในแง่ของการศึกษา เรื่องของ
การเทียบวุฒิ เรื่องของอะไรนี้ จริง ๆ กระทรวงศึกษาธิการเขาก็มีระเบียบ มีกฎกระทรวงที่สามารถที่จะเทียบ
วุฒิสำหรับคนที่ไปจบการศึกษาในที่ต่าง ๆ เนครับ แล้วที่นี้ในรูปแบบของการดำเนินการเขาก็จะมีตัวองค์กร
รองรับอยู่ ฉะนั้นวิธีการต่าง ๆ ที่เสนอมานี้ กระทรวงศึกษาธิการให้เอาการศึกษาเลย ก็มีการดำเนินการอยู่
แล้วเนครับในส่วนนี้ แต่สำหรับที่นอกเหนือจากนั้น กรณีที่เป็นลักษณะของระดับอุดมศึกษาก็มีเป็น
คณะกรรมการในการที่จะเทียบวุฒิให้ ภาพรวมจริง ๆ นี้การศึกษาโดยเฉพาะภาพของกฎหมายการศึกษา
แห่งชาตินี้เขียนรองรับไว้หมดเลยว่าคนที่เอาประสบการณ์มาเทียบก็ได้ เอาหลักวิชา เอาประกาศนียบัตร

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๙/๕

เอาอะไรมาเทียบก็ได้ แต่การดำเนินการจริง ๆ ก็มีปัญหาตรงที่ว่า รูปแบบของการดำเนินการมันอาจจะซ้ำ
หรืออาจจะติดขัดอะไรสักอย่างหนึ่งครับ แต่กระบวนการก็คือมีอะไรรองรับไว้เกือบทั้งหมดแล้ว

ประธาน : มีปัญหาเรื่องการจัดการ

ตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการ : วิธีการจัดการก็จะมีปัญหานิดหน่อยครับ ขออนุญาตกราบ
เรียนแค่นี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านผู้ว่าครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมขอประทานโทษนะครับ อย่าใช้คำว่า ตั้งรับเลยครับ ถ้าตั้งรับ
หมายความว่า คนที่มาบางครั้งบางคราวนี่นะครับ ไม่ได้มีส่วนที่จะรู้เข้าไปเกี่ยวข้องเท่าไร บางทีมันเป็น
หน้าที่ของรัฐเราที่จะเข้าไปดึงเหมือนกัน ความจริงผมเคยเสนอมาครั้งเป็นผู้ว่าสตูล คุยเรื่องความมั่นคงที่
หาดใหญ่ เราพูดเรื่องนี้ไปรอบหนึ่งแต่ว่าไม่ขยับ ตรงนี้เป็นจุดที่ผมพูดมาตั้ง ๕ ปีแล้วตรงนี้นะครับ ผมก็ยัง
เสียดายตรงจุดนี้อยู่ เพราะฉะนั้นรบกวนนะครับว่า ผมเข้าใจว่าจะเปรียบรองรับมี แต่ว่าอย่ารองรับเลยครับ
ผมว่าก้าวออกไปข้างนอกแล้วก็จัดการให้มันดีกว่า มันเป็นจุดที่เราอาจจะพลาดไปนะครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับนิดเดียว ผมอยากจะขอฝากไว้ว่า ลงท้าย
ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่บางที่อยู่หลาย ๑๐ มาตรา กฎหมายก็ไม่บัญญัติ เพราะว่าควรจะมี
มีบทลงโทษแถมท้ายไปสักประโยคหนึ่งไหมครับ ถ้าไม่ปฏิบัติจะต้องได้รับโทษอย่างไร จะได้เกิดการ Action
ขึ้นมาครับ ขอขอบคุณมาก

ประธาน : เชิญอาจารย์จันทจิราครับ

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่า เราใช้วิธีการทดลองร่าง
กฎหมายรองรับพร้อมไปกับรัฐธรรมนูญ อย่างที่เมื่อวานเราคุยกันน่าจะดีกว่าคะท่านประธาน ดิฉันมี
ประเด็นของวรรคสองของมาตรา ๔๓ ที่เราพูดกันถึงเรื่องให้องค์กรท้องถิ่นและเอกชนสามารถมีส่วนร่วมใน
การจัดการศึกษาอบรมกับรัฐนี้ ดิฉันอยากจะเพิ่มคำว่า ชุมชน เข้าไปด้วยเพื่อให้อำนาจ

ประธาน : ผมคิดว่าตรงนี้ เอกชน และ ชุมชน

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๑๐/๑

นายโสภณ ตະติไซติพันธ์ : ท่านประธานขออนุญาตนิดเดียวครับ คือผมเห็นด้วยข้อเสนอ
มาตรา ๔๓ แต่น่าจะเติม ในข้อเสนอนี้ที่ ๓ คือเรื่องคุณภาพให้มีเท่าเทียมกัน เพราะบ้านเราคือปัญหาเรื่อง
คุณภาพด้วย แล้วก็เรื่องของความหลากหลาย ซึ่งจริง ๆ แล้วในพื้นที่นั้นมีความอิสระ

ประธาน : มันก็จะหลังคำว่า คุณภาพ นี้โดยเท่าเทียมกันและไม่เก็บค่าใช้จ่ายอย่างนั้น
ใช่ไหมครับ ไปสู้กันในชุดใหญ่อีกทีครับ เพราะชุดใหญ่มีคนบอกให้เหลือ ๙ ปี อันนี้เราบอกว่าเอาให้เท่า
เทียมกันเข้าไปอีก ไปข้างหน้าไม่เป็นไรครับ เสรีภาพในการรวมกลุ่มชุมนุม มาตรา ๔๔ เชิญทางฝ่าย
เลขานุการครับ

เลขานุการ : นิดเดียวคะ มาตรา ๔๓ วรรคสอง เมื่อสักครู่นี้ที่อาจารย์จันทจิราเสนอเรื่อง
ชุมชน คือร่างของอาจารย์สนั่นจะมีว่าเพิ่มเรื่องครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ
สถาบันศาสนาและสถาบันสังคมอื่น อันนี้กว้างขึ้นดีไหมคะ

ประธาน : อันนั้นจะไปอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้วยจะมาได้ไหม

เลขานุการ : น่าจะตอนนั้นเลยไหมคะ

ประธาน : รับไปพิจารณาก่อนนะครับ ก็ให้สอดคล้องกัน มาตรา ๔๔ มีข้อเสนอจาก
ภาคประชาสังคมว่าบุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ แล้วอันนี้เขาต้องการการ
แสดงออกในที่ชุมนุมต้องมีสิทธิในการคุ้มครองกับผู้ชุมนุม การชุมนุมจะต้องไม่ถูกแทรกแซงจากหน่วยงาน
ใด ๆ อันนี้ก็เข้าใจว่าคงเห็นว่าผ่านมายังถูกแทรกแซง แล้วก็ไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าที่ควร ต้องอย่าง
อื่นอีกหรือเปล่าครับ นอกจากคุ้มครองผู้ชุมนุมแล้ว ยังมีคุ้มครองอย่างอื่นอีกไหมอาจารย์ เชิญครับ

เลขานุการ : คือประเด็นอันหนึ่งที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ก็คือวรรคสองนี่คะ ที่ว่าเพื่อ
คุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้สาธารณะนี้คะ ก็จะเป็นประเด็นใหญ่ที่ทำให้ต้องเหมือนกับว่า
เป็นเหตุผลของรัฐที่ห้ามนะคะ ว่าขัดขวางการจราจรหรืออะไรพวกนี้คะ ก็จะมีตรงนี้อยู่เสมอ ๆ คะ คิดว่า
ถ้อยคำตรงนี้ไม่ทราบว่าจะควรยังคงอยู่หรือเปล่า

ประธาน : เชิญที่ประชุมครับ

นายโสภณ ตະติไซติพันธ์ : ขออนุญาตครับ ท่านประธาน ผม โสภณ ครับ คือจริง ๆ แล้ว
ในมาตรา ๔๔ วรรคแรกนี่คือล่าสุด ศาลเขาใช้ไปแล้วที่ตัดสินไปแล้วว่าการชุมนุมอยู่ในกรอบ แล้วก็ในที่ของ
คุณสุนทรียาพุดนี้ พ.ร.บ. ขนส่ง เขาไม่ผ่าน ซึ่งก็เป็นไปตามเจตนาของรัฐธรรมนูญ แต่ปัญหาบ้านเราคือ
รายละเอียดของกฎหมายที่พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการชุมนุม วิธีการปฏิบัติ การอนุญาต เราไม่มีตรงนี้
แต่ในหลักการฉบับนี้ มาตรา ๔๔ ซึ่งครั้งนี้ไม่มีกฎหมายบัญญัติ ศาลใช้ไปแล้ว

ประธาน : อันนี้หมายความว่าศาลที่ไปอ้างว่า

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้าพร ๑๐/๒

นายโสภณ ตະติโชติพันธ์ : การชุมนุมอยู่ในกรอบรัฐธรรมนูญนะครับ

ประธาน : ที่ไปอ้างเพื่อไม่ให้มีการชุมนุมนี้ อ้างว่าเดี่ยวประชาชนจะไม่สะดวกอะไรต่าง ๆ
ยกไปแล้วว่ามาอ้างไม่ได้ รัฐจะมาอ้างไม่ได้

นายโสภณ ตະติโชติพันธ์ : ครับ คือตอนนี้อนุญาต เฉพาะพรรคแรกนี้ใช้ไปแล้ว การ
ชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธ

ประธาน : ผู้ชุมนุมเขาก็ชุมนุมกันโดยสงบ และไม่มีอาวุธ ที่นี้พอมาจะบอกว่ามาใช้เรื่อง
จำกัดสิทธิ นี่ศาลก็ไม่ได้เห็นด้วยกับเรา

นายโสภณ ตະติโชติพันธ์ : เพียงแต่ปัญหาบ้านเราขาดรายละเอียดวิธีปฏิบัติเท่านั้นเอง

ประธาน : อันนี้ก็ศาล ศาลเป็นบรรทัดฐานพอสมควร จะถามผู้รู้หน่อยครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาต ชุมนุมโดยสงบหรือว่าโดยสันตินี้มัน
ต่างกันไหมครับ เพราะว่าโดยสงบนี้อาจจะใช้เครื่องกระจายเสียงมันดัง มันก็ไม่สงบ แต่ว่าโดยสันติ นี่มันมี
ความหมายมันต่างกันนะครับ

ประธาน : ถ้าโดยสันตินี้ผมว่ามันอาจจะดีกว่าโดยสงบนะ มันกว้างกว่า ฝ่ายเลขานุการ
รับไปดูนะครับ โดยสันตินี้อาจจะไม่สงบก็ได้ครับ เพราะว่าบางที่ต้องพูดนะ บางที่ต้องร้องเพลงแบบสันติ
ไม่ไปทำร้ายผู้อื่น ไม่ไปอะไรต่าง ๆ แต่ว่าถ้ารบกวนมาก ๆ ก็อาจจะไม่สันติเท่าไร แต่ว่าก็ยังมีมาตราอื่นว่า
จะต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ผมว่าประเด็นนี้น่าสนใจนะครับ เพราะว่าเรื่องสันติวิธีเรื่องอะไร
ต่าง ๆ ตอนนี้เป็นกระแสของโลกนะครับ Peace movement เช่นเดียวกับเรื่องหลักปรัชญาพอเพียงที่เกิดขึ้น
ในเมืองไทย ผมขออนุญาตไปมาตรา ๔๕ เรื่องการรวมกลุ่มสมาคมสหภาพ สหกรณ์ มีข้อเสนอเยอะเลย
เชิญทางฝ่ายเลขานุการครับ

เลขานุการ : กราบเรียนท่านประธานคะ อันนี้คงเป็นแนวของพวกเสรีนิยม แล้วก็
ประชาสังคมนะคะ ว่ายังมีข้อจำกัดอย่างเรื่องราชการที่เมื่อสักครู่นี้ ข้าราชการที่มีการพูดคุยแล้ว อาจารย์
มหาวิทยาลัยอะไรพวกนี้คะ ก็คงเป็นประเด็นว่าจะรวมกลุ่มเฉพาะในแง่สหภาพแรงงานจะได้หรือเปล่า แล้ว
ก็ทางฝ่ายแรงงานก็จะมีประเด็นเยอะว่าทำอย่างไรให้รวมกลุ่มแล้วไม่ถูกกลั่นแกล้งต่าง ๆ และให้ได้รับความ
คุ้มครองตามกฎหมาย แล้วก็การเข้าไปทำกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการรวมกลุ่มก็ให้ได้รับการรับรองนะคะ
อันนี้รวบรวมจากหลาย ๆ ฝ่ายเสนอมาค่ะ

ประธาน : ทั้งฝ่ายมหาวิทยาลัย ฝ่ายแรงงานและฝ่ายต่าง ๆ นะครับ ซึ่งถ้ารวบรวม
ประเด็นปัญหาอย่างนี้มาแล้วนี่คล้าย ๆ กับมาตรา ๕๔ ไม่ได้คุ้มครองสักเท่าไร

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๑๐/๓

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครอง ประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เชิญที่ประชุมครบ มาตรา ๔๗ นี้คงไม่มี
ปัญหาว่าเรื่องการเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง มาตรา ๔๕ จะมีประเด็นอะไรไหมครับ
เชิญครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขออนุญาตครับ ตรงนี้ทางกฎหมายของทางกระทรวงแรงงาน
เขาคงครอบคลุมมาอย่างไรตรงนี้

ประธาน : มันมีอยู่แล้วใหม่ในของแรงงาน เชิญครับ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉัน จันทจิราคะ คือสาระสำคัญ
หลักการของมาตรา ๔๕ เดิมนี้ที่เราใช้กันอยู่ในระบบกฎหมายของเรา ก็คือของภาคเอกชนทั้งหมด แล้วส่วน
ของภาครัฐวิสาหกิจนั้นปัจจุบันก็มีพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจออกมาเป็นกรณีเฉพาะต่างหาก แต่
สาระสำคัญก็ใกล้เคียงกับแรงงานสัมพันธ์ของภาคเอกชน แต่ประเด็นที่ยังไม่ได้รับการคุ้มครองใน
รัฐธรรมนูญ ก็คือข้าราชการ โดยเฉพาะอาจารย์มหาวิทยาลัย แล้วก็งานอีกลักษณะหนึ่งนะคะ ที่ยังมีปัญหา
อยู่ ก็คืองานกลุ่มที่ให้บริการสาธารณะอยู่ เช่น คนขับรถเมล์ คนขับรถไฟ หรือว่าคนขับรถยนต์ขนส่ง
สาธารณะต่าง ๆ ซึ่งในต่างประเทศนี้มีการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกันเป็นสหภาพของคนกลุ่มนี้กลุ่มหลัง
ที่ดิฉันได้เรียนมานั้นนะคะเพียงแต่จะมีเงื่อนไขหรือมีการวางมาตรการเพื่อคุ้มครองการให้บริการสาธารณะแก่
สังคมให้มีความต่อเนื่องไปด้วย ในขณะที่เดียวกันคือจะมีการหาจุดสมดุลในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ
แต่ว่าในหลักการก็คือว่า มาตรา ๔๕ ของเรา เราจะแก้ไขให้ครอบคลุมถึงเรื่องของสื่อมวลชน อาจารย์
มหาวิทยาลัย รวมทั้งแรงงานกลุ่มที่ให้บริการสาธารณะ ซึ่งมีความจำเป็นแก่สังคมนี้หรือไม่

ประธาน : คำว่า หมู่นะอื่นนี่มัน Include ใหม่ครับ มันครอบคลุมใหม่ครับ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : ท่านประธานคะ ดิฉันเข้าใจ คำว่า หมู่นะอื่น
หมายความว่าเป็นการรวมกลุ่มที่เรียกชื่ออย่างอื่น เช่น อาจจะมีเรียกว่า ชมรม หรือเรียกชื่ออื่น ๆ นะคะ
สมัชชา แต่ว่าคงไม่ได้หมายถึงเป็นเรื่องของตัวบุคคลผู้มีสิทธิหรือผู้ทรงสิทธิที่จะรวมกลุ่ม

ประธาน : เชิญครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขออนุญาตท่านประธานครับ ทำไมอาจารย์เอาเฉพาะอาจารย์
มหาวิทยาลัย ข้าราชการมหาวิทยาลัยละครับ แล้วข้าราชการอื่นไม่เอาหรือครับ ถ้าไปก็ต้องไปเหมือน ๆ กัน
หรือว่าข้าราชการมหาวิทยาลัยมีปากมีเสียงเยอะกว่าข้าราชการอื่น

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : เผอิญเนื่องจากประเด็นที่ผ่านมาสด ๆ ร้อน ๆ ก็คือจะมี
เรื่องมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ กรณีประเด็นว่า

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

นำพร ๑๐/๔

นายวิจิตร วิชัยสาร : เป็นเหตุที่เราไปตั้งเรื่องให้มีการต่อสู้กันขึ้นมาใช่ไหมครับ มันก็มี
เรื่องอื่น ๆ อีกในเรื่องของความเป็นธรรมอะไรต่าง ๆ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : หรือตำรวจอย่างนี้คะ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ใช่ มันหลายกลุ่มนะครับ ทุกกลุ่มข้าราชการที่ไม่ได้รับความ
เป็นธรรมอย่างน้อยก็มีองค์การในการดูแลความเป็นธรรมให้กับกลุ่มของเขา ผมว่านี่น่าจะเป็นประโยชน์
ไหน ๆ ท่านก็จะขยับกลุ่มแล้วนะครับ

ประธาน : จะเขียนอย่างไรครับ จะเขียนเสนออย่างไรครับ ประเด็นปัญหาที่พูดมา
นี่ก็เห็นภาพ

นางสาวจันทจิรา เอี่ยมมยุรา : คือดิฉันขอปรึกษาที่ประชุม เพื่อขอทราบหลักการก่อน
ส่วนรายละเอียดถ้อยคำนั้นคงจะรับไป เพื่อจะไปเรียบเรียงอีกครั้งหนึ่ง

ประธาน : รับไปดูเพื่อให้มีการรวมกลุ่มกันเพิ่มเติมจากมาตรา ๔๕ ในการที่จะคุ้มครอง
ทั้งแรงงานทั้งข้าราชการ โดยเฉพาะอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีปัญหาอยู่

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขออนุญาตคุณหมอบอกว่าให้ไปช่วยด้านจริยธรรมและคุณธรรมอีก
ทางหนึ่งด้วย ในขณะที่ร้องรับที่เราพูดว่าคุณแลด้านจริยธรรมและคุณธรรม เขาก็เป็นเหมือนกับตัวที่จะช่วยให้
ตรงนี้เป็นมรรคเป็นผลได้ครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ผมว่าเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นมันถึงเวลาที่
จะต้องมีการรวมกลุ่มที่ถูกต้องตามกฎหมาย แล้วอย่างกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายแต่ละฉบับที่ออกมา
บางทีไปลดรอนสิทธิครูอาจารย์ หรือทำให้ผู้ปกครองเกิดปัญหากับครูอาจารย์เขาก็มาร้องเรียน เมื่อเดินทาง
มาร้องเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการปรากฏว่าถูกสอบสวนวินัย ฐานประพฤติผิด ที่จริงเขาก็มาร้องเรียนเพื่อ
จะให้รู้ว่าเขาเดือดร้อนนะ แล้วก็ขอความกรุณาว่าทางราชการให้เห็นใจเขาด้วย เขาไม่ได้มาโวยวายหรือไม่
ได้มาด่าทออะไร เพราะทำตามระบบข้าราชการ ที่นี้นักการเมืองตอนนี้ก็ต้องระมัดระวังหน่อย กลุ่มไหนที่
เป็นกลุ่มที่นักการเมืองสนับสนุนขัดแย้งกับกลุ่มที่นักการเมืองไม่สนับสนุนก็จะมีปัญหาเกิดขึ้น ถ้าเรามี
กฎหมายรองรับเสียผมว่ามันจะทำให้ทุกฝ่ายก็สบายใจขึ้นครับ ที่นี้ผมอยากจะขออนุญาตเดี่ยว นักกฎหมาย
ของกระทรวงศึกษาธิการ จากคุณชยพลครับ คุณเดินขบวนมานี้มันเป็นอย่างไรครับทางกระทรวงศึกษาธิการ
แก้ปัญหาอย่างไร ขออนุญาตท่านประธานครับ

นายชยพล หมีทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ เวลาขณะนี้ปัจจุบันล่าสุดนี่นะครับ
ความจริงเวลาเขามายื่นข้อเสนออะไรต่าง ๆ ก็ยื่นหลายที่ แต่อย่างน้อยที่หนึ่งก็ยื่นก็คือกระทรวงศึกษาธิการ
เมื่อรับมาแล้วทางผู้หลักผู้ใหญ่จะเริ่มช่วยกันพิจารณาแก้ไขปัญหาปิดเป่า แต่ว่าทั้งหลายทั้งปวงก็จะติด

คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการกระจายอำนาจ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

หน้าพร ๑๐/๖

โดยระบบ เพราะการแก้ปัญหาค่าเรื่องระบบกฎหมายก็เรียกร้องใช้เวลา และตรงนี้ติดตรงนี้ ที่นี้ในส่วนที่ท่าน
สนั่นได้กรุณาพูดเมื่อสักครู่ที่ว่าเราจะถูกลงโทษทางวินัย อันนี้เป็นมาตรการทางการเมือง ซึ่งอาจจะ
ชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรม กระผมไม่วิจารณ์ ที่ผ่านมานี้เขาส่งเลยมาให้มารายงานตัวให้อาจารย์ราชภัฏมา
รายงานตัวตามระเบียบบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษา อ้างกฎหมายก็ผิดแล้ว เขาไม่มารายงานตัว
นะครับ คือแม้ว่าใช้อำนาจทางการเมืองสั่งเขา แต่อาจารย์สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ เขาก็ไม่มานะครับ ที่
วิพากษ์วิจารณ์กระทรวงนี่อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งตรงนี้ทางฝ่ายที่เป็นซีกของมหาวิทยาลัยแลดูไม่ค่อยกระทบ ถือ
ว่าเป็นแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ แต่ถ้าทางข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษานี้เมื่อไรเมื่อนั้นเจอทุก
ที ล่าสุดอย่างเรื่องที่มาเรื่องถ่ายโอนท้องถิ่นนี้ครับ ที่มากขึ้นเป็นหมื่นเป็นแสน ก็สงสัยว่าเอ๊ะมาได้ยังไง ใคร
อนุญาตให้มา ปราบกฏว่าระบบของเราทันสมัยมากครับ คือ ผอ. โรงเรียนนี้เขาอนุญาตตัวเองได้ครับ
อนุญาตครูในโรงเรียนได้ทั้งหมดเลยครับ ไม่ต้องขออนุญาตใครอีก เขาก็มา ทางนี้ก็สั่งใช้อำนาจทางตัวเอง
สั่งว่าให้ถอนอำนาจนั้นกลับคืนเข้ากรุงเทพฯ ผอ. โรงเรียนต้องขออนุญาต ผอ. เขต ผอ. เขต ต้องขออนุญาต
ที่เลขาธิการที่กรุงเทพฯ ซึ่งขณะนี้คืนไปแล้วครับ อำนาจนี้กลับคืนไปแล้วครับ ก็คือทางกระทรวง เลขาธิการ
เขาคืนอำนาจไปแล้วครับ ให้เป็นอำนาจ ผอ. เขต อนุญาตตัวเอง ผอ. โรงเรียนก็อนุญาตตัวเองครับ ซึ่งตรงนี้
มันไปใช้ทางบทบาททางการเมืองเข้ามาเหมือนว่าไม่พอใจแล้วก็จะใช้เข้ามาบีบเลย ซึ่งอย่างที่ท่านสนั่น
บอกเขาก็มาเรียกร้องธรรมดาอะไรต่าง ๆ รับฟังความคิดเห็น ซึ่งมันก็รับฟังได้อะไรก็ได้ แต่ว่าทางการเมืองนี้
จะใช้บทบาททางการเมือง ซึ่งเหนือกว่านี้เข้าไปบีบ ซึ่งที่ประชุม ๓ Shot ของ สคศ. จึงมีมองทางการเมือง
ลบไปเลยครับ จึงมีข้อเสนอมาว่าไม่ให้การเมืองมาแทรก ซึ่งกระผมก็ค้านว่าการเมืองเป็นเรื่องของเรา
ดอกเตอร์เอกนพุตได้วินะครับ มันเรื่องเดียวกันมันอยู่ในขาบริหาร แต่เพียงที่เขาทำให้เกิดเลยนั้นคือใช้บทบาท
เกินเลยแล้ว ไม่ใช่เรื่องการเมืองแล้วมันจะมาสรุปว่าการเมืองมาเป็นลบไม่ได้แล้วครับ ผมก็ชี้แจงอย่างนั้น
แต่ว่าทางฝ่ายการศึกษา ซึ่งรู้สึกยังไม่ค่อยสบายใจก็พยายามเสนอทุกประตูว่าอย่าให้มาแทรกแซงเท่า
นั่นเอง ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งวินัยข้าราชการนี้ต้องทบทวนครั้งใหญ่
มันจะมีปัญหาตรงนั้น คือมันขัดกับรัฐธรรมนูญนี่น่าจะเป็นโมฆะไปเลย คุณโสภณ แล้วท่านผู้ว่าฯ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๑/๑

นายโสภณ ตະติโชติพันธ์ : คือหลักการบริหาร มันมี ๓ หลัก กระจาย มอบ แล้วยกแบ่ง
อำนาจ ก็คือพอดีกระทรวงหนึ่งมันอยู่ในระบบส่วนกลาง มันเลยเป็นระบบหลักการสั่งการ ถ้าจะแก้จะต้อง
มาแก้ที่รัฐธรรมนูญแล้วเขียนให้ชัดตรงนี้ เพราะไม่งั้นแนวหลักระบบใหญ่ กระทรวง ทบวง กรม มันเป็นแนว
สั่งการหมด แล้วระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ยกเว้นท้องถิ่นคือการกระจายอำนาจ เพราะฉะนั้นใน
หลักการกระทรวงก็ทำได้หมด เพราะฉะนั้นปัญหาคือถ้าเขียนได้คือต้องเขียนให้เห็นเนื่องจาก พ.ร.บ. คือเขียน
รัฐธรรมนูญ และ

อีกประเด็นหนึ่งคือผมเห็นด้วยกับอาจารย์จันทจิราคือ ควรจะให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม แต่
ปัญหาคือบางทีสิทธิมันให้แล้วแต่ปัญหาคือในการเรียกร้องนี้มันไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีสภา
มหาวิทยาลัยก็ดี ประธานสภาอาจารย์กลับไปแล้วคืออาจารย์กิตติศักดิ์ ผมถามอาจารย์นิดหนึ่งก็คือ การ
เคลื่อนไหวในนอกระบบ ผ่านอาจารย์สภามหาวิทยาลัยนี้มันไม่สำเร็จหรือครับ

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : คือลักษณะการใช้สิทธินี้จะไม่เหมือนกันค่ะ เพราะอย่างเรา
มีสิทธิในการรวมตัวเป็นสหภาพ และเราใช้มาตรา ๔๔ ประกอบด้วยนี้ ต่อไปเราจะเห็นภาพข้าราชการมีการ
ชุมนุมประท้วงหรือว่าสโตนวอลล์ หรือนัดหยุดงาน โดยไม่ผิดวินัย โดยไม่ต้องถือเป็นวันลาทำนองนี้ คือมันจะ
ไปในเชิงของกฎหมายแรงงานเลยละ

นายโสภณ ตະติโชติพันธ์ : อีกด้านคือกิจการของรัฐมันต่อเนื่องและก็สม่ำเสมอ มันคงไม่ได้
เพราะกระทบส่วนรวม แต่เขาสามารถแสดงสิทธิได้ กรณีของผมคือว่า ก่อนที่จะคัดค้านมหาวิทยาลัยออก
นอกระบบของทางมหาวิทยาลัยนี้ ทางสภาอาจารย์นี้ไม่สามารถเคลื่อนไหวอะไรได้อีกเลย

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : มันอยู่ในระบบค่ะ ก็คือว่าเป็นการประชุมกันในส่วนของ
คณาจารย์เสนอความเห็นยื่นหนังสือขึ้นไปถึงผู้บริหารเท่านั้นเอง แต่ว่าสิทธิในการนัดหยุดงานนี้ไม่มี ซึ่งก็จะ
เป็นปัญหาอย่างที่ท่านผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการว่านะค่ะ ถ้าจะมีการนัดหยุดงานหรือว่า Slowdown
งานนี้จะต้องยื่นใบลา เวนัดหยุดงานโดยการเลิกสอนนี้หรือว่าสอนกันไม่ได้

ประธาน : ที่นี้ตรงนี้ต้องการเขียนให้มีการคุ้มครองตรงนี้ใช่ไหมครับ

นางสาวจันทจิรา เขียมมยุรา : ท่านประธานคะ ประเด็นก็คือว่า เนื่องจากว่ามาตรา ๔๕
เราเข้าใจกันในลักษณะของภาคเอกชนคือภาคธุรกิจเป็นหลักนะค่ะ ถ้าเราจะต้องการเพิ่มสาระในเรื่อง
ของข้าราชการนี้ ก็ต้องเขียนลงไปให้ชัดว่าข้าราชการก็มีสิทธิอย่างเดียวกันอะไรทำนองเช่นนี้ ส่วน
พระราชบัญญัติที่จะต้องกำหนดเงื่อนไขว่า กลุ่มที่ให้บริการสาธารณะกับสังคมอยู่เนี่ย งานขนส่งต่าง ๆ งาน
ให้บริการ งานความปลอดภัยของตำรวจ ของทหาร จะต้องมีความหมายอย่างไร หรืองานการสอนหนังสือซึ่งถือ
ว่าเป็นเรื่องของบริการสาธารณะเหมือนกันจะต้องมีความหมายอย่างไร อันนั้นก็ต้องไปว่ากันใน ทั้งนี้ตามที่
กฎหมายบัญญัติ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๑/๒

ประธาน : อันนี้เพื่อให้มีการใช้อำนาจที่ถูกต้องเหมาะสมและประชาชนไม่เดือดร้อน อันนี้ผมคิดว่าน่าจะดีนะครับ ขยายออกไปในราชการ จากมหาวิทยาลัย ก็พอมีสิทธิที่จะนัด Slowdown หรืออะไรต่าง ๆ ได้ หรือว่านัดหยุดงานได้ตามสิทธิของเสรีภาพในการรวมกลุ่มเป็นสมาคมอะไรต่าง ๆ แต่ว่าอย่างไรก็ตามก็ต้องมีหลักประกันว่าประชาชนต้องไม่เดือดร้อนนะครับ ไม่เช่นนั้นแล้วเดี๋ยวดำเนินการเสรีภาพตรงนี้แล้วไปกระทบความเดือดร้อนของบริการที่มีต่อสาธารณะประชาชน ผมคิดว่าทุกคนคงรับในหลักการนะครับ มาตรา ๔๗ คงต้องผ่านนะครับ เรื่องการจัดตั้ง เชิญครับ

เลขาธิการ : ในเรื่องของสหภาพนี้ค่ะ ทางฝ่ายแรงงานจะมีข้อเสนอนี้ประมาณว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องของการจดทะเบียนต่าง ๆ เพื่อการสมาคมสหภาพอะไรนี้จะต้องคล้าย ๆ กับว่าไม่เป็นการขัดขวางต่อการใช้สิทธิเสรีภาพตามมาตรานี้ ก็คือการกำหนดหลักเกณฑ์ที่สูงเกินไปโดยไม่มีเหตุผลนี้ค่ะ ก็ไม่ควรจะมีอะไรอย่างนี้ค่ะ ตรงนี้ไม่ทราบว่าจะเห็นด้วยในหลักการนี้ไหมคะ

ประธาน : นั้นหมายถึงของ

เลขาธิการ : จะเป็นของพรรคสองของมาตรา ๔๕ คือว่า มาตรา ๔๕ พรรคหนึ่งคือรวมกลุ่มแล้วทำได้ แต่ว่าข้อจำกัดก็จะมีตามเงื่อนไขต่าง ๆ และก็ในทางปฏิบัตินี้สหภาพแรงงานหลายแห่งยังไม่ได้รับการจดทะเบียนอะไรอย่างนี้ค่ะ เพราะว่ามีเงื่อนไขบางอันที่สูงเกินไป

ประธาน : เงื่อนไขตามพรรคสองนี้มันจะไปมีปัญหาเกี่ยวกับสหภาพรวมกลุ่มอย่างไรครับ

เลขาธิการ : อย่างเช่น การใช้อำนาจรัฐในการพิจารณาอนุญาตเป็นราย ๆ นี้ว่าสมควรให้จดทะเบียนสหภาพแรงงานหรือไม่ จะมีเงื่อนไขมากมายที่สมมุติว่าต้องยื่นเอกสารเยอะเยอะ หรือว่ากระทั่งธุรกิจเองก็ตาม สมมุติว่าทำให้ไม่สามารถจะจดทะเบียน เป็นรายละเอียดนี้ยังไม่ได้เตรียมเอกสารมา แต่ว่ามันจะมีประเด็นเรื่องพวกนี้อยู่ค่ะ ที่นี้เขาก็จะเสนอในทำนองนี้เขียนเป็นเหมือนกันไว้ว่า

ประธาน : รัฐธรรมนูญเราจะกันได้อย่างไร รายละเอียดของรัฐธรรมนูญ

นายโสภณ ตะติโชติพันธ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ จริง ๆ ในหลักการ พรรคสอง โอ. เค. อยู่แล้ว แต่ที่คุณสุนทรียาพูดนี้ส่วนใหญ่เป็นรายละเอียด จริง ๆ องค์กรเหล่านี้ควรจะร้องศาลว่าล่าช้า รุ้งรังเกินความจำเป็น มันก็มีแค่นั้น มีขั้นตอนมากมาย

ประธาน : มีกลไกอยู่แล้ว ใช่ไหมครับ

นายโสภณ ตะติโชติพันธ์ : มีกลไกอยู่แล้ว ฟ้องในมาตรา ๗ วงเล็บหลัง ๆ แต่อันนี้หลักการ ผมคิดว่าครอบคลุมเพราะว่าเป็นเรื่องกิจการสาธารณะ ซึ่งอย่างที่อาจารย์เห็นว่าการแสดงออกของข้าราชการอาจจะแสดงได้แต่ต้องไม่กระทบเรื่องของส่วนรวม เช่น การเรียนการสอน หรือการปฏิบัติหน้าที่ ขอขอบคุณมากครับ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๑/๓

ประธาน : เรื่องสิทธิในสิ่งแวดล้อมเราได้อภิปรายกันเยอะเลยนะครับ แต่ว่าตอนนี้ทางฝ่าย
เลขาฯไปปรับเขียนรายละเอียดในตามมาตราต่าง ๆ นะครับ ตั้งแต่มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๙
ที่เราได้อภิปรายกันไปแล้ว ที่นี้อาจจะต้องกลับไปอ่านกันดูอีกทีนะครับ แล้วก็มาพิจารณาใหม่ แต่ว่าอย่างไร
ก็ตามวันนี้ยังไม่ถือว่าเป็นข้อยุตินะครับอันนี้ อยู่ในระหว่างการที่รับฟังความคิดเห็นอีกว่า ทางพื้นที่หรือกลุ่ม
ต่าง ๆ เขาจะเห็นอย่างไร แต่โดยหลักก็คือสิทธิของชุมชนในฉบับนี้ก็คงจะต้องได้รับการคุ้มครองอย่าง
ชัดเจนและมากขึ้น แล้วเป็นจริงมีสภาพบังคับนะครับ ที่นี้มีเรื่องที่ผมขอปรึกษามาตราที่เหลืออยู่คงไม่
เป็นไร ประชุมพวงนี้ต่อเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา แต่ว่าเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยากจะทำให้ชัด
ออกมาในหลาย ๆ เรื่อง เมื่อวานที่ประชุมใหญ่คณะกรรมการร่างก็มีกรอบอื่นที่พูดแล้วก็เหลือมาใน
กรอบ ๑ ของเราน่าจะเขียนได้อย่างเต็มที่นะครับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งในทางการปกครองและ
ทั้งเรื่องการเมือง

จุดที่น่าจะก้าวเลยออกไปจากปี ๒๕๔๐ คือการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียกว่าตุลา
การชี้วัดนี้ได้ สามารถยื่นไปถึงศาลรัฐธรรมนูญหรือที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา อะไรอย่างนี้เป็นต้นผมคิดว่า
ที่เราคุยกันแล้วทางฝ่ายเลขาน่าจะเอาตรงนี้มาพิจารณาด้วยให้เห็นภาพจริง ๆ เพราะว่ามีกรณีอภิปรายถึง
อย่าง ๕๐,๐๐๐ ชื่อไปผ่าน ป.ป.ช. ถ้า ป.ป.ช. กลไกมีปัญหาที่ชี้ว่าไม่มีมูลตกไปเลยก็อาจจะรวบรวมได้
๕๐,๐๐๐ ชื่อ แต่ก็มีกรรมาธิการบางท่านบอกว่า ๕๐,๐๐๐ ชื่อนี้ยื่นได้โดยตรงเลยถึงศาลรัฐธรรมนูญ ยื่น
โดยตรงเลยได้ถึงที่ประชุมใหญ่ของศาลนะครับ แล้วก็อาจจะตั้งกลไกขึ้นมาตรวจสอบดูแลก่อนส่งอัยการ
อย่างนี้เป็นต้น อยากให้ทางฝ่ายเลขาฯช่วยไปคุยด้วย พวงนี้เราคงมีเวลาประชุมกัน คือผมดูแล้วของเรานี้
รายละเอียดมากกว่าของคนอื่น มันกว้างขวางมากและก็เกี่ยวข้องหมด เชิญครับ

เลขานุการ : มีนิดเดียวค่ะ คืออย่างมาตรา ๔๑ เป็นเรื่องสิทธิในการรวมเป็นพรรคการเมือง
ในขณะที่เรื่องของสิทธิในการเลือกตั้งจะไปปรากฏในหมวดอื่น ในมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ ซึ่งตอนนี้มี
ข้อเสนออย่างเช่นว่า ในการเลือกตั้งของคนที่อยู่นอกพื้นที่อะไรอย่างนี้ อย่างแรงงานที่ต่างจังหวัดแล้วมาอยู่
อันนี้ ทำอย่างไรให้ตรงนี้ยืดหยุ่น นี่เป็นเรื่องหนึ่ง

อีกเรื่องหนึ่งก็อย่างสิทธินักโทษ สิทธิผู้ต้องหาอะไรต่าง ๆ ก็จะมีประเด็นเหล่านี้ค่ะ ซึ่งมัน
อยู่ในหมวดว่าด้วยสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับเรา ไม่ทราบว่าจะเอามาพิจารณาด้วยไหมค่ะ หรือถือว่า
ให้ทางโน้นเขาดูแลไปเลยค่ะ

ประธาน : เดี่ยวเอาเรื่องการมีส่วนร่วมของเราที่โดยตรงดีกว่า ตรงนั้นถ้ามีเวลาก็จะพูดเพิ่ม
เขาคงต้องพิจารณาทางโน้น ทางโน้นต้องพิจารณาอยู่แล้ว แต่ถ้าไม่พิจารณาตอนนี้กระบวนการก็ยังไม่
สิ้นสุด เดี่ยวผมลองประสานงานดูอีกทีนะครับ ทางกรอบของฝ่ายการเมือง เชิญท่านผู้ว่าครับ

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๑/๔

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขออนุญาต ที่อาจารย์สุนทรียาพูดถึงเรื่องภัยที่เกิดขึ้นหรือภัย
ธรรมชาติหรือภัยที่เกิดคนทำนะครับ ตอนนี้อยู่ตรงไหน

เลขาฯ : ลองยก่างมานะคะ ตอนแรกก็ว่าจะไว้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม แต่คิดว่ามันเป็น
เรื่องการที่วันนั้นได้รับคำแนะนำก็เลยแยกออกไปเป็น

นายวิจิตร วิชัยสาร : ตอนนีการมีส่วนร่วมของประชาชนก็เป็นส่วนที่เป็นประโยชน์
เหมือนกันนะครับ เพราะว่าที่รัฐเราจะเข้าไปช่วยอย่างเดียบบางครั้งก็ไม่ใช่ว่าจะดูได้ทั่วถึงอะไรได้ ถ้าต้อง
เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งข้อมูล เข้ามามีร่วมทั้งการช่วย การแก้ อะไรต่าง ๆ ผมคิดว่ารวมทั้งตั้งแต่เดือนภัยมาเลย
นะครับ จะได้ประโยชน์

เลขาฯ : หน้า ๒๕ อยากจะให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่ แต่อาจจะสั้นโดยใกล้ ๆ กับเรื่องสิทธิ
ในด้านสาธารณสุขนะคะ ถัดไปช่องกลางนี้ก็จะเป็นสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือสงเคราะห์อันจำเป็น
จากรัฐ และได้เขียนไว้ว่า บุคคลย่อมได้รับความช่วยเหลือและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในยามมีภัยพิบัติ
จากธรรมชาติ ภัยพิบัติจากเทคโนโลยี หรือจากภัยอันตรายอื่น ๆ โดยมีชักจูงและไม่เลือกปฏิบัติ อันนี้คง
ในเรื่องสิทธิ ไม่ทราบท่านอยากให้เพิ่มประเด็นอย่างไรคะ

นายวิจิตร วิชัยสาร : นั่นก็เป็นหลักการที่รัฐช่วยอยู่แล้วนะครับ เพียงแต่ว่าในทางปฏิบัติ
ผมให้น้ำหนักการมีส่วนร่วมของประชาชน อันนี้จะอย่างไรในส่วนนี้ คืออันนี้หมายความว่ารัฐยื่นให้ใหม่
ครับ อันนี้ถ้าให้การมีส่วนร่วมอย่างไรในอันนี้ ต้องขอรายละเอียดอีกกรอบหนึ่งก็แล้วกัน

เลขาฯ : คือเรื่อง Reactor Management จะมีประเด็นต่างประเทศ ตอนนี้มีมีเยอะว่า
มันต้องโยงกับเรื่องนิติรัฐ เพราะฉะนั้นการช่วยเหลืออะไรก็ต้องเป็นธรรม แล้วก็ต้องเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ
แล้วประเด็นเรื่องที่ท่านผู้ว่าพูด จริง ๆ แล้วเป็นประเด็นใหญ่ แต่ไม่ได้เขียนไว้ก็คือ ในแง่ของการมีส่วนร่วม
จากหลาย ๆ ระดับในการเข้าจัดการอันนี้ก็มี แต่ว่าตรงนี้ยังไม่ได้เขียนอาจจะลงไปเขียนมาตุภูมิได้คะ

นายวิจิตร วิชัยสาร : อันนั้นคุยอีกทีก็แล้วกันครับ ในรายละเอียด

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ขอปรึกษาท่านประธานนิดหนึ่งครับ คือที่
กระทรวงสาธารณสุข คือคนที่เข้าถึงประชาชนและมีส่วนร่วมประชาชนมากที่สุด เขาเรียกหมอมวลชนครับ

ประธาน : อาสาสมัครสาธารณสุขครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ใช่ อาสาสมัครสาธารณสุข อันนี้เพราะว่ากระทรวงสาธารณสุข
ที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงอยู่ทุกวันนี้ก็คือหมอมวลชน และนักการเมืองก็พยายามจะเข้าไปจับพวกนี้
ที่นี้เขาก็ร้องเรียนมาว่า ทำอย่างไรสาธารณสุขพื้นฐานอันนี้ บางที่เขาได้เห็นคนประสบอุบัติเหตุ กะทันหัน
เฉพาะหน้า เขาเข้าไปดูแล เสร็จแล้วเกิดมีปัญหาว่าเขามีความผิดจะต้องไปขออนุญาตจากสาธารณสุข
จังหวัดก่อนให้อนุญาต เขาบอกว่ามันไม่ทันกาล เพราะกระบวนการนี้มันเป็นอยู่อย่างนี้ เขาจึงอยากจะมี

อนุ. ยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๑/๕

พ.ร.บ. หมอมวลชนก็คือหมายความว่า เขามีสิทธิที่ดูแลเหตุการณ์เฉพาะหน้าเพื่อความปลอดภัยของ
ประชาชนอันนั้นได้ อันนี้ไม่ทราบว่า เป็นอย่างไรครับคุณหมอ

ประธาน : ปกติอาสาสมัครสาธารณสุขก็ให้การดูแลรักษาเรื่องปวดหัวตัวร้อนปฐุม
พยาบาลเบื้องต้นได้ กรณีที่ท่านพูดนี้ก็คงมีโอกาสที่เป็นไปได้น้อยถ้าเขาเกิด เขาก็เหมือนคนทั่ว ๆ ไป เวลา
เห็นเพื่อนได้รับอุบัติเหตุบาดเจ็บก็เข้าไปช่วยเหลือ เราจะมาบอกว่า เราจะช่วยเหลือเสร็จแล้วฟ้องร้องโดน
ลงโทษอะไรนี่ ผมไม่ค่อยเคยได้ยิน อำนาจช่วยเหลือในฐานะมนุษยธรรม แต่ว่าแล้วจะมาบอกว่า เป็น
ช่วยเหลือในเรื่องของวิชาชีพมันคงเป็นไปได้ ช่วยเหลือธรรมดา

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ผิดวินัย ของหายหรือเปล่า

ประธาน : นั้นไม่รู้อะไร ไม่ใช่ของหาย

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : อันนี้มันผิดวินัย

ประธาน : ไม่มีวินัยอะไร

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : สาธารณสุขจังหวัดเขาบอกว่าปฏิบัติงานเกินกว่าขอบเขต

ประธาน : อันนั้นต้องไปดูรายละเอียดในแต่ละอัน ไม่รู้เป็นปัญหาของสาธารณสุขจังหวัด
หรือว่าเป็นปัญหาของอาสาสมัคร ที่ได้ยินมาไม่ค่อยมี เป็นเรื่องของงานอาสาสมัคร

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขอดำเนินการหนึ่งกลุ่มพวกนี้เขาจะรู้เบื้องต้นที่จะดูแลเบื้องต้น แล้วถ้า
เรียกร้องให้หน่วยที่ระดมเข้ามาเป็นอย่างนั้น ที่จะยุ่ง ๆ จะต้องมีการหายแล้วเราจะไปยุ่งตรงนั้น

ประธาน : ท่านผู้ว่าอยู่ในพื้นที่นานเลยมองปัญหานี้ได้นะ อย่างนั้นผมขอปิดประชุมในวันนี้
พรุ่งนี้ก็จะเตรียมเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยนะครับ และก็อภิปรายอย่างเรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่อง
สิทธิชุมชน เราอาจจะดูในหลักการนี้นิดหน่อย คงไม่ไปลงรายละเอียด ถ้าลงรายละเอียดมาตรวจจะใช้เวลา
เพราะว่าตรงนี้ยังไม่ถึงเวลาแต่เราพิจารณาแล้วเลยไป และหมวดของเราค่อนข้างจะใหญ่มากถ้าเทียบ
ตามมาตราแล้วนี้มาก ขอขอบคุณทุกท่านนะครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

